

NED. ANTILLEN

- Bergland: Pundo krijgt recreatiecentrum p.3
- Overdracht Hotel Bonaire hoog-uit eind mei p.9

SPORT

- Kortsjnoj kan nog eerste worden p.6

MELFOR BERGLAND
...unieik...

ARUBA

- Eman vraagt opheldering over uitspraken De Koning p.1
- Open dag CMB was succes p.5

INTERNATIONAAL

- Twijfel over lot Terry Waite p.1

De Koning en de Koningin komen naar Curaçao

Amigoe

ZATERDAG 31 JANUARI 1987

104E JAARGANG — NO.: 26

Nieuws in vogelvlucht

WASHINGTON — Het tekort op de VS handelsbalans is in december vorig jaar weliswaar verminderd tot 10,7 miljard dollar, maar voor heel 1986 werd een record bereikt van 169,8 miljard dollar, zo maakte het VS ministerie van Handel vrijdag bekend.

DEN HAAG — In het ZA thuisland Venda is de Lutherse deken Farisani vrijdag onverwacht vrijgelaten. Dat is meegedeeld door John Evanson van het Namibia Communication Centre in Londen, een informatiebureau dat door een aantal kerkelijke organisaties is opgericht. Farisani vermoedde zijn vrijlating te danken te hebben aan druk van kerkelijke organisaties en Amnesty International. Een waarnemer van Al heeft vorige week besprekingen gevoerd met de autoriteiten van Venda. Vanwege zijn hongerstaking was Farisani 13 kilo afgevallen, maar hij was dit keer niet gemarteld.

TUNIS — Een groep VS zakenlieden heeft in november 1986 2 mln dollar losgeld betaald voor de Amerikaanse Jacobsen, die in Libanon in gijzeling werd gehouden. Dit heeft een hoge functionaris van de PLO, Khalaf, vrijdag tegen journalisten gezegd. De bemiddelaar van de Anglicaanse kerk, Waite, zou het geld contact uitbetaald hebben. Ambtenaren van het VS ministerie voor Buitenlandse Zaken zeiden niets te weten van betaald losgeld.

WASHINGTON — De ontmoeting tussen VS minister van Buitenlandse Zaken, Shultz, en ANZ-voorzitter Tambo heeft een rampzalige uitwerking gehad op het beeld dat het VS publiek heeft van het ANC, zo meent ZA minister van Buitenlandse Zaken Botha. Hij vermoedde dat enkele belangrijke sectoren in de publieke opinie in de VS zich nu de vraag gaan stellen wat de werkelijke doelstellingen van het ANC zijn. Tambo had tegen Shultz gezegd dat het ANC geweld niet kan afwerpen zolang de apartheid in ZA wordt gehandhaafd.

MOSKOU — Bij een brand in een van de grootste hotels in Moskou is donderdag avond een vrouw omgekomen. Verscheidene mensen moesten met rookvergiftigingsverschijnselen in het ziekenhuis opgenomen worden. Dat berichtte Tass. Aanleiding tot de brand was een oververhit tv-toestel dat explodeerde.

AMSTERDAM — De koers van de dollar is vrijdag in 2 sprongen ruim 5,5 cent gestegen. In de ochtend ging de dollar met 3 cent omhoog tot 2,0450 Nederlandse gulden. 's Middags ging de koers dollar weer omhoog toen bekend werd dat het VS handelstekort in december kleiner is geweest dan in de maand ervoor. De dollar sloot uiteindelijk op 2,0670 gulden.

COLOMBO — Zeker 100 burgers zijn woensdag gedood bij een operatie van het Sri Lankaanse leger tegen een steunpunt van naar een eigen staat strevende Tamil bij de stad Batticaloa in het oosten van Sri Lanka. Dat hebben bewoners van het dorp waar de militaire actie plaats had, vrijdag gezegd.

LUANDA — ZA troepen houden belangrijke delen in het zuiden van Angola bezet, zo heeft de Angolese president Dos Santos vrijdag verklaard. Hij zei dat het ZA leger de rebellen van Unita te hulp was geschoten toen ze dreigden verslagen te worden door het Angolese leger. Dos Santos beschuldigde ook de VS omdat zij steun blijven verlenen aan de Unita-rebellen.

KAAPSTAD — Aartsbisschop Tutu heeft een uitnodiging van president Botha om de opening van het ZA parlement bij te wonen afgeslagen. In plaats daarvan drong hij tijdens een kerkdienst aan op de vrijlating van honderden kinderen die op grond van de noodtoestand zijn opgesloten.

ADDIS ABEBA — Het voormalige keizerrijk Ethiopië zal na het referendum over de nieuwe grondwet, komende zondag, bekendstaan als de "Democratische Volksrepubliek Ethiopië". De kiezers mogen zich uitpreken voor een grondwet naar marxistisch-leninistische modellen dat de politieke leiding in handen legt van de Ethiopische Arbeiderspartij en een socialistische economisch orde voorschrijft.

WARSAU — Poolse dienstplichtigen die religieuze bezwaren tegen militaire dienst hebben zullen vervangende taken bij niet-militaire organisaties mogen vervullen. Dit heeft de woordvoerder van het ministerie van Defensie vrijdag aan journalisten meegedeeld. Het gaat om circa 300 gevallen per jaar. De vervangende dienstplicht duurt minstens 2 jaar.

Bewindsman moet voorzichtiger zijn Eman vraagt opheldering over uitlatingen van De Koning

ORANJESTAD — Uit een telefoongesprek dat premier mr. Henny Eman gisteren had met de minister voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken, drs. Jan de Koning, bleek dat de uitlatingen van minister De Koning in de Tweede Kamer — zoals de Amigoe donderdag publiceerde — waardoor de indruk werd gevestigd dat er op Aruba maar weinig uitgevoerd werd, niet op zulke wijze zijn gesteld.

De Arubaanse regering nam deze uitspraken zeer serieus. Uit het gesprek met De Koning bleek de premier dat zijn uitspraken voornamelijk het feit betroffen dat er geen vestiging van Nederlandse bedrijven plaats vond. Hij had de Tweede Kamer uitgelegd dat er bij het Nederlandse industrie-leven weinig belangstelling bestaat. In het gesprek met premier Eman liet minister De Koning gistermorgen duidelijk blijken optimistisch te zijn over de huidige ontwikkelingen op Aruba. Premier Eman deed wel een beroep op minister De Koning voorzichtiger te zijn met dit soort uitspraken, die voor verschillende uitleg vatbaar zijn, doch negatief werken ten aanzien van Aruba. Premier Eman begreep dat minister De Koning de Tweede Kamer enige toelichting diende te geven over de plannen van Aruba om het Belgische bureau Plant Location in te schakelen en dat hierbij gesproken werd over Melchior, die destijds door de MEP werd ingeschakeld en waarvan weinig recht is gekomen. De Koning had begrip voor het standpunt van premier Eman, dat de Arubaanse regering zelf wenst te beslissen hoe het de hulp, die het ontvangt, besteedt en niet andersom. Premier Eman verwachtte toch nog mogelijke industrievestigingen uit Nederland en wees er in dit verband op dat wanneer de Arubaanse Ontwikkelingsbank nieuwe stijl begint Nederland, Aruba en Exxon — die in het kapitaal deelnemen — zullen moeten praten. Inmiddels worden zowel in Nederland, Venezuela en andere landen voorbereidingen getroffen voor

mogelijke investeringen.

De waarnemend directeur van het Arubahuis, mr. Ben Wilms, betreurde in een commentaar aan Telenoticias de berichten in het NRC Handelsblad en de Amigoe over de vergadering van de Tweede Kamer, waarin de Kamer nadere inlichtingen had gevraagd over het komende bestedings-overleg van De Koning op Aruba en de Nederlandse Antillen. Dat minister De Koning verklaard zou hebben dat er niets gedaan was, ontkende mr. Wilms. Niet vergeten moet worden dat een ander wel de nodige tijd kost, aldus de waarnemend directeur.

MEP-leider Nelson Oduber vertelde in Telenoticias dat tijdens het bezoek aan Den Haag

hij benaderd was door Nederlandse parlementariërs, die wilde weten waarom Aruba nu een half miljoen gulden wil gaan uitgeven aan een Belgisch bureau om investeerders aan te trekken. Aruba heeft toch vele andere plannen, zoals het reddingsplan van de AVP, het rapport van Florida universiteit, het IMF-rapport en vele andere, en nu dit weer. MEP-Statenlid Oduber liet horen dat hij het beleid van deze regering in deze niet snapt. Destijds had premier Eman zo veel aanmerkingen op de één miljoen dollar, die aan Melchior werd betaald, en nu wordt dit bedrag gevraagd. De heer Oduber kondigde aan dat de MEP op een ander uitvoerig zal terugkomen.

VANWEGE ENERGIE-CRISIS NA AANSLAG BRUNSWIJK C.S.

Regering Paramaribo: winkels op maandag verplicht gesloten

Suralco zet 600 man op non-actief

DEN HAAG/PARAMARIBO — Het Surinaams zuivelbedrijf Suralco heeft in verband met de energie-crisis in het land met ingang van vandaag 600 werknemers op non-actief gesteld. De crisis is het gevolg van een aanslag zondag op een hoogspannings-leiding tussen de waterkracht-centrale in Afobaka en Paramaribo. Aangezien Afobaka ook de aluminium-smelter in Paramaribo elektriciteit leverde moest dit bedrijf worden stilgelegd. De regering in Paramaribo heeft besloten dat voortaan alle winkels in Suriname op maandag gesloten zijn. Alleen winkels die voedingsmiddelen verkopen zijn van de maatregel uitgesloten.

De directeur-beheerder van Suralco, George Stephens, heeft de 600 werknemers van de aluminium-smelterij in andere afdelingen, ook in Paramaribo, laten weten dat zij voorlopig niet op het werk hoeven te verschij-

nen. Een aantal van hen heeft naar aanleiding daarvan vrijdag in Paramaribo actie gevoerd, waarbij getracht werd de productie van aluinaarde, een basisproduct voor aluminium, stil te leggen.

De voorzitter van de Paramaribo werknemersbond, Fred Derby, verwacht dat de 600 werknemers te horen zullen krijgen dat zij tot eind februari loon zullen krijgen. Daarna wordt hun toekomst onzeker. Eerder had de maatschappij de vakbond uitgenodigd voor een gesprek over "de overmachts-situatie" waarin zij verkeert door het uitvalven van de stroomvoorziening. De bond verwerpt dit en eist een expertiserapport waaruit de overmacht duidelijk blijkt.

Derby zei donderdag nog dat het niet de eerste keer is dat een electriciteits-mast is beschadigd en daarmee de transportlijn, maar dat de maatschappij binnen een week de schade had hersteld. Nu zullen de hersteld worden.

WASHINGTON — Een VS marineer moet voor de krijgsraad verschijnen omdat hij als schildwacht van de VN-ambassade in Wenen en Moskou VS spionnen heeft verraden en andere belangrijke inlichtingen aan de SU heeft doorgespeeld. Sergeant Lonetree (25) gaf zich half december aan. Hij kan de doodstraf krijgen.

ESSEN — De mark op de foto is geen standbeeld voor de Duitse munt, vanwege zijn ijzersterke koers, maar een grapje bij de opening van het nieuwe hoofdkwartier van een spaarbank in Essen. De waardering voor de mark, samen met de Japanse yen de sterkste munt op dit moment, is voordelig voor de Westduitse toeristen. De exporteurs evenwel klagen over de koers van de munt. Zij zien een deel van hun marktaandeel naar de Amerikanen gaan. Ondanks de "sprong" die de dollar gisteren maakte, blijft de koers van deze munt toch laag, waardoor Amerikaanse producten goedkoop op de markt komen.

ESSEN — De mark op de foto is geen standbeeld voor de Duitse munt, vanwege zijn ijzersterke koers, maar een grapje bij de opening van het nieuwe hoofdkwartier van een spaarbank in Essen. De waardering voor de mark, samen met de Japanse yen de sterkste munt op dit moment, is voordelig voor de Westduitse toeristen. De exporteurs evenwel klagen over de koers van de munt. Zij zien een deel van hun marktaandeel naar de Amerikanen gaan. Ondanks de "sprong" die de dollar gisteren maakte, blijft de koers van deze munt toch laag, waardoor Amerikaanse producten goedkoop op de markt komen.

Lid nationaal bestuur Peruaanse regeringspartij vermoord

LIMA — Een bestuurslid van de Peruaanse regeringspartij APRI is bij een aanslag om het leven gekomen. Hij was belast met kwesties ten aanzien van de vertegenwoordigers van de vrije beroepen.

De arts Cesar Lopez Silva werd bij zijn woning opgewacht toen hij naar zijn werk in een der staats-hospitelen wilde vertrekken. Twee mannen waren bij de aanslag betrokken. Het is de eerste aanslag op een lid van het nationale bestuur van de partij van president Alan Garcia Perez. Tot heden toe waren kaderleden van de regionale of stedelijke besturen het mikpunt van dit soort guerrilla-aanslagen. De president is nog in het buitenland, onderweg van zijn staatsbezoek aan India.

Bemiddelaar toch ontvoerd

Twijfel over lot Terry Waite

BEIRUT — Het Libanese weekblad Ash-Shiraa heeft opnieuw twijfel gezaaid over het lot van de Anglicaanse bemiddelaar Terry Waite door vrijdag te melden dat hij onder huisarrest staat en vermoedelijk ontvoerd is. Een vooraanstaande Libanese moslim-functionaris gaf vrijdag dezelfde informatie aan een journalist van het persbureau Reuter.

Ash-Shiraa, het blad dat als eerste in november de Amerikaanse wapen-transacties met Iran onthulde, had uit bronnen die dicht bij islamitische fundamentalistische kringen staan vernomen dat Waite onder huisarrest staat "om de VS en het Westen te dwingen op de eisen van de ontvoerders te reageren, terwijl Waite zich in hun handen bevindt". Het haalde politieke bronnen aan die gezegd zouden hebben dat Waite en andere gijzelaars niet vrijgelaten zullen worden "voordat de stof is opgetrokken" van het jongste Iraanse offensief tegen de Iraakse stad Basra. Waite werd gevangen genomen toen de ontvoerders achter Amerikaanse militaire voorbereidingen tegen hen en tegen de landen die hen steunen kwamen, aldus de bronnen van Ash-Shiraa, die volgens het blad "dicht bij de kwestie van de gijzelaars" staan.

Naar de mening van een goed ingelichte diplomatieke bron in Washington is Terry Waite nu een pion tussen elkaar beconcurrerende moslim-groepen in Libanon. Hij zei dat de Britse bemiddelaar kennelijk door degenen met wie hij over de vrijlating van gijzelaars onderhandelde was overreedt zijn lijfwachten, bestaande uit door Druzen-leider Walid Jumblatt beschikbaar gestelde mannen, weg te zenden. Toen die vertrokken werd Waite door zijn gesprekspartners onder huisarrest geplaatst.

Een vooraanstaande Libanese moslim-functionaris zei tegen een journalist van Reuter "Bij mijn weten zal Waite niet terugkeren, want hij is ontvoerd. Hij staat ook op de lijst van gijzelaars". Waite is volgens hem gegijzeld meteen nadat hij op 20 januari zijn hotel in W-Beirut verliet en daarbij zijn lijfwachten achterliet. "Dat was een valstrik van de ontvoerders, want het plan was dat hij niet zou terugkeren en zij wilden niet dat de lijfwachten zouden weten waar zij naartoe gingen".

De Anglicaanse kerk wilde geen commentaar geven op deze verklaring. Zij gaat er nog vanuit dat Waite in veiligheid is. "We hebben dagelijks contact met betrouwbare zeggelieden en wij hebben de verzekering gekregen dat het goed met hem gaat", aldus een woordvoerder, John Lyttle. Hij voegde eraan toe dat de kerk geen commentaar geeft op de vele tegenstrijdige berichten uit Beirut.

Arrestaties gelast van honderden personen

Weer actie Filipijnse militairen voorkomen

MANILA — Filipijnse veiligheids-troepen hebben in de nacht van vrijdag op zaterdag voorkomen dat een groep opstandige militairen op

nieuw een gewelddadige actie kon ondernemen om het referendum over de grondwet te torpederen. Dit meldde het officiële Filipijns persbureau PNA. Autoriteiten hebben de arrestatie gelast van honderden personen die betrokken waren bij de mislukte coup-poging die donderdag zonder geweld werd beëindigd.

Veiligheidstroepen omsingelden in een woonwijk in Manila een groep van ongeveer 200 rebellen die bijeen was in een huis van een schoonzoon van ex-president Marcos. Bij een inval werden vijf rebellen gearresteerd en 30 wapens in beslag genomen, aldus PNA.

Intussen gonst het in Manila van geruchten van ophanden zijnde acties van opstandige militairen die willen verhinderen dat maandag het Filipijnse volk zich uitsprekt over de nieuwe grondwet. De grondwet stelt parlementaire en plaatselijke verkiezingen in het vooruitzicht. Als zij wordt aangenomen, blijft president Corazon Aquino tot 1992 aan de macht.

Het hoofd van de Filipijnse strijdkrachten, Fidel Ramos, liet vrijdag weten dat hij generaal Jose Zumel wil laten oppakken omdat hij tot de munitie van dinsdag zou hebben aangezet. Achter de tralies zitten al 372 soldaten, onder wie 13 officieren, en 137 burgers wegens het deelnemen aan de opstand. Naast brigadegeneraal Zumel dienen de kolonels Rolando Abadilla en Reynad Cabatuan en een majoor voor de militaire rechtbank te verschijnen wegens munitie. Zij kunnen tot het vuurpeleton veroordeeld worden.

Dode bij protestbetoging in hoofdstad Haïti

PORT AU PRINCE — Bij demonstraties in de Haïtiaanse hoofdstad is door soldaten zeker één vrouw doodgeschoten. Dit gebeurde niet ver van het presidentieel paleis.

Volgens ooggetuigen zouden er misschien wel drie mensen gedood zijn bij deze schietpartij welke ontstond toen iemand uit het publiek plotseling etalageruiten ging vernielen evenals autoriteiten. Dit gebeurde toen een betoging zich op het plein bij het regerings-paleis bevond. Daarop reageerden soldaten met te schieten. Men zag toen een vrouw in elkaar storten bij het monument dat herinnert aan de bevrijding van de Haïtiaanse slaven. Ook werd daarna nog gezien dat soldaten ook twee gewonden afvoerden met een militaire voertuig. Men houdt er rekening mee dat ook deze slachtoffers zijn overleden. Meeten na het incident werd een militaire voertuig in brand gestoken door betogers en ging men stenen gooien naar de leger-autoriteiten. De winkeliers sloten voor alle zekerheid hun zaken.

MONROVIA — Bij een vliegtuigongeluk met een toestel van het Libriaanse leger zijn vrijdag 16 van de 18 inzittenden om het leven gekomen

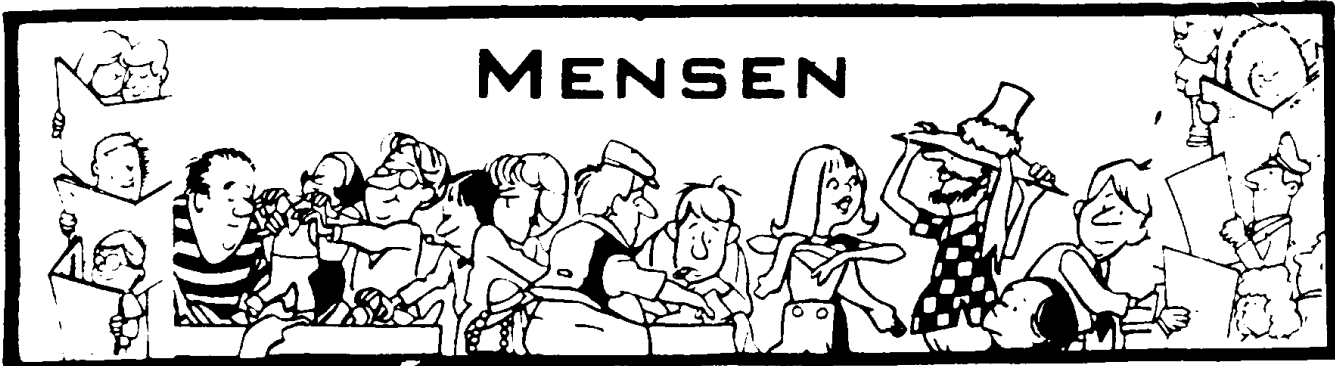
Man doodgeschoten voor Saliña-café

WILLEMSTAD — De 20-jarige Dennis Palacios is vanochtend voor een cafe te Saliña doodgeschoten, na een ruzie met de dader die daarop in zijn auto stapte en wegreed. Hij wordt gezocht door de politie.

Het voorval geschiedde rond drie uur 's ochtends, toen bij de politie een melding binnenkwam van een schietpartij voor het etablissement. De politie-patrouille die ter plekke verscheen vroeg onmiddellijk een ambulance om het nog in leven zijnde slachtoffer naar de Polikliniek te brengen. Daar aangekomen bleek hij echter aan de ko-

gelwond te zijn overleden. De kogel werd van dichtbij afgeschoten, en trof hem in het hoofd.

Na een woordenwisseling ontstond buiten een vechtpartij tussen de dader en het slachtoffer, waarbij ook met flessen geslagen en gegooid zou zijn. De dader haalde daarna zijn pistool, en daagde het slachtoffer uit. Het slachtoffer probeerde hem het wapen afhandig te maken, maar slaagde daar niet in en werd van dichtbij geschoten. De dader reed hard weg. De politie heeft meer inlichtingen verkregen van de menigte die ooggetuige was van het voorval, en zoekt de voorvluchtinge dader.

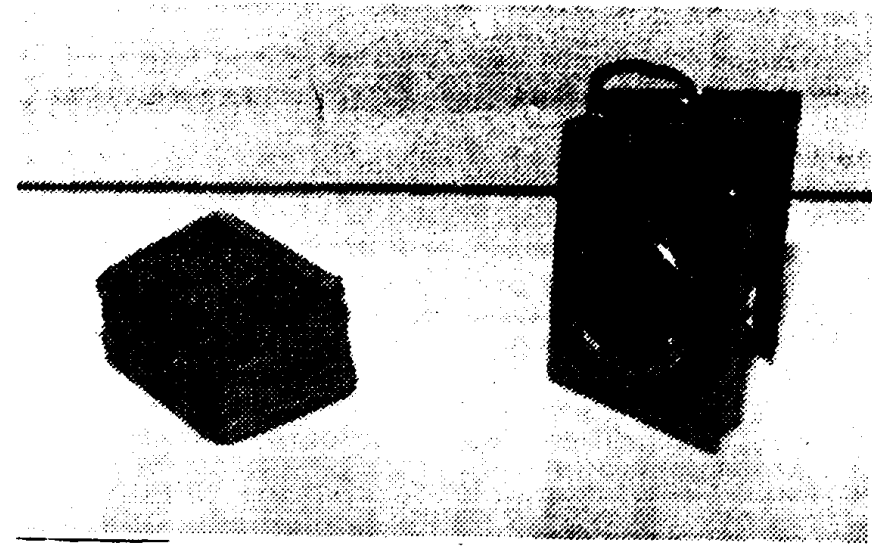
De Indische premier, RAJIV GANDHI, heeft zich door volgens de publieke opinie zijn "buitengewone tacteloosheid" vernietigende oordelen over zijn persoonlijke stijl van regeren op de hals gehaald. Gandhi zette tegenover de internationale pers de hoogste diplomaat en chef-onderhandelaar A.P. Venkateswaran voor schut op een manier die zelfs hem welgezinde journalisten veroordeelden als "onbarmhartig" en die inmiddels de totale Indische bureaucratie in opstand heeft gebracht. Gandhi antwoordde aan het eind van zijn jaarlijkse pers-conferentie op een vraag van een Pakistaanse journalist wanneer hij Pakistan zou bezoeken: "Wij hebben geen vastomlijnde plannen". Toen de correspondent hem erop wees dat Venkateswaran nog in december na onderhandelingen in Islamabad een bezoek voor 1987 in het vooruitzicht stelde, liet Gandhi zijn chef-diplomaat, volgens kritici, vallen "als een feodale heerser uit de 17e eeuw" met de woorden: "U zult binnenkort met de nieuwe staats-secretaris spreken". De honderden verslaggevers hielden de adem in. Venkateswaran, een geleerde, aimabele man, die op de eerste rijen zat, zakte als door de bliksem getroffen in door deze wrede, openlijke vernedering. Hij bood kort daarop zijn ontslag aan en vroeg om pensionering. In de Indische pers bereikte de verantwoordiging een hoogtepunt. Zelfs de gewoonlijk gedweeë krant "Hindu" noemde de lachend door Gandhi begane uitglidder "uniek". De "Times of India" noemde onder de kop "premier als inquisiteur" het gedrag van de premier tegenover hoge ambtenaren "buitengewoon onbeschaamd, laag en kwetsief".

KONINGIN BEATRIX viert vandaag haar 49ste verjaardag. Dit heuglijke feit zal echter pas op 30 april officieel in Nederland gevierd worden, op de verjaardag van prinses Juliana. Koningin Beatrix komt zoals bekend aanstaande donderdag in gezelschap van prins Claus en haar zoon Kroonprins Willem-Alexander naar de Antillen voor een werkbezoek. Kroonprins Willem-Alexander zal dan voor het eerst de Antillen en Aruba bezoeken.

bat in het congres uit te lokken over de snelheidslimiet, maar de regering bleek niet te vermurwen.

Handig voor op reis, deze KORAN in miniformaat. Het boek kan worden opgeborgen in een omhulsel van messing, dat aan de voorkant een ingebouwd vergrootglas heeft om het lezen van de zeer kleine tekens te vergemakkelijken. Aan de bovenkant van het omhulsel zit een ring waardoor het mogelijk is het aan een ketting op het lichaam te dragen. Het boek meet 2,5 bij 1,5 centimeter en heeft ongeveer 400 bladzijden. Dit exemplaar uit de 19e eeuw stamt uit Indonesië.

De Amerikaanse regering heeft een hele STAAT op de bon geslingerd wegens te hard rijden. Het ministerie van Transport maakte onlangs bekend dat de Staat Arizona ongeveer een miljoen gulden minder subsidie krijgt, omdat het voor het derde achtereenvolgende jaar meer dan de helft van de automobilisten in deze staat de snelheidslimiet hebben overschreden. Het is voor het eerst dat de federale regering een staat straft voor het onvoldoende toezicht houden op de maximum snelheid van 55 mijl (88 kilometer) per uur die na de eerste oliecrisis in de Verenigde Staten werd afgekondigd. Arizona had vorig jaar al een berisping gekregen van Washington. De staat had Washington gevraagd de strafkorting op te schorten en geprobeerd een de-

wegens moord in de gevangenis, over hun zaak is minstens één boek geschreven en ze hebben zich op de televisie nagespeeld kunnen zien. De lijst zou langer kunnen zijn, want in Amerika komen alle misdaden die tot de verbeelding spelen op de buis of in de bibliotheek terecht. Het verschijnsel is niet nieuw maar neemt wel toe door de concurrentie tussen schrijvers en filmproducenten. In januari kregen de Amerikaanse televisiekijkers in één week twee opzienbare zaken heropgevoerd gezien in "dramadrama's", gedramatiseerde drama's over opzienbarende moorden. Op CBS beraamde Shreuder in "At Mother's request" de moord op haar man voor het geld, die ze door haar zoon liet uitvoeren. In "Mercy of murder" op NBC doodde Roswell Gilbert zijn zieke vrouw, volgens hem om haar uit haar lijden te verlossen. Er zijn bijvoorbeeld al vijf boeken geschreven over Ted Bundy, die intelligente gejeesde student die tientallen vrouwen vermoordde. Enkele Staten hebben inmiddels wetten die verbieden dat veroordeelden beter worden van hun misdaad. New York beet het spits af, toen de staat werd aangespoord door een verantwoordelijk publiek en onmogelijk maakte dat massamoordenaar David Berkowitz "Son Of Sam" profiteerde van met hem afgesloten contracten.

Even voorstellen STANLEY, een gewaardeerd lid van het onderwater-team van de New Yorkse politie. Hij kent zijn taken en voert ze met speelse vaardigheid uit. Stanley is een zeehond en werkt samen met twee soortgenoten bij bergingsoperaties aan de zijde van de menselijke duikers. Hij helpt een vinnetje mee.

OLIVIA DUARTE-CROES werd met terugwerkende kracht tot 1 augustus 1986 benoemd tot hoofd van de Emmaschool in Oranjestad. Zij is vanaf 1970 werkzaam in het onderwijs en vanaf 1977 op de Emmaschool voor bijzonder onderwijs.

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
31 januari 1987 vanaf 08.00 uur t/m 2 februari 1987 om 07.00 uur.
Dokter Tseng. Spreekkamer: Cassandraweg 72, tel.: 76464; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braekman, Doran en mevr. Guerrerro-Bakmeijer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
30 januari 1987 vanaf 17.00 uur t/m 2 februari 1987 om 07.00 uur.
Dokter Whiteman. Spreekkamer: Cas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 61656 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braekman-Bonder, Whiteman, mevr. Goto, mevr. Soliana-Tijn, mevr. Croes, Heeraven, Nhillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
30 januari 1987 vanaf 17.00 uur t/m 2 februari 1987 om 07.00 uur.
Dokter Spong. Sentro Mediko Tera Kora, Tera Kora 42, tel.: 87004; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790 b.g.g. 625822/645614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonthögen, Schellens, Botero Duque en Spong)

NACHTDIENSTARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en

dan het antwoordapparaat af luisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artspraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijklverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Chapman, tel.: 70029; pageboy 027-360.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Fama): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeinddienst) zaterdag

Otobanda: Otobanda, tel.: 625633.
Punda: Cerro, tel.: 76155.
sondag
Otobanda: Sta. Maria, tel.: 80800.
Punda: Pasa, tel.: 615545.

VERLOF BEGRAFENIS
31 januari: R.J. Grüning, Patrijsweg 9.
1 februari: E.F. de Camps, Mahumaweg 35.

DIVERSEN

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING

Briefvengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.

Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden dinsdag t/m zaterdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; zondag van 10.00-16.00 uur; maandag gesloten.

DE LIMBURGSE KABRIETEN: 20.00 uur Prinsenbal - Hotel Holland.

CARNAVAL 21.00-03.00 uur - Ban jump ku mi pueblo - Sabana.

ZONDAG DIVERSEN

TOERISTENSCHIP: 09.00-24.00 uur - Ambassadors - vert. MAD.

GRUPO ALEGRE 09.30-15.00 uur koffiemorgen - terrein St. Bernardusschool.

KLOOSTER ALVERNA: 19.00 uur H. Mis voor de Surinaamse gemeenschap opgedragen door mgr. A. Zichem, bisschop van Paramaribo.

BAKE AND SALE: 10.00-14.00 uur Huis-schoolschool Ancilla Domini - Nijweg.

CARNAVAL: 13.00-19.00 uur verkiezing jeugdkoningin en -prins en -pancho - Stad op Dr. Antonio Maduro.

TELECURAÇÃO: 19.00 uur uitzending van de Nederlandse serie «Ciske de Rat».

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).

BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.

GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Bort Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.

JAN DORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.

KORAAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 18.30 uur; zon.: 06.00, 11.00 en 18.00 uur.

OTROBANDA (Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.

PIETERMAAN (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.

WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.

WISHI (H. Teresia): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.

ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN VERENIGING PROTESTANTSE GE-MEENTEN

EMMAKERK: 09.30 uur ds Smith (H.A.).

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH

CHRISTIAN HERITAGE MINISTRIES: 10.00 uur Sunday morning services - Curacao Caribbean Hotel.

BIOSCOPIEN

ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek: «Kohl's economisch beleid» en «Guerrilla in Uruguay»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estremo: «Blind Justice»; 22.00 Wegs di Naber; 22.15 vervolg Estremo; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatra; 19.00 TeleCuracao special: «Ciske de Rat»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Oh Madeleine; 21.00 Dynasty; 22.00 Triangulo: «Potpuri di artistanan lokal»; 23.00 Sluiting. (wijzigingen voorbehouden)

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel 2 / n of P.O.B. 577
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Cunelis Bank nv

CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
I.M. Ph. de Maayer-Hollander.
Antillan News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Ravelli-Schenk (adj.)
Oveng leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issett (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twee uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassastraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).

Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djsbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etelean Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:

The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

Losses numbers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaaluchthaven en Boekhandel Van Dorp / Eddine.

SABA:
Correspondents:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger/Correspondent:
mevrouw Peggy van de Horde, White-walweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hatkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP. Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Barbantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abbonementen):
Curacao: Distrito NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.

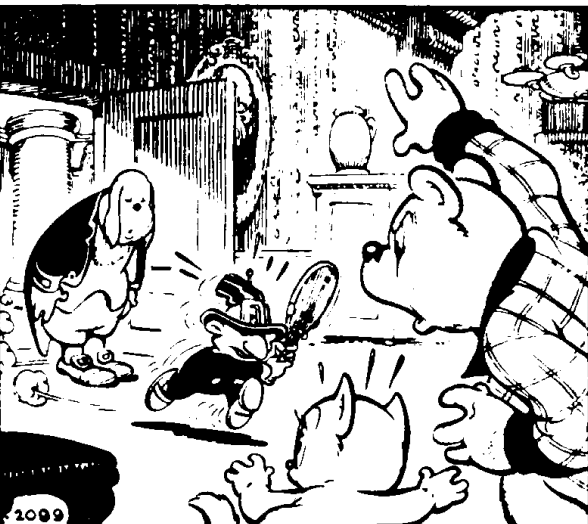
Aniba: Nassastraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abbonementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Salina.

Losses numbers 50 cent:
Abbonementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
Naf. 80, 15 per maand (luchtpost) of Naf. 24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Spiegelenaar

door Marten Toonder

2099 - "Wat?" vroeg heer Bommel boos. "Een klein mannetje om mij te spreken? Op dit uur van de dag ontvangt een heer geen vreemdelingen meer en zeker die dwerg niet!"

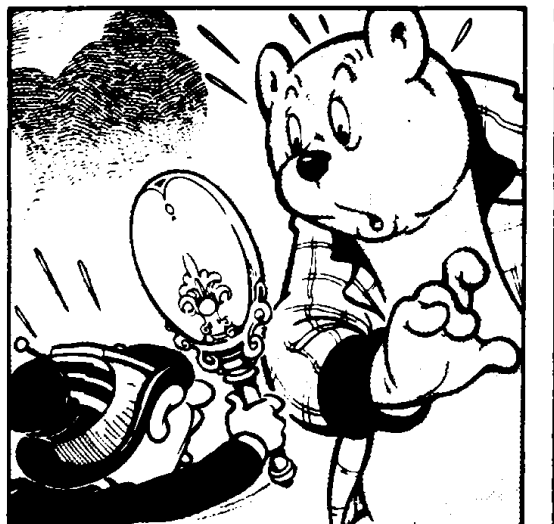
"De trouwe bediende maakte een lichte buiging en werd op dat moment voorbij gedraafd door een ventje met een te grote hoed op."

"Dat heb ik eens net gehoord!" riep hij. "Een heer ontvangt geen dwergen, hè? En ik dan? He? En ik dan?"

"Ik ontvang jou ook niet!", riep heer Ollie uit. "Joost, zeg hem, dat ik hem niet wens te ontvangen!"

"Zeer wel, met uw welmenen!" mompelde Joost onzeker.

Maar de dwerg lachte lachend met een grote handspeegel op heer Bommel toe. "Je ontvangt me immers al!" riep het on-

hebbelijk ventje. "Ik ben toch immers al hier binnen? Je praat onzin!"

"Dit is te erg", stamelde heer Bommel. "Nu is het al zo ver gekomen. Het is maar goed, dat mijn goede vader dit niet hoeft mee te maken! Wij Bommels zijn een trots en fier geslacht..."

"Hèhèhè!" kakelde de dwerg. Hij hield de spiegel omhoog en riep: "Wat zie je nu? Hè? Wat zie je!"

Heer Ollie staarde verblekend in het glas. "Niets!" stamelde hij.

"Niets!" riep het mannetje. "Waar is die trotse, fiere heer dan, hè? Die is er niet! Hèhèhè! Dan zijn allemaal maar bespiegelingen!"

En daarop begon het nare baasje nog harder te lachen.

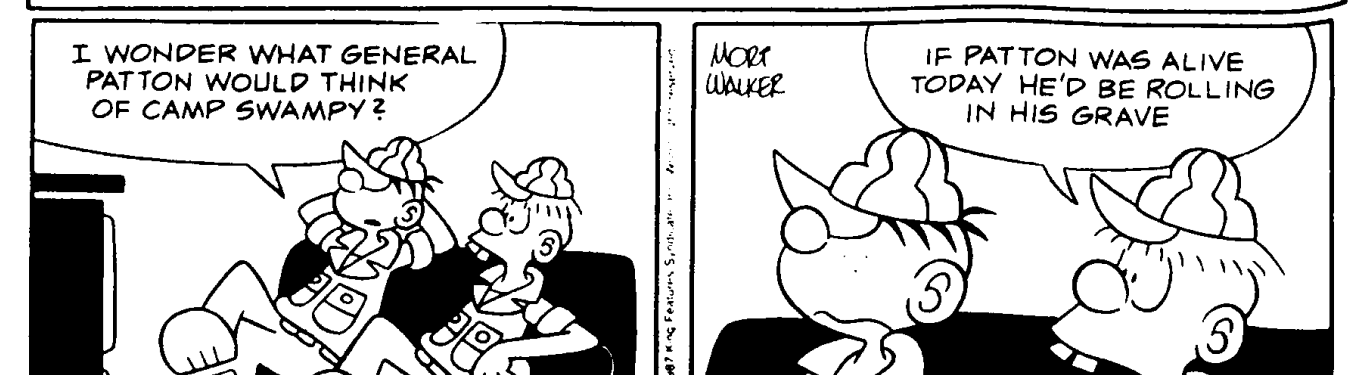
HENRY By Dick Hodgins

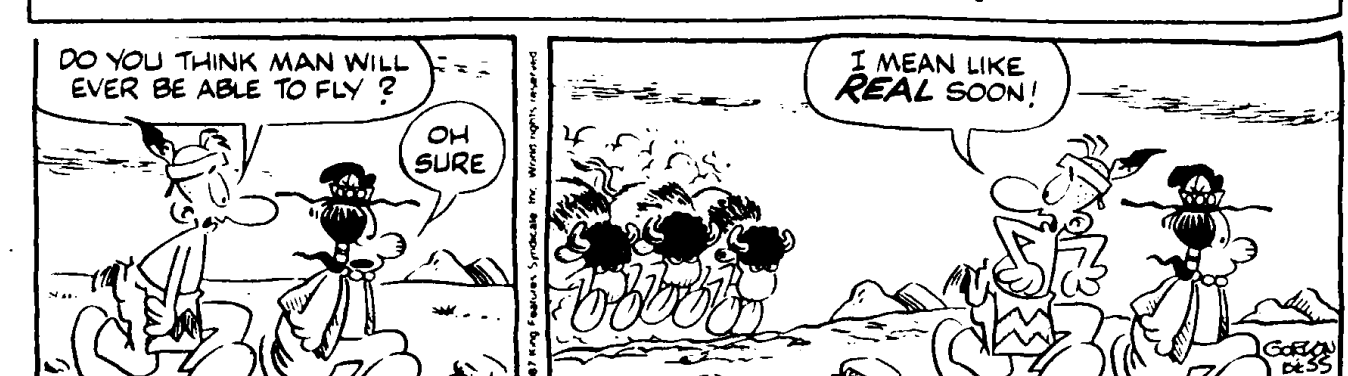
BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

BETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE By Gordon Bess

ONTWIKKELING HIGH TECHNOLOGY SECTOR BELANGRIJK VOOR ECONOMIE

Benodigde krachten lokaal opleiden

UNA moet een high-tech cultuur ontwikkelen

WILLEMSTAD — Dekaan ir Roy Evers van de faculteit der Sociale en Economische Wetenschappen is van mening dat er een masters-opleiding op het gebied van de informatietechnologie binnen de universiteit gestart moet worden. Indien men op Curaçao de "high technology" sector wil ontwikkelen, is het lokaal opleiden van eigen mensen, een noodzaak.

Dat bracht de dekaan van de faculteit der Sociale en Economische Wetenschappen onlangs naar voren tijdens een seminar over automatisering van de bibliotheek, welk seminar door de

UNA georganiseerd werd. Naar ir Roy Evers naar voren bracht is uit diverse studies naar de economische mogelijkheden voor de Nederlandse Antillen gebleken dat de ontwikkeling van

een high-technology sector een belangrijke stimulans kan zijn voor de ontwikkeling van de economie. Een andere aanbeveling was het verlagen van de uitgaven door een efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering. "In alle gevallen", aldus Roy Evers, "kan de informatietechnologie een belangrijke rol spelen", waarbij hij doelde op de computers en telecommunicatie. Naar Evers verklaarde heeft de informatietechnologie een rol als speerpunt-industrie gericht op de export, ondersteunende industrie ter verbetering van het product van een sector en als belangrijk hulpmiddel om de bedrijfsvoering te verbeteren.

De ontwikkeling van een high-technology sector wordt echter beïnvloed door een aantal factoren zoals de beschikbaarheid van gekwalificeerde mankrachten, de aanwezigheid van wetenschappelijke instituten en de mogelijkheid tot het scheppen van prettige leefomstandigheden. "Wil men de high-technology sector tot ontwikkeling brengen dan moet er in ieder geval aan deze factoren voldaan zijn", aldus Roy Evers.

"Vooral bij de eerste twee factoren is de UNA een belangrijke rol toebedeeld. Belangrijker echter dan het opleiden van gekwalificeerde krachten, dat kan immers ook elders gebeuren, is het creëren van een high-tech cultuur bij de UNA. Een high-tech cultuur waarbinnen zich activiteiten ontwikkelen op een "Master" en "Ph.D" niveau", zo meent Evers die een Master's-opleiding op het gebied van de informatietechnologie hiervoor een noodzaak noemde. "Door deze Master's-opleiding schept men een klimaat waarin de geschetste cultuur zich kan ontwikkelen. Op langere termijn kan dit de drager worden van de high-technology sector op de Nederlandse Antillen."

Dat de benodigde krachten lokaal worden opgeleid noemde Evers belangrijk in verband met de geloofwaardigheid in de ogen van de potentiële investeerder: wij moeten in staat zijn om onze eigen mensen op te leiden. Daarnaast speelt de doelmatigheid ook een rol: "het is bekend dat er in Europa en de USA een groot tekort is aan deskundigen op dit terrein. De kans dat een afgestudeerde in Nederland of de USA naar de Antillen terugkeert is dan ook klein."

"Dit pleit er dus voor om met een volledige opleiding te beginnen vanaf het eerste jaar. Deze opleiding wordt gedeeltelijk afgerond met een Bachelor's-graduaat waarna men ofwel de praktijk ingaat ofwel verder gaat met het Master's gedeelte", aldus Evers die van mening is

dat de Master's fase voor een deel verzorgd moet worden door hoogleraren uit Nederland en de Verenigde Staten. Vanaf het begin af aan moet er de garantie ingebouwd worden dat de behaalde graad van vergelijkbaar niveau is met de Nederlandse en toonaangevende Amerikaanse universiteiten.

Café-restaurant-theater-dancing

Punda krijgt uniek recreatie-centrum

WILLEMSTAD — Punda krijgt er een belangrijke recreatie-mogelijkheid bij met de opening van een "Entertainment Center" op de hoek van de Columbusstraat en de Wolkstraat, bestaande uit een café-restaurant en een theater/dancing op de bovenverdieping, en twee winkels en een video-zaak beneden. De totale investering is volgens eigenaar Melfor Bergland 300 duizend gulden, waarvan 175 duizend met een Korpodekolening en de rest uit eigen vermogen gefinancierd werd.

Tijdens een persconferentie maakte Bergland het project waarmee hij een jaar geleden begon, en dat nu in de laatste fase is beland bekend. De reden achter het project is volgens hem om een bijdrage te leveren aan de economie en het toeristische product, en het scheppen van werkgelegenheid. Het project zal volgens hem minstens 28 banen creëren, waarvan 21 in het recreatie-centrum boven en zeven in de video-centrum en winkels beneden. Morgen om vijf uur opent het café voor het publiek, en over twee of drie weken zullen volgens hem ook het restaurant en de theater/dancing klaar zijn, zodat het geheel officieel kan worden geopend. Bergland noemde zichzelf een "sociale ondernemer", een volgens hem geheel nieuw concept waarbij hij genoeg neemt met een laag winstpercentage van 15 procent, om een goede service tegen een redelijke prijs te bieden voor een grote omzet.

De gedachte om iets dergelijks in de stad te doen ontstond in februari 1986, en na gesprekken met diverse toeristische instanties werd het plan voor een café/restaurant/dancing/theater ingevuld. Bergland ging op zoek naar een geschikt gebouw, en besloot in mei het oude Becherplaat te huren, terwijl hij nog geen antwoord had van de Stichting Kleinbedrijven of de Ontwikkelingsbank, die hij om financiering had benaderd. Het idee was volgens Bergland dat hij de benedenverdieping zonder al te veel moeite zou kunnen overnemen. Het duurde echter tot augustus voor hij de eerste ruimte had verhuurd, en tot oktober voordat een winkel zich in de tweede ruimte vestigde. De derde ruimte is bestemd voor een video-zaak, die weer een nauwe relatie krijgt met de entertainment-center boven. De Ontwikkelingsbank vroeg volgens hem teveel garanties, en de Stichting Kleinbedrijven verwees hem door naar Korpodeko omdat met het project te groot achtte.

Daar kreeg Bergland uiteindelijk financiering voor zijn project, bestaande uit een lening van 175 duizend gulden, met een aflossing over vijf jaar, waarvan 149 duizend voor de inventaris en 28 duizend als krediet-faciliteit bij de bank. Bergland had lof voor Korpodeko, die hem de lening verstrekte terwijl hij als borg alleen zijn auto, andere bezittingen en zijn salaris te bieden had. "Dat doet een bank nooit, en Korpodeko bewijst hiermee haar recht van bestaan om een stimulans te zijn voor de herleving van Punda en een verbetering van het toeristisch product. Overigens werd zijn project door Korpodeko niet erkend als een puur toeristisch project, waardoor hij de normale 12 procent rente moet betalen in plaats van de 10 procent die voor toeristische projecten wordt gehanteerd. Dat ligt volgens Bergland ook gedeeltelijk aan het feit dat hij van geen van de instanties waar hij mee sprak ooit een brief ontving waarin men steun betuigde aan zijn project in het belang van het toerisme.

Wel geldt voor de aflossing een "grace period" van vier maanden, terwijl hij de rest van de in-

WILLEMSTAD — Onder de noemer "Entertainment Center" is op de eerste verdieping van het gebouw op de hoek van de Columbusstraat en de Wolkstraat een café-restaurant/theater-dancing gecreëerd. Het gaat volgens de initiatief-nemer om een uniek project, dat een verscheidenheid aan recreatie-mogelijkheden biedt tegen een redelijke prijs. Zondag gaat het café open voor het publiek, terwijl het restaurant en de theater-dancing naar verwachting over drie weken in gebruik worden genomen.

AKKV houdt landbouwdag

WILLEMSTAD — In verband met haar tien-jarig bestaan als organisatie van landbouwers organiseert de Agrarische Coöperatieve en Krediet-Vereniging (AKKV) diverse dagen van de landbouw. De eerste is zondag 1 februari, van 8 uur 's morgens tot 5 uur 's middags bij het AKKV-kantoor aan de Serow Loraweg. Er worden diverse groenten, sierplanten, bloemen, hang-potten, honing, siropen en kunstmeest verkocht. Daarnaast is er een demonstratie in het gebruik van een drip-systeem en andere irrigatie-technieken, en in het gebruik van kunstmeest. De keukens en bar zijn goed gesorteerd, aldus een AKKV-persbericht.

Jaarverslag commissie voorbereiding Curaçao

WILLEMSTAD — De Commissie van Voorbereiding van de Curaçaoe eilandsraad heeft in 1986 21 keer vergaderd, waarbij 40 agendapunten werden behandeld. Daarnaast legde men zeven werkbezoeken af.

Tot de agendapunten behoorden 11 eilandelijke ordeningen. Behandeld werden drie wijzigingen in de Wegenverkeersverordening, wijziging van de tekst van de eilandsverordening tot vaststelling van de eilandsverordening tot Openbare orde en Bescherming Gemeenschap (AVP), de eilandelijke ordeningen voor de begrotingen van 1986 en 1987, de eilandelijke ordening regelende opensten, de eilandelijke ordening regelende graafwerkzaamheden aan en op de openbare weg, de eilandelijke ordening om wijziging te brengen in de eilandsverordening leges, precario-rechten en retributies Curaçao 1981, en de eilandelijke ordening voor wijzigingen in de vergunnings-verordening en uitvoering van artikel 40 daarvan.

Daarnaast werden verzoeken om erfpacht behandeld. Erfpachten voor sportieve en economische doeleinden werden onder andere behandeld voor de Stichting Sport-terrein Brievengat (SDK-terrein), de Stichting Sportcomplex Klein Sint Michiel voor de constructie van een sport-complex te Boca San Michiel, het Seaquarium en Blok en Diaz. Verder werden diverse aankopen van terreinen voor wegebouw behandeld, en

de aankoop van enkele terreinen en percelen te Otrabanda, in het kader van de stadsvernieuwing. Ook was er een verkoop van grond en grondruil tussen de regering en een particulier.

Men behandelde enkele projecten die niet op de begroting stonden, en waarvoor dus goedkeuring van de eilandsraad nodig was, zoals de campagne bestrijding van de dengue-mug, de constructie van een strand te Seaquarium, de renovatie van de gymastiek zaal van de Johan Maurits school, constructie-werkzaamheden bij het Peter Stuyvesant College en de asfaltering van enkele wegen. Er werden informatie en oriënterende vergaderingen gehouden met onder andere de Vereniging van handelaars, de directeur van het Luchtvaart-departement inzake de luchtvaart-problematiek tussen de Antillen en Aruba, de ALM-directeur inzake de herstructurering van de ALM en de Nederlandse parlementariërs in januari 1986.

Er werden werkbezoeken gebracht aan Kodala, de afdeling Jeugdzorg, de sociale werkplaats van de dienst Arbeidszorg te Hato, Santa Martha, Isla NV, Seaquarium, diverse hotels in het kader van de renovatie en de SDK in het kader van de aanleg van Casalon. Individuele leden van de commissie woonden ook vergaderingen bij van de commissie van Staatkundige Structuur, de financiële commissie, de huis-houdelijke commissie en openbare vergaderingen van de eilandsraad.

Stabilisatie-factor 0,4 cent

Benzine-prijs met 0,3 cent verlaagd

WILLEMSTAD — De prijzen van benzine, kerosine en gasolie zijn met ingang van 23 januari wederom verlaagd. Alhoewel Maraven de prijzen met respectievelijk 0,7 cent, 0,9 cent en 1,4 cent verlaagde, zal voor de consument slechts een verlaging van 0,3 cent worden doorgevoerd. De overige 0,4 cent is gereserveerd voor de stabilisatie-factor.

In tegenstelling tot de verhogingen in de prijzen van benzine, kerosine en gasolie de laatste tijd regelmatig werden doorgevoerd, is deze keer sprake van een verlaging.

De stabilisatie-factor, die op 21 januari 0 cent bedroeg is met deze reservering weer op 0,4 cent per liter gekomen.

De pomprijzen voor de consument zijn met ingang van 30 januari als volgt geworden: op Curaçao kost de benzine van 92 octaan (mix) nu 77,8 cent per liter, de benzine met een octaangehalte van 97 (super) kost 80,6 cent, de kerosine kost 28,2 cent en de gasolie kost 28,6 cent.

Op Bonaire kost de benzine van 92 octaan (mix) nu 75,8 cent, de benzine van 97 octaan kost 78,6 cent, de kerosine kost 28,2 cent en de gasolie kost 28,6 cent.

VBC wijst op verval ethische normen

Curaçao moet meer eisen van de leiders

WILLEMSTAD — "Curaçao heeft in het verleden teveel mensen zonder capaciteiten en respect laten doordringen in het leiderschap op alle niveaus. Dit gebeurt onder het voorwendsel dat iedereen een kans moet krijgen, maar is in feite niets anders dan een grove belediging van onze eer en intelligentie."

Zo stelt de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao in haar meest recente Newsletter, naar aanleiding van de Nieuwjaars-toespraak van premier Don Martina, waarin hij oproep tot versteviging van de basis van de nationale waarden en normen. De VBC accepteert graag deze uitdaging om binnen de marges van de wetten en mogelijkheden die het land bieden te leven en werken en de waarden en normen de herstellen, omdat het de plicht

van alle organisaties is om niet alleen over de professionele kwaliteit maar ook de ethische normen van haar vertegenwoordigers te waken. Ook het volk moet echter hoge menselijke en professionele kwaliteiten eisen van haar leiders, en daar heeft de laatste jaren nu juist aan ontbroken. Deze nalatigheid leidde prompt tot een keldering van alle moraal, omdat het vreet aan de waarden en het prestatie-vermogen die zo belangrijk zijn voor de vooruitgang van een volk.

Leiders van weinig kaliber kunnen zich immers slechts handhaven door zich in te laten met mensen van een nog lager niveau, door een onwetend volk voor te liegen en door omkooppraktijken toe te passen om volgingen te krijgen, aldus de VBC. Of deze vicieuze cirkel wordt doorbroken hangt volgens de VBC geheel af van het gevoel van eigenwaarde van het volk, dat door strenge eisen te stellen aan haar professionele en morele kwaliteiten van haar leiders de ontwikkeling van het land in alle opzichten goed zal doen. "Op de dag dat wij leren die kwaliteiten in alle sectoren te eisen, zal ons lot een draai van 180 graden maken in de richting van helderheid en licht", aldus de VBC.

Man verdrinken

WILLEMSTAD — Het stoffelijk overschot van de 28-jarige Richard Anthony Candelaria is van horigen om negen uur drievend in zee te Pietermaai aangevonden. De politie slaagde erin het lijk van de vermoedelijk verdrinken man te bergen. De politie heeft verder geen informatie, en autopsie plegen om na te gaan wat de exacte doodsoorzaak is. Meer informatie was vanmorgen niet beschikbaar.

Viering van 60 jaar parochie Jandoret

WILLEMSTAD — In verband met de viering van het 60-jarig bestaan van de Parochie Jan Doret wordt vanavond een speciale dienst voor de jeugd georganiseerd. Het koor daarbij is Arco Iris. De dienst begint om zeven uur en na de mis is er een presentatie van Gibi Basilio.

Op zaterdagavond is er om zeven uur wederom een mis die speciaal is opgedragen aan de diverse groeperingen binnen deze parochie. Na afloop van deze dienst is er een kampvuur onder leiding van de groep J.F. Kennedy.

Op zondag is het hoogtepunt van de viering met om acht uur 's morgens een mis op Bokasami, om tien uur een "kindermis" en 's avonds een mis voor alle parochianen die wordt opgedragen door monseigneur Wim Ellis.

WILLEMSTAD — Tijdens een geanimeerde receptie in het Avila Beach Hotel, kon men gisteravond kennis maken met mr drs Blaauw, de nieuwe partner van het advocaten-kantoor Zielski & Halley. Op de foto vlnr: de heren mr Halley, Zielski en Blaauw, zijn echtgenote mevrouw Blaauw en mr Verzijl die eveneens verbonden is aan dit advocaten-kantoor.

Basiscursus over voeding

WILLEMSTAD — De Life and Health Foundation zal bij voldoende belangstelling een basiscursus voeding geven in de Nederlandse taal. De cursus wordt gegeven door dr George Juliana. Men kan inschrijven op de Infanteristenweg 11, telefoon 737779. Als er voldoende belangstelling is wordt de cursus gegeven op het Peter Stuyvesant College, één keer per week 's avonds van acht tot tien uur. De cursus duurt zes weken en begint in de eerste week van februari.

Ivm plannen overheid

Wederom automatiserings-cursus voor diensthooften

WILLEMSTAD — De Stuurgroep Automatisering van het eilandgebied Curaçao organiseert op 2, 3 en 4 februari een cursus project management van automatiserings-projecten voor diensthooften en directie-leden in samenwerking met IBM.

Zoals bekend werd al eerder een dergelijke cursus georganiseerd die met goed resultaat werd afgesloten. Deze tweede cursus wordt gehouden in het Princess Beach Hotel en wordt officieel geopend door de gedeputeerde onder andere belast met automatiserings-zaken, Lucille Wout.

Binnen de eilandelijke overheid heeft de automatisering

van de diensten de afgelopen jaren een snelle ontwikkeling doorgemaakt en er staan nog steeds veel projecten op stapel. Het beleid van het Bestuurs College beoogt door middel van automatisering de diensten efficiënter te doen functioneren en de dienstverlening aan het publiek te verbeteren. Dit kan op korte termijn aanzienlijke kostenbesparingen opleveren, hetgeen mede het streven van het huidige BC is in het kader van een sober financieel beleid.

Gezien het complexe karakter van de automatisering is omher- en bij-scholing op dit terrein op alle niveau's echter onontbeerlijk waarbij de firma IBM World Trading is ingeschakeld voor de cursus op management-niveau.

INTERBANK ARUBA N.V.

TA ANUNCIA CU EFECTIVO DIALUNA, 26 DI JANUARI 1987 NOS LO POR ACEPTA CUALKIER SUMA PA HABRI UN CUENTA CORRIENTE OF CUENTA DI SPAAR, YA CU NOS NO TIN E RESTRICION MAS CU TABATA EXISTI FOR DI DIA DI NOS APERTURA.

Gerencia.

**School-volleyball.
Filomena begint met twee zeges**

SANTA CRUZ — De nieuwe school-volleyball-competitie — voor basis- en voortgezet onderwijs — is in de Sporthal van start gegaan met een defilé van de deelnemende scholen en de openings-service door minister van Sportzaken, Watty Vos.

In de eerste wedstrijd, die hierna volgde, behaalde het Filomena College een 2-0 overwinning op het Heilig Hart College in de meisjes-categorie. Filomena won met de setstanden 15-5 en 15-10.

De tweede wedstrijd, in de jongens-categorie voor het voortgezet onderwijs, leverde de tweede winst van de dag op voor de Filomena-ploeg en wel met dezelfde score van 2-0 op Colegio Arubano II. De setstanden waren 15-3 en 15-13 voor Filomena.

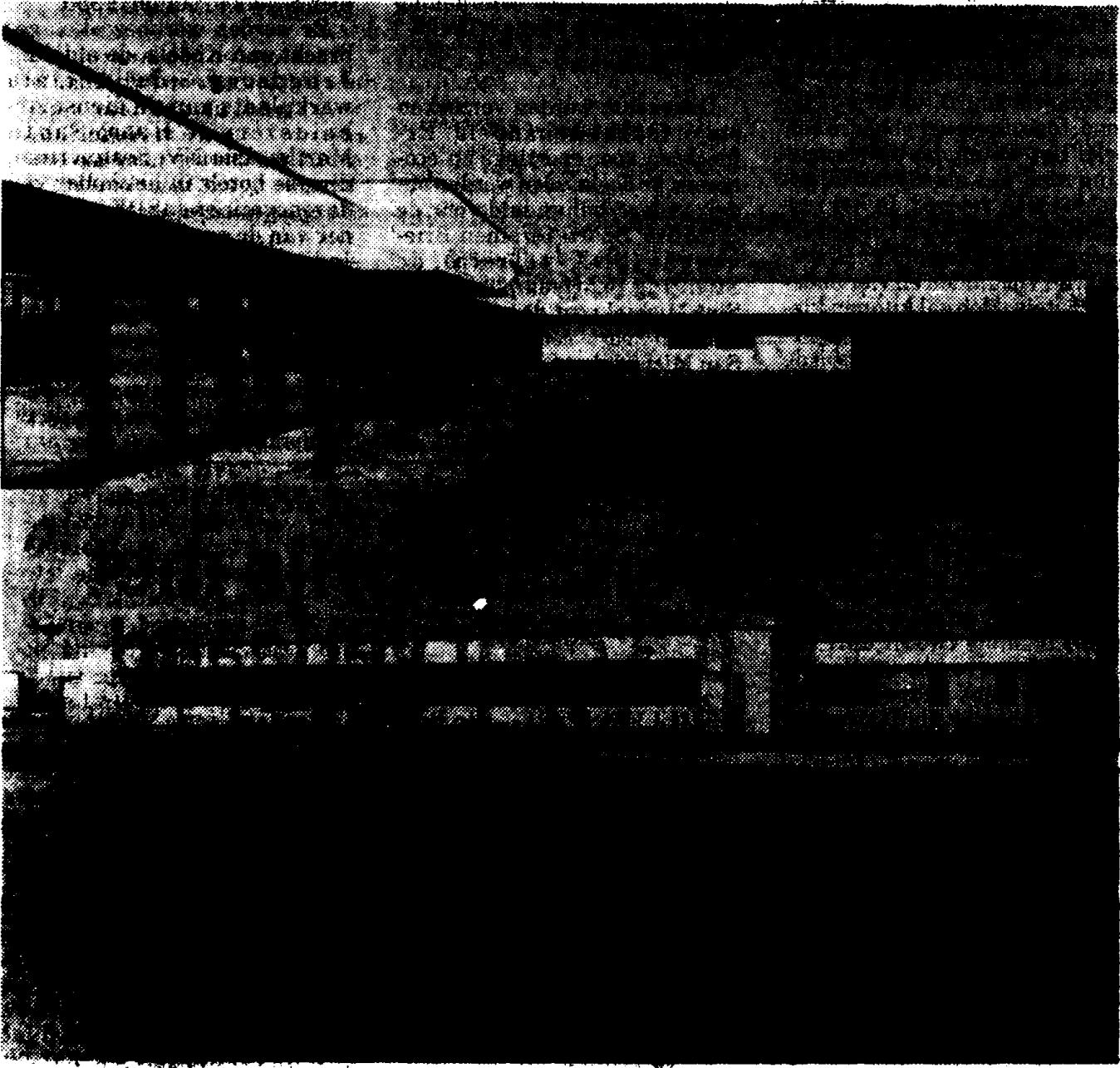
De competitie wordt vanmorgen op de baan van het Antosius College met drie wedstrijden voortgezet.

Bonbini festival weer in carnavalsfeer

ORANJESTAD — De carnavals-stemming wordt ook aanstaande dinsdag in het Bonbini Festival voortgezet. Ditmaal zullen optreden: brassband Kids of Fame, Tipico del Campo, de dansgroep Aruba Review en het kahl'orgel Melodia di Antaño. Eveneens is er een optreden van Bonbini Festival in kostuum. Het programma is van half zeven tot half negen.

Onbeheerde auto

PIEDRA PLAT — In de buurt van de blokkenfabriek te Piedra Plat trof de politie om één uur in de ochtend een onbeheerde personenauto aan. Gezien het late uur vertrouwde de politie een en ander niet en stelde in de buurt een onderzoek in. De auto was niet op slot en uit de papieren bleek dat de wagen aan een zekere T. toebehoorde. Deze verklaarde bij het bezoek van de politie dat een lief met de auto weg was en dat hij een vriendinnetje had in de buurt van de blokkenfabriek. Hij zette daar gewoonlijk zijn auto neer, omdat de vader van zijn vriendinnetje niet wilde hebben, dat de auto voor zijn woning werd geparkeerd.

ORANJESTAD — Met gerechtigd om tien uur is de officiële opening van de Psychiatrische afdeling Algemeen Ziekenhuis («Clinica pa Salubridad Mental»), afgekart ook wel PAAZ genoemd. Op de foto: het gebouw, dat na twee jaar lang gestaan te hebben, nu eindelijk in gebruik kan worden genomen.

OCA-programma begint met paarden-show morgenmiddag

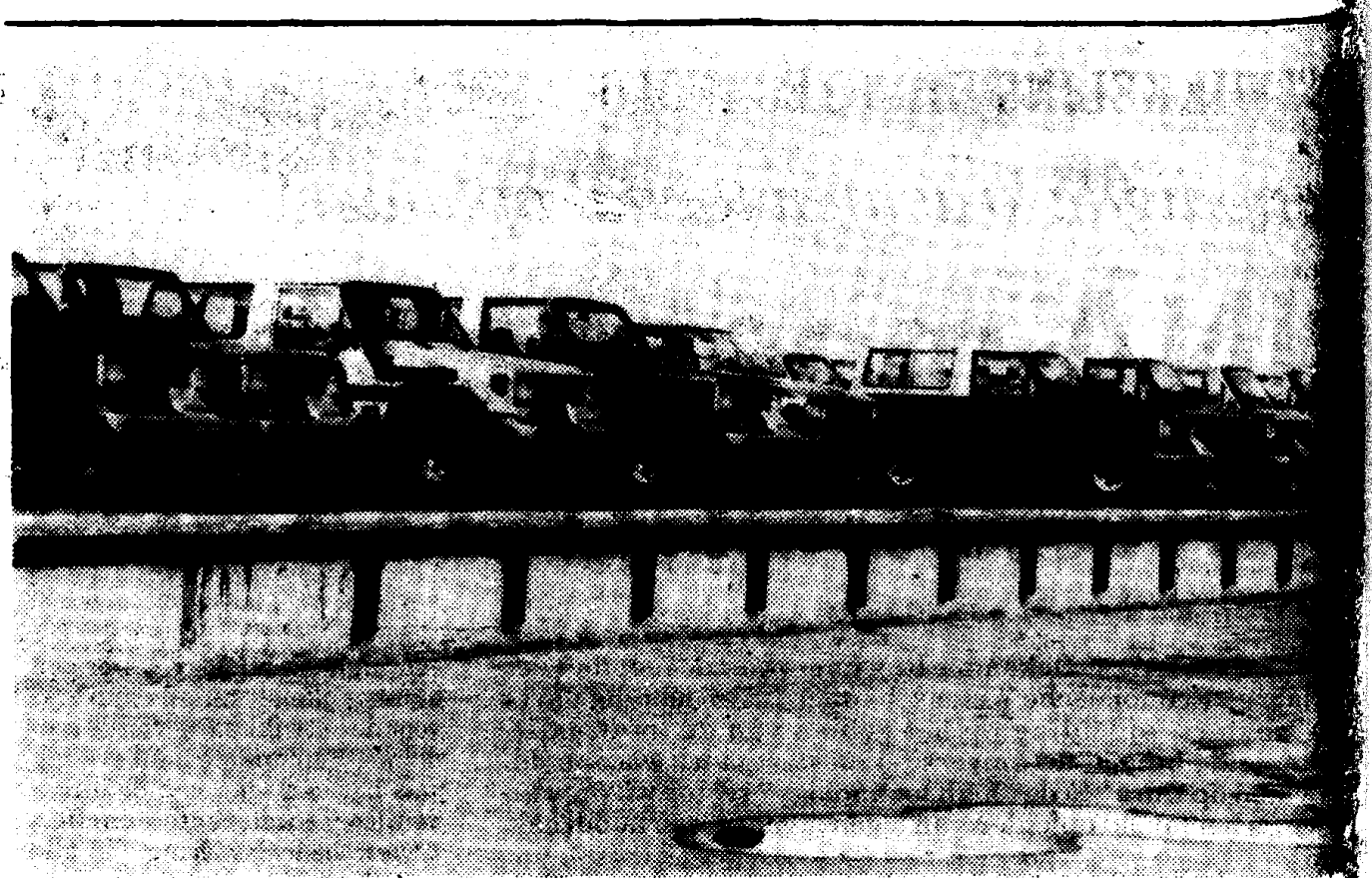
ORANJESTAD — De Paardensport-vereniging, «Organisacion Caballista Arubano» (OCA), heeft zijn programma voor het eerste halfjaar bekendgemaakt.

De eerste activiteit is morgenmiddag vanaf twaalf uur in Rancho Don Manolo, te Papaya 30. Dit is een paardenshow, waarbij het publiek gratis toegang heeft.

Op 2 maart — carnavalsmaandag — wordt de traditionele gekostumeerde rit gehouden. Op 17 maart wordt in de avonduren voor het eerst een behendigheds-wedstrijd gehouden.

De open Arubaanse kampioenschappen worden dit jaar op 5 april georganiseerd, waarna op 29 april een Arubaanse delegatie aanwezig zal zijn op de internationale wedstrijden op Curaçao.

Op 28 juni worden de traditionele Paso Fino-kampioenschappen gehouden.

In de haven van Oranjestad heerste gisteren de nodige drukte bij de aankomst van niet minder dan 81 Toyota's die door ZUNOCA FREEZONE werden besteld voor doorvoer naar Colombia. (Adv.)

TE KOOP WONING
aan de Lacleboulevard 4
Momenteel in gebruik als kantoorruimte. Bebouwde oppervlakte ruim 250m2. Gelegen op eigendomsgrond. Prijs n.o.l.k.
Tel.: overdag 24050 - 's avonds 47566.

Pabien
bij de officiële opening van de
CLINICA PA SALUBRIDAD MENTAL (PAAZ)
gelegen nabij het dr. Horacio Oduber Hospitaal. Wij verzorgen de LOODGIETERS WERKZAAMHEDEN voor deze kliniek.

Proficiat
bij de officiële opening van
«Clinica pa Salubridad Mental» (PAAZ)
waardoor wij de nodige materialen leverden.

B. J. Arends & Sons Inc.
Oranjestad - San Nicolas

Pabien
bij de officiële ingebruikname van
«Clinica pa Salubridad Mental» (PAAZ)
Wij verzorgden het kantoormeubilair en de schoolborden.

Cempro-Technica n.v.

Pabien
bij de officiële ingebruikname van
«Clinica pa Salubridad Mental» (PAAZ)
Wij verzorgden met genoeg de airco's hiervoor.

KOEL-TECHNISCH BEDRIJF ARUBA

Proficiat
met de officiële opening van
«Clinica pa Salubridad Mental» (PAAZ)
Wij verzorgden met genoeg het meubilair en equipment.

Unicon
biedt gelukwensen bij de officiële ingebruikname van de
«Clinica pa Salubridad Mental» (PAAZ)
waarvoor **Unicon** de dakbedekking verzorgde.

Pabien
bij de officiële ingebruikname van de
Psychiatrische afdeling Algemeen ziekenhuis (PAAZ)
De bouw geschiedde door ons.

BOUWMAATSCHAPPIJ ARUBA

ARUBA DAILY ENTERTAINMENT

Aruba Palm Beach
HOTEL AND CASINO
Presents
DAMIAN
accompanied by the "THIRD DYNASTY", our houseband
Dinner show in the Beachfront Room at 8:30 p.m. (Closed on Wednesday) and in the Casino Nightclub at 11:00 p.m.
Happy Hour from 7:00 - 8:00 p.m.
Bubbly Party
OPEN: 11:00 a.m. - 11:00 p.m.
Music weekly by "The Silver Band" from 4:00 - 8:00 p.m.
Weekends by "The Silver Band" from 4:00 - 8:00 p.m.

Voor iets bijzonders om eens gezellig te gaan dineren, serveren wij Redsnapper, Fillet Mignon, Lobster, Veal on "The Stone".
Maak er een feest van in
PAPIAMENTO RESTAURANT
Wilhelminastraat 7 - Telefoon 24044

Americana Aruba Hotel & Casino Presents:
JULIE GRANT and CRISTAL VISION
Two Shows nightly (except Mondays)
Stellaris Supper Club
Dinner show: 8:00 p.m.
Le Club Lounge
Showtime: Midnight 12:00
Happy Hour daily 6:30 p.m. - 7:30 p.m.

Let's... BBQ
in the barbecue grill van
CATTLE BARON
Nú Geopend: 19.00-24.00 uur

Holiday Dine ARUBA
Ein fantastische
ROCKY HONEY ISLAND BRUNCH
Dinsdag in de Salon naar 10:00 van 9:30 a.m. - 2:00 p.m.
Uitgebreid assortiment van gerechten
Romantische muziek van TOMMY & FRANCIS
\$10.00 per volwassen; \$6.00 per kind tot 12 jaar plus service charge
"COME BRUNCH WITH US!"
Bij inlevering van deze advertentie 10% korting op de Brunch voor 2 personen.

BOULEVARD THEATRE

I
TODAY
8:15 P.M.
NEWSSTORIES

II
TODAY
at 8:45 p.m.
YOUNG WARRIORS

Boulevard
TODAY
at 12:00 p.m.
DOÑA FLOR Y SUS DOS MARIDOS
SEX MOVIE 18 yrs.

Boulevard
SUNDAY
at 6:00 p.m.
MUPPET MOVIE
ALL AGES

Drive-In
TODAY
at 8:30 & 12:00 p.m.
SUNDAY at 9:00 p.m.
AN EYE FOR AN EYE
WESTERN 14 yrs.

''Ik zou Boeddhist worden''

Sam Parabirsingh over zijn kunst, geloof en cultuur

AFGELOPEN TWEE MAANDEN is er in het Curaçaosch Museum een tentoonstelling van de uit Curaçao afkomstige, maar al sinds 20 jaar in Nederland wonende kunstenaar Sam Parabirsingh. Daar Parabirsingh een zeer eigen stijl van etsen en schilderen heeft, is hij niet alleen in Nederland, maar ook ver daarbuiten bekend. Op zijn vele reizen over de gehele wereld doet Sam Parabirsingh zijn inspiratie op. Hij haalt veel motieven uit de kunst van de oude culturen en men treft naast deze oude motieven ook heel vaak het motief van de liefde aan. Over hoe en wat van zijn kunst, over Parabirsingh's gedachten ten aanzien van mens en maatschappij volgt hier een vraaggesprek.

Waarom exposeert u in de maanden december en januari. Dit zijn toch over het algemeen maanden, die in het teken staan van verschillende feesten, waar mensen mijns inziens eerder geld aan besteden dan aan de kunst.

"Inderdaad tijdens de feestdagen is de ham belangrijker dan de kunst. De afspraak voor deze expositie was echter al vorig jaar gemaakt. Ze zeiden mij dat ik in deze maanden kon exposeren en dat heb ik dan maar gedaan. Je kunt dan ook niet zo vreselijk veel van een tentoonstelling in deze maanden verwachten. Maar ik moet zeggen dat het me

allemaal erg is meegevallen. Het gaat erom wat je verwacht. Mijn verwachtingen waren niet zo hoog en daarom valt het me erg mee".

Kan men op de tentoonstelling een evolutie in uw werk ontdekken?

"Ik heb een samenstelling willen maken van mijn werken van de afgelopen jaren: dus niet zo zeer een beeld van mijn huidige werk. Natuurlijk heb ik op de tentoonstelling ook mijn nieuwste werken gepresenteerd. Je kunt inderdaad aan het werk wat er hangt, zien dat mijn werk als zodanig geëvalueerd is. Om daar een beetje inzicht in te geven, heb ik bijvoorbeeld ook een ouder schilderij van mij, De drie gratieën, meegenomen".

Ik vind een thema in uw werk vaak terug namelijk: de liefde. Op welke manier wilt u de liefde naar de mensen toebrengen?

"Als kunstenaar heb je twee keuzes. Je kunt inspelen op het geweld, dat er in de wereld is of je kunt, omdat er zoveel geweld is in de wereld, de andere kant belichten. Als we niet meer in staat zijn om van elkaar te houden... Mijn boodschap, die van de liefde, is net zo oud als de mensheid is. Toch als je om je heen kijkt, dan zie je dat landen volkeren trachten te onderdrukken. Terrorisme, noem maar op. Echter niet alleen in het groot, ook in het klein. Gezinnen vallen uit elkaar. Je ziet hoe een man en vrouw elkaar terroriseren. Als ik dit allemaal op een rijtje zet, dan vind ik dat gewoon een aanklacht tegen de mensheid dat ze na twintig eeuwen beschaving, Westerse beschaving, nog niet in staat zijn om in vrede te leven. Ik vraag me echt af of het menseras zo stom is".

Is dit de reden dat u terugrijpt naar motieven, die we in oude, voor-Westerse culturen tegenkomen?

"De oude culturen hadden natuurlijk ook geweld. Toch zie je dat het hele leven van zo'n stam in het teken staat van een boodschap. En dat is niet de boodschap van het geweld. Het is de boodschap van het ware waarden van man en vrouw ten aanzien van een God of godendom. Dit heeft een bijzonder grote menswaardigheid en dat typeert die oude culturen. Ik vraag me als niet West-Europeaan af of de Europese cultuur wel zo menswaardig is. Het is wel typisch dat ik in die 20 jaar dat ik in Europa woon, in Nederland, het buiten Europa moet gaan zoeken omdat ik het in Europa niet kan vinden".

En de Europese schilders?

"Ten aanzien van de Europese schilders heb ik zo iets van: ze doen maar wat ze willen: de nieuwe stromingen, de terugval naar een nieuw soort realisme. Ik vind het daar niet in, ik vind het leeg, maar misschien hebben ze wel gelijk dat ze vies en vuil staan te smeren. Zo uitte ze hun onvrede over de maatschappij en dat is hun goed recht. Ik vind echter voor mezelf dat ik de andere kant van de medaille, de liefde, mag laten zien".

Hoe denkt u dat Europese schilders uw werk bekijken?

"Met zeer groot onbegrip, omdat ik altijd het beeld trouw blijf. Ik ga niet zo ver, dat ik alleen maar kies voor het vlak. Ik zal het beeld toch moeten gebruiken, omdat het een communicatie-middel is hoe dan ook, het laat je dit ervaren. Als je dan doet wat Mondriaan gedaan heeft, dan kom ik in een situatie waarin ik me afvraag: bestaat er nog communicatie? Zo'n schilderij laat zoveel open naar de toeschouwer toe... Ik vind het best, maar ik kies dan toch voor die oude culturen en automatisch zit je dan vast in een soort beeldtaal. Die beeldtaal van die oude culturen probeer ik dan te formuleren naar mijn eigen beeldtaal. Het interesseert mij niet als ik in Egypte ben wat er staat in hun schriftuur. Ik kan alleen maar zien dat ik het mooi vind. Ik maak dan iets wat er op lijkt, maar als schrift van de mens, al tekens. Die oude oertekens transformeer ik naar het nu".

Een aantal van uw schilderijen koppelen het element liefde met deze oertekens, deze tekens van de mens

"Ja, het zijn vooral de brieven. Een brief behoort je niet te lezen. Je behoort niet te weten wat er staat, dat is een gegeven. Het wordt nog moeilijker want het zijn liefdesbrieven. Dit soort brieven is zeer persoonlijk. Gericht van de schrijver aan de geschrevene. Dus deze taal is eigenlijk niet geschikt voor een ander. Je mag deze brief toevallig, daar komt het in feite op neer, meemaken. Op de etsen zie je een man en een vrouw en daartussen het schrift dat onleesbaar is. Dit symboliseert ook het onbegrip dat er tussen man en vrouw in een liefdesrelatie is. Elk ander niet meer begrijpen door een ballast van woorden, van tekens, van gebaren... de bekende relatie-problematiek komt hier aan de orde. Ze staan van elkaar af en zit een onleesbare barrière tussen. Maar vergeet niet het zijn liefdesbrieven. Er spelen twee spanningsvelden duidelijk in mee. Aan de ene kant de barrière en aan de andere kant de overbrugging".

Het thema godsdienst komt zeer regelmatig in uw werk terug. Hoe ziet u de godsdienst van de oude culturen en de godsdienst van vandaag de dag?

"Godsdienst is de grootste ellende die de mensheid heeft kunnen overkomen. De ergste oorlogen heeft, zijn godsdienstoorlogen geweest. De godsdiensten laten meer ellende achter dan ze goed doen. Bovendien geloven alle godsdiensten dat ze de goede zijn. Behalve de katholieke kerk, die maakt het nog erger door te beweren dat ze de enige ware is".

Dit was het geval, nu zijn de meningen toch enigszins genuanceerder?

"Ja, dat is wel zo, maar je ziet dat er op dit moment grote problemen zijn met de kerk van Rome. De Filipijnen, Noord-Amerika. De Zuid Amerikaanse kerk gaat haar eigen gang en Rome weet niet hoe ze die weer in het gareel moeten krijgen. Aan dat soort godsdienst heb ik niets. Ik denk dat als ik een goddiens aan zou gaan hangen ik Boeddhist zou worden. De Boeddhist heb ik ervaren als de meeste liberale mens, die er bestaat. Ik ben in Nepal in een Boeddhistisch klooster geweest en wat zie je. De een heeft rood aan, de ander oranje, weer een ander wat paarsig. Ik vroeg aan een Boeddhistische monnik

waarom dat was. Was het een soort rangorde. Nee, het bleek dat ze allemaal iets anders geloofden, ze hadden een andere leer. Ze hebben een andere visie verkondigd, die moesten ze dan op een gegeven moment gaan verdedigen. Nou als dat goed ging, dan mochten ze gaan verkondigen. Echter ze werden niet het klooster uitgezet. Ze deden gewoon die dingen die ze me wilden doen met het klooster, eten drinken enz. Ze gingen overdag hun mening aan het volk verkondigen en 's avonds kwamen ze terug in het klooster en niemand was boos. Daar heb ik ook geleerd hoe de Boeddhist tegenover het Christendom stond. Zij stelden vragen aan het Christendom over zaken waar we al helemaal niet meer bij stilstaan: Waarom moest er water in wijn veranderd worden? Water is toch zo belangrijk om in leven te blijven. Ze zeiden trouwens over Jezus dat ze het vreemd vonden, dat deze man het voorbeeld van de Christenen was. Hij heeft nooit gewerkt, hoe kan zo'n man inspirerend werken op anderen".

Jezus heeft toch ook erg inspirend gewerkt op kunstenaars.

"Ik zeg u alleen maar wat zij denken. Waar het om ging, is dat ik wilde zeggen dat de Boeddhist zo verdraagzaam is. Het zijn mensen die absoluut geen gebruik maken van geweld. Als je nu kijkt in het Westen, dan zie je dat daar nog altijd een hoge mate van egoïsme is, dit ondanks het feit dat het Christendom er zo lang is. Toch maakt ik gebruik van religieuze elementen omdat ik denk dat de godsdienst voor de mensen belangrijk is. Men probeert rondom de kerk wanhopig een sfeer van "heiligheid" hoog te houden. Maar in Nederland hebben we "Popie-Jopie" gehad en dat mocht natuurlijk niet. Ik vond dat hierdoor de paus tot mens werd. Hij was een trimmende, vragen stellende paus waar kinderen om konden lachen. Maar ja, dat mocht niet".

Een heel ander thema. Hoe ziet u de plaats van de kunst op Curaçao?

"Op Curaçao heb je natuurlijk minder aanbod van kunst dan in Nederland, omdat daar meer mensen wonen. In Nederland loopt niet iedereen naar een tentoonstelling toe, maar omdat het meer mensen zijn, komen er qua aantal toch meer mensen naar een tentoonstelling dan hier op Curaçao. Een groot voordeel van zo'n klein eiland is dat het gemakkelijker zou moeten zijn om alle mensen te bereiken en dan wel op een zodanige manier dat ze geïnteresseerd ervoor raken. Wat dat betreft wordt hier erg weinig gedaan. Eigenlijk een kans die men laat liggen. Van de andere kant is het wel zo dat men hier op de tv een programma heeft dat zeer regelmatig iets over carnaval vertelt, terwijl ik hier zelden een kunstprogramma op de televisie zie. Ik vind dat er eigenlijk elke week een speciaal programma over kunst moet komen, maar ja".

Hoe ziet u de behouding tussen kunst en maatschappij?

"Een kunstenaar probeert altijd te kijken naar wat anderen niet zo snel zien. Hij probeert de mensen ergens op te attenderen; iets voor hun toekomst. Hij kan mensen waarschuwen voor iets, maar hij kan mensen ook iets van de schoonheid waaraan ze voorbij lopen laten zien. Eigenlijk is dit al een reden om te zeggen dat een kunstenaar op een bepaalde manier tegen de maat-

(vervolg op pag. B)

...illustratie uit het boek 'Geliefden Graven' over het werk van Sam Parabirsingh...

De reis die niet mocht

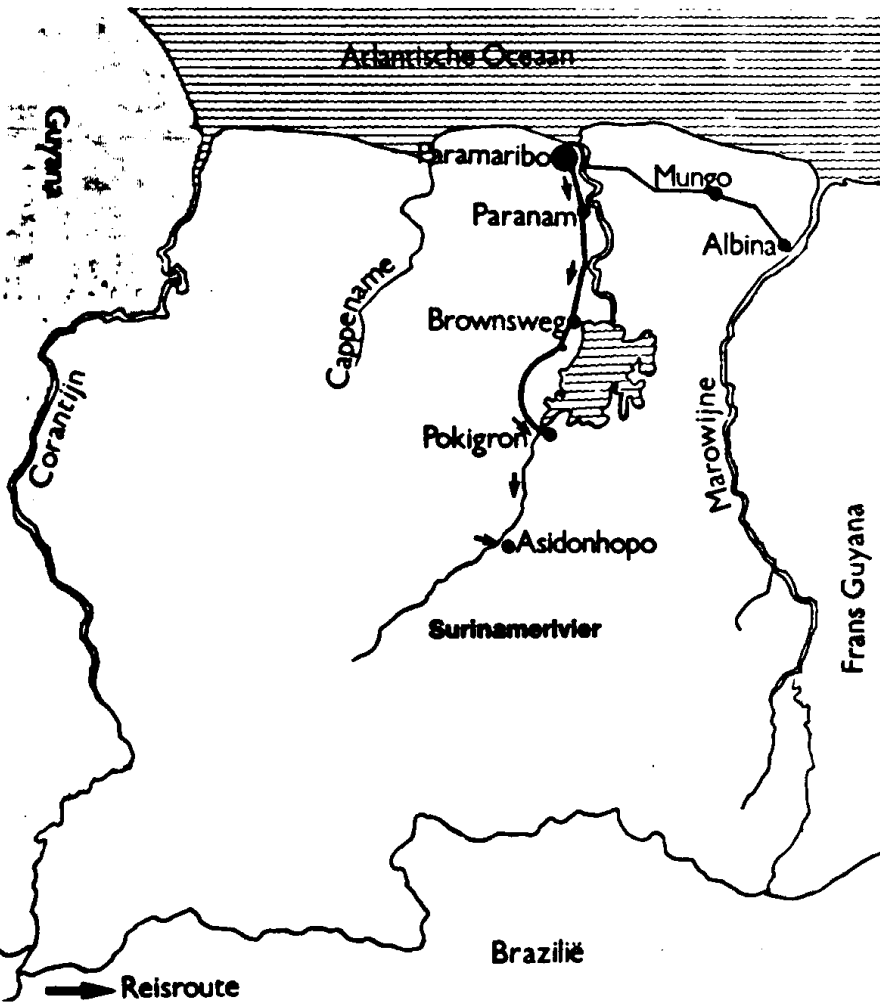
't Hart van Suriname klopt voor Brunswijk

DRIE NEDERLANDSE JOURNALISTEN — Helen Gorter van het ANP, Jan van Lenteren van NCRV-radio en de verslaggever Rob Ruggenberg — drongen vlak voor Kerstmis '86 door tot in het hart van Suriname.

Deze spectaculaire reis was, achteraf, zeer tegen de zin van de Surinaamse autoriteiten, die reageerden met het in beslag nemen van notitiebloes, brieven, foto- en geluidsmateriaal. Het lukte onze verslaggever niettemin zijn belangrijkste aantekeningen en één fotorolletje mee Suriname uit te smokkelen.

Het doel van de reis naar het centrale binnenland was om zelf te spreken met de boslandbevolking. De autoriteiten in Paramaribo worden niet moe te bezwaren dat de opstand van Ronnie Brunswijk zich beperkt tot een klein deel van Oost-Suriname. De rest van het land zou rustig zijn, trouw aan Bouterse en onder controle van de overheid.

De werkelijkheid bleek anders. Héél anders.

De korte gedrongen bosneger in de korjaal draait zich om en zegt: "Dit is een heel bijzondere dag voor ons. Het is de eerste keer in zeven maanden dat hier weer blanken komen". Hij is een beetje ontroerd. "Nederlanders, vrienden, help ons uit onze isolatie".

Hij heet Belfon Aboikoni en hij is de neef van granman Aboikoni, de nu al legendarische opperhoofdman van de bosnegerstam der Saramaccaners, die de jungle in het hart van Suriname bewonen. De granman is bijna negentig jaar en ernstig ziek. Belfon Aboikoni is zowat in onze korjaal gestapt om ons bij hem te brengen.

Het water van de Suriname-rivier is woelig, het oerwoud om ons heen beneemt de adem door schoonheid, de zon brandt. Reeds twee dagen zijn wij onderweg om Asidonhopo te bereiken, ook wel granmankondre genaamd, het dorp van de granman. In onze korjaal zitten gewapende jungle-commando's, bosnegers, mannen van de groep-Brunswijk, die elke bocht en elke ondiepte van deze oerwoudsrijver kennen.

Overal liggen onstuimige stroom-versnellingen, die uiterste stuurmans-kunst vergen. Eénmaal komt de korjaal midden in het kolkende water vast te zitten op de rotsen en dreigt om te slaan. Jungle-commando's springen er uit, worden bijna omgekeurd door de sterke stroom, maar weten de korjaal toch weer vlot te trekken. Hoe zijn we hier toch terecht gekomen?

NOODTOESTAND

"Alleen in het oosten is het onrustig. De bosnegers in de rest van Suriname staan achter Bouterse", hadden de autoriteiten in Paramaribo gezegd. "Ook granman Aboikoni moet niets van Brunswijk hebben". Maar hoe weten we dat dit waar is? Het grootste deel van Suriname is — door het uitroepen van de noodtoestand — al tijdenlang afgeisolen van Paramaribo. Daarom zijn we eerder deze week uit Paramaribo vertrokken, heel vroeg in de ochtend, niet opvallend, een beetje weggestopt in een gehuurd busje vol bosnegers. Op weg naar Pokigron, 200km verder, in het oerwoud, daar waar de weg ophoudt en je alleen nog maar over de rivier verder kunt.

Vlak na Paramaribo een wegafzetting. Soldaten met geweren. Dit wordt een moeilijk moment. Een soldaat komt het busje in. Kijkt met een strak gezicht rond, ziet ons, blanken. Hij zegt niets en stapt weer uit. We mogen doorrijden. In het busje wordt gegrijsd. De soldaat was een bosneger.

TOMATENSOEP

De weg is vuurrood, verhard

met bauxiet-afval; de regenplasjes lijken gevuld met tomatensoep. We passeren enkele indianen- nederzettingen en dan wordt het stil. Bosneger-dorpen. Leeg. Verlaten. Geen mens te zien. Spookachtige stilte. Een met dynamiet opgeblazen auto langs de weg. Kogelgaten in een achtergebleven vrachtwagentje. Een uitgebrande houtzaagery. Geen wonder dat Paramaribo zegt dat het "rustig" is: iedereen is hier gevlucht.

Er staat een autobus half in een greppel langs de weg. Alle ramen eruit. De bus is doorboord met kogelgaten. Waar zijn de passagiers, wat is hier gebeurd? We rijden door Brownsberg. Hier heeft het leger nog een klein kampement, dat soms door het jungle-commando wordt aangevallen. Enkele dagen geleden stierf een 77-jarige man, toen een kogel door een kier van zijn houten hutje vloog en hem raakte. Brownsberg voorbij, geen soldaat gezien.

GADDAFI-LAND

Een kwartier later verandert de stemming in de bus opeens opzienbarend. Een bosneger steekt een gebalde vuist op. Hij lacht. "Gaddafi-land", zegt hij. "Hier durft geen soldaat meer te komen. Dit is bevrijd gebied. Zelfs de politie is verdwenen".

Gaddafi is een bijnaam van Ronnie Brunswijk, ooit opgedaan toen hij nog lijfwacht van Bouterse was en in West-Suriname "klusjes" voor de legerleider opknapte. Sommigen

horen dit niet graag, maar in de bus wordt er om gemeesmuild.

In Pokigron, aan de oever van de rivier, kost het moeite een korjaal te huren. Wie zijn die bakra's, die blanke snoeshanen? Pas als ik laat doorschemeren dat ik enkele weken eerder met Brunswijk persoonlijk heb gesproken, dat ik bij granman Forster van de Aucaners ben geweest en nu granman Aboikoni van de Saramaccaners wil spreken, klaart de lucht op. Een bootsman meldt zich, met korjaal: een tien meter lange uitgeholde boomstam. Met een 40pk buitenboord-motor.

Derivier is onbegrijpelijk. Met vele bochten slingert zij zich door het groene bos. Vogels schreeuwen. Bruisend water. Langs de oever bosneger-dorpen. Mensen zwaaien. Blote kindertjes spelen de rotsen in de rivier. Kleine meisjes met een hengel. Een man doet de was. Hier woonden Adam en Eva", zegt de bootsman. "Totdat Bouterse kwam".

RITUEEL

Opeens een scherpe bocht. Een waterval en mannen met jachtgeweren. We worden naar de kant gesommeerd. Een post van het jungle-commando. De commandant draagt een plastic helm en een rode lap om de hals. Iedereen moet de korjaal uit. De stemming lijkt grimmig. "Wat doen jullie hier? Met spionnen maken wij korte metten". Legimieren. Er wordt krijgsraad gehouden. De obiaman wordt erbij gehaald, de medicijnman.

We mogen alleen door als we ons onderwerpen aan een ritueel, dat zal voorkomen dat wij het jungle-commando verraden. Doen we dat toch, dan zullen wij onmiddellijk een vreselijke dood sterven, waarschuwt de obiaman. We staan in een hutje zonder muren, alleen een dak; opeen houtvuurtje staat een pot te borrelen. Buiten hoort een moessonbui.

De obiaman is behangen met ringen en banden. Hij heeft een platte steen bij zich en een kalebas, die gevuld is met een muf ruikende vloeistof. De obiaman knielt met de rechterknie op de steen, heft de kalebas op en spreekt onverstaanbare woorden. Daarna drinkt hij enkele slokken, spuwt deze op de grond en drinkt weer.

De commandant van het jungle-commando volgt hem na. Nu zijn wij aan de beurt. De twee mannelijke verslaggevers knielen om de beurt. Zij zeggen dat er in dit land, dat zij kennen als vriendelijk en gastvrij, nu veel leed is. En dat zij hopen op vrede en gerechtigheid. Zij drinken. De smaak is zurig bitter. De derde verslaggever is een vrouw. Ook zij moet aan het ritueel deelnemen. Dat is heel bijzonder, want in deze cultuur worden vrouwen bij een dergelijke ceremonie altijd geweerd.

De jungle-commando's applaudiseren zachtjes. We zijn als het ware ingelijfd bij Brunswijk. We mogen ophun bescherming rekenen. De commandant spreekt ons toe. "Bouterse heeft nog geen kwart van het land in handen. Van Paramaribo tot Brownsberg is van hem. Alles ten zuiden daarvan is van Ronnie. Over de hele breedte van Suriname". Voor zover we

dat hebben kunnen zien en controleren, spreekt hij de waarheid.

We vertrekken, we moeten verder. Een onwerkelijke sfeer. De obiaman omarmt ons. Voor we in de korjaal stappen, zingen de jungle-commando's ons toe. Een lied met vreemde woorden, dat eindigt met amen. Zelfs ons bootsman — die ook een jungle-commando blijkt te zijn — is onder de indruk.

Het wordt donker, de avond valt hier snel. Varen tussen de rotsen en stroom-versnellingen wordt te gevaarlijk. Een bosneger-dorpje: Botopasi, "waar de boten passeren". We gaan aan land. Opschudding in het dorp. De dignitarissen — drie kapiteins en zes basja's — verschijnen. Er wordt ons een hut aangeboden. En er wordt een kroetoe, een vergadering belegd.

HOOFS

Een kleine kamertje met vijf-tien stoelen in een kring. Zwak schijnsel van een lampje. Buiten klinken oorverdovende jungle-geluiden. Er wordt heel beleefd hoofds gesproken. Iemand tolkt. We spreken tot de kapiteins via een basja, zo wil de traditie het. De antwoorden zijn echter duidelijk:

"Bouterse heeft ons in de steek gelaten. Wij geloven niet in zijn democratiserings-plannen. Hij heeft ons ons geld afgepakt. Wij hebben honger, we kunnen niet meer in de stad komen. Wij staan achter Brunswijk. Allemaal. Vraagt u maar langs de hele rivier".

En dan zeggen de kapiteins: "Maar wij twijfelen aan granman Aboikoni. Wij hebben al lange tijd niet meer met onze granman gesproken. Maar hij heeft Bouterse op zijn verjaardag uitgenodigd. Bouterse is met een vliegtuig naar hem toegekomen. Wij weten niet wat wij daarvan moeten denken".

Dat laatste hadden wij in Paramaribo ook gehoord. Het verjaars-bezoek werd daar door de autoriteiten aangedragen als bewijs voor de trouw van deze belangrijkste granman van Suriname aan de bevelhebber: "Zie je

...illustratie uit het boek 'Geliefden Graven' over het werk van Sam Parabirsingh...

schappij aankijkt. Kijk, een kunstenaar is iemand die niet volgens de regeltjes kan leven. Dit is trouwens ook het grote verschil tussen de andere mensen en de kunstenaar. Een kunstenaar kijkt op een andere manier en houdt zich ook niet aan de regeltjes. In deze zin zou je kunnen zeggen dat de kunstenaar maatschappij-kritisch is".

En als we nu kijken naar de financiële kanten van het kunstenaar zijn?

"Je kunt het financiële niet los zien van al het andere. Als kunstenaar ben je verbonden met je werk. Je staat met je ets of schilderij op en gaat er mee naar bed. Je probeert iets nieuws te maken, iets te creëren. Je hebt altijd hetzelfde stuk linnen waar je op moet werken en dezelfde

wel, de Saramaccaners staan achter Bouterse".

Het is broeierig heet. Een jungle-commando neemt ons mee het dorp uit. We baden, in het maanlicht en onder een flonkerende sterrenhemel, in de lauwarme Suriname-rivier. Verderop bruisen de stroom-versnellingen. Het oerwoud gonst. Het is enkele dagen voor Kerstmis.

RUM

De volgende dag vertrekken we vroeg. Onderweg, bij een dorpje halen we een fles rum, als cadeau voor de granman. We mogen niet betalen. We nemen Belfon Aboikoni aan boord, die ons naar de granman zal geleiden. Hij is zeer onder de indruk: sinds

...granman Aboikoni...

...tussen van de stroom-versnellingen in de Suriname-rivier...

...het ritueel bij granman Aboikoni. Een bosneger-kapitein plengt rum op de grond, om er voor te zorgen dat de Nederlandse journalisten veilig terugkeren in Paramaribo...

achter Brunswijk. Wij zijn tegen Bouterse. Wij zijn voor Ronnie, vóór de koningin en vóór Nederland". Alle kapiteins en basja's applaudiseren luid.

De bosnegers van Suriname zullen niet deelnemen aan de door Bouterse aangekondigde verkiezingen, zegt de granman verder. Opnieuw applaus. "Alleen als Ronnie verkiezingen wil, doen we het". Maar, werp ik tegen, als u er zo over denkt, wat doet dat staatsie-portret van Bouterse daar dan. Er valt een diepe stilte. Iedereen houdt de adem in. Dan, op een wenk van de granman, staat een kapitein op, loopt naar de wand en rukt het portret van de muur. Er barst een groot applaus los. De symbolische waarde van deze daad is enorm.

De granman fluistert tegen zijn oudste kapitein. Deze zegt plechtig: "De granman deelt mede dat een foto van Bouterse niets meer is dan een stukje papier, dat hij zal gebruiken als hij naar de weg gaat". Sommige kapiteins in de kamer hebben tranen in de ogen.

GEVAREN

Er zijn veel gevaren te duchten. De granman wil dat Brunswijk hem beschermt tegen de gevolgen van zijn uitspraak én tegen het vliegtuig dat iedere dag hoog in de lucht te zien en te horen is. En de journalisten lopen ook risico's, op hun terugreis naar de stad. Er komt opnieuw een ritueel. De granman plengt rum op de grond en drinkt een slokje. Een kapitein herhaalde de handeling. Allen drinken van de rum. Wij hoeven niets meer te vrezzen, zegt de granman. Wij zullen veilig in Paramaribo arriveren.

Op de lange terugweg slapen wij opnieuw in Botopasi. Die

kunnen uitdiepen. Ik zou graag in brons willen gieten, maar ik kan het gewoon niet betalen".

En de andere kunstenaars hun financiële positie?

"Er komen steeds meer kunstenaars, die in hun eigen levensbehoefte kunnen voorzien. Echt rijk worden er natuurlijk maar een paar: Picasso, Willink. Vroeger had je natuurlijk ook rijke schilders en je had echte armoedzaaiers. Het verschil tussen de echt rijke en de arme kunstenaar is niet meer zo groot".

Hoe denkt u over kunstenaarsopleidingen de zogenaamde kunstacademies?

"Je volgt daar een studie, maar als je ervan afbent, moet je zo vlug mogelijk afleren wat je aangeleerd is en een eigen stijl zien te ontwikkelen. Kijk als je een goede professor hebt, dan leer je van hem heel veel belangrijke technische zaken. Wat kan ik met kleuren doen, wat met bepaalde combinaties. Wat kan wel en wat kan niet in een compositie enz. Als je nu van de kunstacademie af bent, dan schilder je in de stijl van je leraar en dat ziet iedereen natuurlijk direct. Zaak is om zo snel mogelijk een eigen stijl te ontwikkelen. Dat komt niet zomaar uit de lucht vallen, maar krijg je door hard werken. 99% Transpiratie en 1% inspiratie. De inspiratie is er veelal wel. Dit is natuurlijk ook het moment dat vele jonge kunstenaars afhaken, die geen mogelijkheid zien om een eigen stijl te ontwikkelen".

Ter afsluiting wil u nog iets over uw verblijf hier op Curaçao zeggen?

"Ik leer hier op Curaçao elke dag. Ik zie hier overal schitterende kleuren, die in prachtige combinaties staan. Ik pak 'ochtend de auto en trek de natuur in. Curaçao blijft inspireren".

RON SKOMOROWSKI

TOEN IK EIND 1986 reageerde op uitspraken van drs. Leon Faneyte betreffende het analfabetisme op de Nederlandse Antillen, vond ik in dat artikel niet de ruimte, om de lezers te informeren over recente onderzoeksresultaten in Nederland, die van belang kunnen zijn voor de Nederlandse Antillen, vanwege de invoering van het Papiamentu als voertaal op de scholen. Ook Nederland kent het probleem van functioneel analfabetisme. Eind 1985 nog werd melding gemaakt van het feit, dat Amsterdams onderzoek niet minder dan 7% van de zesde klassers als functioneel analfabeet registreerde. Bedenk wel, het gaat hierbij om kinderen, die altijd les hebben gekregen in hun moedertaal! Ik stelde toen al, dat het gebruik van het Papiamentu in plaats van het Nederlands op de scholen zeker niet het enige middel is in de strijd tegen het analfabetisme, maar mijns inziens wel een goed middel. Men kan echter lering trekken uit recent Nederlands onderzoek op dit gebied, waarin ook de hersenen betrokken zijn. Voor zover mij bekend is, heeft Faneyte dit niet aangesneden in zijn serie programma's over analfabetisme op de Nederlandse Antillen op Radio Hoyer I en II.

Het is een feit, dat sommige kinderen nauwelijks problemen ervaren bij het leren lezen, terwijl andere er grote moeite mee hebben. Van de zogenaamde eerste klassers behoort jaarlijks ruim 7% tot de probleem-kinderen, die uit de boot vallen, terwijl bij maar liefst 75% sprake is van een zwakke leesvaardigheid. Onderzoek bij oudere kinderen met leesproblemen levert aanwijzingen op, dat het proces van leren lezen al op jonge leeftijd verstoord is geweest. Aangezien lezen een proces is, gericht op het opnemen, verwerken en vasthouden van informatie, ook in het beginstadium, is het logisch, dat modern leesonderzoek gericht is, op de wijze van informatie-verwerking, de factoren die bepalend zijn voor goed leren lezen en welke juist leiden tot leesproblemen. De twee hersenhelften blijken hierbij mede een rol te spelen.

De hersenen kunnen verdeeld worden in twee hersenhelften, een soort halve bollen met de naam hemisfeer. Die twee halve bollen zijn onderling met elkaar verbonden door een bundel zenuwbanen, waardoor ze onderling informatie kunnen uitwisselen: de hersenbalk. Hoewel het lijkt, alsof meestal slechts een hersenhelft betrokken is bij een bepaalde activiteit, moet met klem gesteld worden, dat dit niet het geval is. In alle activiteiten zijn beide betrokken. Het is wel zo, dat voor de meeste volwassenen geldt, dat bij routinematig lezen, dus bijvoorbeeld het lezen van de krant, de linker-hemisfeer het meest betrokken is. Men is dan vooral gericht op de inhoud, de informatie. Moet die volwassene iets ontcijferen, of iets heel nieuws verwerken, dan komt de rechter hemisfeer vaak sterk in actie.

Aangezien voor het leren lezen sprake is van het ontcijferen van vaak moeilijk van elkaar te onderscheiden tekens, terwijl de informatie ook nieuw is, kan een parallel getrokken worden met de volwassenen. Het is bij een kind dus vooral te verwachten, dat bij het leren lezen de rechter-hemisfeer betrokken is. Die verwachting wordt nog versterkt door het feit, dat de rechter-hemisfeer het meest betrokken wordt bij het omzetten van lettertekens in klanken. Is het kind eenmaal een vaardig lezer geworden, dan is de verwachting, dat de linker-hemisfeer een steeds belangrijker rol gaat spelen, zoals bij de volwassene het geval is. Wat dat betreft maakt het weinig uit of er gelezen wordt in het Papiamentu of in een andere taal. Mijn verwachting is, dat de relatie tussen het geschreven en gesproken Papiamentu de problematiek aanzienlijk zou kunnen verminderen. Groepen docenten Nederlands bejiveren zich in Nederland niet voor niets al jaren, tot nu toe vruchteloos, voor een spelling gebaseerd op het gesproken. Eenvoudig gezegd wil men, dat men schrijft zoals men spreekt: een fonologische spelling. De nieuwe spelling van het Papiamentu heeft die relatie met de spreektaal mijns inziens wel.

STRUCTUUR

Ieder mens heeft een tendens tot structureren van informatie. De een neemt informatie op en brengt zelf een structuur aan, de ander doet dit nauwelijks en neemt de informatie bijna net zo op als ze wordt aangeboden. Mensen, die zelf meer structuur aanbrengen, zullen de opgeslagen informatie naar verwachting gemakkelijker terug kunnen vinden, dan mensen die hiertoe nauwelijks in staat zijn. Wanneer iemand leert lezen, heeft hij te maken met het verwerken van informatie:

- het koppelen van geschreven woorden aan gesproken woorden,
- het koppelen van woorden aan hun betekenis,
- het koppelen van letters aan klanken,
- het vasthouden van een klankenreeks in de goede volgorde,
- woordbeelden inprenten en herkennen,
- woordfragmenten inprenten en herkennen.

Zowel het Nederlands als het Papiamentu kennen meer klanken, dan tekens, hoewel de nieuwe spelling van het Papiamentu mijn inziens hier een goede beurt maakt en derhalve, naar ik van harte hoop, tot minder

problemen kan gaan leiden. Vooral in het Nederlands kan hetzelfde teken voor meer dan een klank staan, hetgeen in het Papiamentu veel minder het geval is, mede door gebruikmaking van diverse accent-tekens en umlautvormen. Hoe dan ook, de verwachting is, dat kinderen die beter een structuur kunnen aanbrengen, ook beter de belangrijkste informatie ergens in herkennen en/of uithalen. Van volwassenen is het bekend, dat degenen, die zelf sterk ergens structuur in aanbrengen, ook gemakkelijker hun wijze van informatie-verwerking kunnen veranderen, wanneer een situatie dit van hen vraagt, dan mensen met een zwak vermogen ergens structuur in aan te brengen.

ONDERZOEKS-RESULTATEN

Uit recent Nederlands onderzoek blijkt, dat de hiervoor uitgesproken verwachtingen uitkomen. Ik zal de belangrijkste conclusies hierna weergeven.

Hemisfeervoorkeur

Een groot deel van de kinderen, meestal de betere lezers, laat een tijdelijke omschakeling zien in hemisfeer-voorkeur, tussen het vijfde en zevende jaar. De voorkeur voor de linker-hersenhelft verandert, nadat het leesonderwijs gestart is. Aan het eind van de eerste klas is een groot gedeelte van de kinderen weer teruggekeerd naar de vroegere voorkeur voor de linker-hemisfeer. Dit klopt, want het lezen is dan al voor een groot deel geautomatiseerd, meer gericht op de inhoud dan op de visuele vorm. De spelling van het Papiamentu laat me de verwachting uitspreken, dat deze een positieve bijdrage kan leveren aan het automatiseringsproces van het lezen: een snellere automatisering betekent een snellere terugkeer naar de linker-hersenhelft. Juist het leren lezen in een voor de meeste Antillianen vreemde taal, een taal bovendien met een groot verschil tussen spreek- en schrijftaal is mijns inziens in het verleden een belangrijke oorzaak geweest van het analfabetisme op de Nederlandse Antillen. Immers, de leerlingen moesten als het ware te lang een beroep doen op de rechter-hemisfeer.

Het is echter niet zo, dat kinderen, waarbij deze ontwikkeling niet of minder optreedt, automatisch tot de zwakke lezers bestempeld kunnen worden.

Flexibiliteit

Het zijn de kinderen met het vermogen tot gemakkelijke omschakeling bij het informatie-verwerken, die goede leesresultaten behalen. Ook dat komt overeen met de volwassene. De allerbeste lees-prestaties worden doorgaans geleverd door kinderen, die in het begin van klas I de linker-hemisfeer-voorkeur vertonen van de gevorderde /volwassen lezer. Dan moeten ze evenwel ook een sterke tendentie tot structureren van informatie hebben.

Preventie

Wanneer lezers zich nog het artikel voor de geest kunnen halen, dat ik schreef over het analfabetisme, dan zullen zij zich ongetwijfeld herinneren, dat ik daarbij een veelheid van factoren noemde als oorzaak. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat men met de huidige stand van zaken nog niet in staat is vroegtijdig aan te geven, wie de zwakke /of zeer zwakke lezers zullen gaan worden. Met vroegtijdig bedoel ik dan een achttal maanden voor de start van het leesonderwijs. Slechts één of de drie zwakke lezers kon correct vroegtijdig aangewezen worden. De conclusie luidt dan ook terecht, dat we wellicht niet langer moeten proberen te zoeken naar vroegtijdige verschillen tussen potentieel goede en zwakke lezers op het gebied van psychologische functies of vaardigheden. Men zou ons beter kunnen richten op vroegtijdige signalering van verschillen in informatie-verwerking. De leerkrachten kunnen hierna een belangrijke rol spelen, zeker even belangrijk als een beperkt testprogramma. Onderzoek heeft dit feit trouwens bevestigd, waarbij nog aangetekend moet worden, dat de leerkrachten hun leerlingen vrijwel dagelijks in hun leeromgeving kunnen volgen.

OOK NEDERLAND KENT PROBLEEM FUNCTIONEEL ANALFABETISME

Recent onderzoek:

Invoering Papiamentu op school goed middel in de strijd tegen analfabetisme

Geslacht

Er is een duidelijk verschil tussen jongens en meisjes op het gebied van het structureren van informatie en / of hemisfeer-voorkeur. Bij meisjes blijkt het veel minder van invloed te zijn of men in sterke mate structuren aanbrengt en / of voorkeur vertoont voor een bepaalde hemisfeer.

Ook de leesstrategie van meisjes is anders dan die van jongens, ondanks het feit, dat methoden en onderwijs-vormen niet van elkaar verschillen. Ik spreek overigens nog steeds over kinderen van klas I. Jongens blijken meer exact decoderend te lezen. Ze proberen dus zo precies mogelijk te verklanken wat ze zien. Visuele en ruimtelijke processen spelen een grote rol, mijns inziens bij de zwakkere lezers. Juist dit ruimtelijke aspect is van belang, wanneer men nog bezig is woorden om te zetten in klank. Met name het feit, wanneer een jongen sterk is in het maken van structuren, dan zal dit een grote steun zijn bij het verwerven van informatie over het visuele beeld.

Meisjes hebben een veel meer linguale benadering en zijn meer

gericht op informatie-verwerking. Context wordt door meisjes

vooral gebruikt voor voortgaand tekstbegrip, terwijl jongens van

Buenos Aires verwacht geen vrijlating op borgtocht Tegen aangehouden voortvluchtige Argentijnse generaal 170 klachten

BUENOS AIRES — Tegen de in de Verenigde Staten aangehouden voormalige Argentijnse generaal Carlos Suarez Mason blijken tientallen zaken aanhangig gemaakt in het verleden met betrekking tot zijn optreden onder het militaire bewind. In Argentijnse kringen gelooft men niet dat de Amerikaanse rechter Suarez Mason op borgtocht vrij zal laten. Het bericht over zijn aanhouding is met voldoening in Argentinië ontvangen.

Tegen de al jaren voortvluchtige gedegradeerde Argentijnse generaal zijn niet minder dan 170 aanklachten welke tegen hem waren ingediend door de federale hof. Hij staat op dit gebied bovenaan voor wat misdrijven betreft tegen de mensenrechten welke in de hoofdstad zijn bedreven toen het leger aan de macht was. Hem worden echter ook andere zaken aangewezen zoals frauderen met fondsen van het staatsoliebedrijf. Van de driehonderd klachten welke de Hogeraad van de strijdkrachten naar de federale rechters heeft doorgesluist om eventueel vervolgd te worden is er dus 170 welke betrekking hebben op Suarez Mason. Negentig procent hiervan heeft te maken met het illegaal arresteren van mensen, van wie de meesten nooit meer teruggezien zijn. Maar ook bevinden er zich aanklachten onder wegens martelen en het vermoeden van mensen. Argentinië heeft bij zijn verzoek aan de Amerikaanse autoriteiten indertijd omstandig ingelicht over de aard van de aanklachten. De aanklacht werd

steeds voorzien van de nodige documenten. Dit gebeurde in oktober 1985 en het verzoek met de argumentering werd onlangs herhaald toen men in Argentinië vernomen had dat Suarez Mason zich in Miami bevond. De Argentijnse consul in San Francisco, in de omgeving van welke stad Suarez Mason werd verrast en aangehouden, Gustavo Caceres, is van mening dat men niet bang hoeft te zijn dat men de Argentijnse misdadiger op vrije voeten stelt in de VS. Ondertussen is de procedure op gang gezet voor de eventuele uitlevering van Suarez Mason. Gemakshalve verwees de consul naar de zaak van Jose Lopez Rega. Deze vertrouwing indertijd van presidente Isabel Peron aan wie onder meer fraude ten laste was gelegd werd ook op Amerikaans grondgebied aangehouden en uiteindelijk na verschillende processen uitgeleverd aan Argentinië. Deze Lopez Rega moet terechtstaan in Buenos Aires wegens zijn corruptie en machtsmisbruik onder de presidenten Juan Peron en diens weduwe Isabel Peron. Maar ook wegens het lidmaatschap van een verboden organisatie, de Anticommunistische Argentijnse Alliantie (AAA).

Over de aanhouding van Suarez Mason in de VS werd over het algemeen met vreugde gereageerd. Vooral in politieke kringen en bij mensenrechten-groepen. Ook de pers wijdde er veel belangstelling aan. In regerings-kringen hoopt men dat zijn aanhouding kan leiden tot het ophelderen van een trieste episode uit de Argentijnse geschiedenis.

flexibiliteit in de aanpak van informatie. Juist door dit te doen, kunnen zij evenveel voorspellen de informatie aandragen, als uit het gebruik van een reeks voor dit doel geschikte teksten kan voortkomen. Men kan dus op zijn minst trachten op de geschetste wijze een stap te zetten in de goede richting. Het feit, dat de nieuwe spelling van het Papiamentu een duidelijke structuur vertoont zou op het punt van optredend functioneel analfabetisme wel eens een gouden greep kunnen blijken te zijn. Het is daarbij echter noodzakelijk, dat doelgericht onderzoek op dit punt vanaf het begin dient plaats te vinden. Verzuimt men dit, dan kan men later spijt hebben van dit verzuim, aangezien analfabetisme een veel kostbaarder zaak is, dan het houden van doelgericht onderzoek. Alleen, dat blijkt later pas, terwijl de kosten van onderzoek meteen gedekt moeten worden. Wat dat betreft hebben onderwijskundigen over de gehele wereld het niet gemakkelijk. Het overheids-beleid loopt vrijwel altijd achter de feiten aan. Juist nu hebben de Nederlandse Antillen bij de invoering van het Papiamentu een unieke kans. Of hij niet wordt, dat zal de politiek uiteindelijk moeten beslissen. Hiervoor is naast visie grote moed nodig in een tijd, waarin bezuinigingen en massaal ontslagen een hoofdrol spelen.

DRS. E.J.H. TOBE (onderwijskundige)

CONCLUSIES

Geconcludeerd mag worden, dat het informatie-verwerkings-proces in klas I aan vrij snelle veranderingen, waarbij verschillen aanwezig zijn op het gebied van hemisfeer-voorkeur, structurerings-tendentie en sekse.

Het blijkt voorlopig nog niet mogelijk te zijn een kant en klaar recept te geven voor leerkrachten, school-begeleiders, remedial teachers en dergelijk. Deze kunnen echter wel hun blik verleggen naar de wijze waarop jonge kinderen informatie verwerken, welke informatie ze verwerken en hun mate van

(Literatuuropgave: *Structure rings-tendentie, Hemisfeer-specialisatie en Leren lezen.* Auteur: dr. E.J. Kappers. Uitgave, Paedologisch Instituut, Vossiusstraat 56, 1071 AK Amsterdam. Jaar: 1986.

Ortografia di Papiamentu. Edishon di seshon informativo di Schoolladuidienst van promoshon di bon uso di papiamentu den enseñansa i komunidad. Jaar: 1983.

Dikshonario papiamentu-ulanandes. Auteur: Mario Dijkhoff et al. Uitgave: De Walburg Pers. Jaar 1985.)

van dorp = eddine n.v.

Voor al Uw boeken en tijdschriften

eddine n.v. SCHOTTEGATWEG OOST

van dorp OTRABANDA

van dorp PUNDA

van dorp PROMENADE

van dorp = eddine n.v. HATO

van dorp = eddine n.v. LAS PALMAS

van dorp = eddine n.v. PRINCESS BEACH HOTEL

van dorp = eddine n.v. CURACAO PLAZA HOTEL

"Net even iets beter"

SANTIAGO — De Middeleeuwse folklore van het verbranden van boeken wordt in het twintigste eeuwse Chili van president generaal Augusto Pinochet nog volop in ere gehouden. Dit lot overkwam onlangs nog het boek Miguel Littin: een clandestien avontuur in Chili. Dit is geschreven door de Colombiaanse Nobelprijswinnaar Gabriel Garcia Marquez. Het boek is volgens het Chileense ministerie van Binnenlandse zaken in strijd met de grondwet van Chili.

doet zich namelijk voor dat het boek over Littins clandestiene bezoek in april 1986 door een tijdschrift van de oppositie in Chili werd gepubliceerd. Toen lokte dit geen reactie uit van de overheid. Op grond van de staat van beleg, in september afgekondigd na de mislukte aanslag op Pinochet, stak de chef van het militaire gezag in Valparaiso een stokje voor de invoer van het boek. Vice-admiral Hernan Rivera gaf de politie toen opdracht het boek te vernietigen omdat de inhoud niet strookte met de nationale veiligheid. Dit ondanks het feit

Boek in strijd met Chileense grondwet

Garcia Marquez op Chileense brandstapel

Daarom werd eind 1986 besloten de vijftienduizend exemplaren van deze Latijns-Amerikaanse bestseller in beslag te nemen en te verbranden. De politie legde beslag op de partij in een veem in het havengebied van Valparaiso. Op last van het militaire gezag werd het boek toen verbrand. Het handelt over de verbannen Chileense regisseur Miguel Littin die in mei 1985 kans zag illegaal zijn vaderland binnen te dringen en er twee maanden doorbracht om een documentaire te maken. De Chileense Kamer van boekuitgevers heeft tegen deze boekverbranding geprotesteerd. Het merkwaardige feit

dat de uitgever-kamer van de Centrale bank van Chili goedkeuring had gekregen om het boek in te voeren. In de rij van auteurs wier werk in Chili in aanmerking komt voor verbranding komt naast de winnaar van de Nobelprijs voor de literatuur van 1982 Gabriel Garcia Marquez ook een Venezolaan voor. Het is de voormalige guerrillaleider Teodoro Petkoff die nu lid van het congres is namens de socialistische partij. Van zijn boek werden door de Chileense politie 29 exemplaren verbrand. Daaraan deed niets af dat hij bij de laatste verkiezingen zelfs kandidaat voor het presidentschap was geweest.

*****
LONDEN — De Britse autobiel-fabrikant Austin Rover is van plan om op korte termijn het aantal werknemers op administratieve en bestuurlijke posten met 10 procent te verminderen, hetgeen neerkomt op 1.000 arbeiders. De rest van de in totaal 37.000 werknemers blijft buiten schot.

KARIKARI

1349 — De pastoor van Santa Rosa vond eens in de hand van het grote kruisbeeld in de kerk een papertje met namen en op de grond een ingesneden lammoentje.

1350 — "Als je vergiftigd bent door een groene zeeslang, ga je kronkelen en je wilt in holen kruipen". Lijkt me sterk.

1351 — De eigenaar van een treknet heet «donjo di reda»; de leider van de visvangst met het net heet «kaptan».

1352 — "Middeltjes om blankere kindertjes te krijgen worden vaak gebruikt door vrouwen, die getrouwd zijn en zwanger zijn van een andere, een meer donkere".

1353 — Op verzoek van zijn vrouw begroef een man van Ronde Klip een pakje, waarin veel foto's van familieleden en burens, op een graf van iemand die pas begraven was.

1354 — Vreemde namen van sierplanten zijn: Isora, Kapacho, Markusá, Showshow, Kuana, Tuatua, Kloton, Korketrek.

1355 — "Een bruuvrouw had een zoon in de gevangenis, die iedere avond in een haan veranderde en dan naar huis ging; hij droeg altijd een halsketting".

1356 — "Het verbranden van maandverband heeft ten gevolge, dat je bloed uitdroogt en je een vleesboom in je onderlijf kunt krijgen".

1357 — "Van liet een stokje bewerken voor haar zus waarmee ze ruzie had. Maar diens zoon kauwde erop, kreeg lepra en stierf".

1358 — Een bruine moeder tegeven een andere bruine: "Je hebt een lief blank kind, maar jammer dat het een beetje krul in de haren heeft; want je man is toch een makamba".

1359 — Tegenover Kolonia ligt Anchi, een stuk grond met een bijzonder fraaie put; gebouwd door Gerard Lupke.

1360 — Van het boottochtje door het Spaanse Water had ze geen ogenblik genoten; vanwege de grote grijze vlinder op de bootwand, die niet wegging.

1361 — In Jan Thiel liggen Seru di Mandinga, Seru Labana en Seru di Warawara, waar thans villa's staan.

1362 — "Een meisje kwam eens thuis, geheel beneveld door een geest, «spiritu a humé». Een rookkuur hielp niet; de dokter gooidde haar een kan water in het gezicht, en dat hielp wel". Oh, dát!

1363 — De zeezeemin laat soms haar borstkas achter op het strand; wie die vindt, is gelukkig, want hij kan wensen wat hij wil, als hij die teruggeeft.

1364 — "Als ik in trance ben, «ora un spiritu a drentami», zie ik wel waar ik ben, maar ik dans zelf niet; die geest doet alles met mij, ik heb geen macht over mijzelf".

1365 — "Als je dood gaat en je hebt een auto, dát is erg. Maar rijdt straks een ander in". Wat al niet erg is!

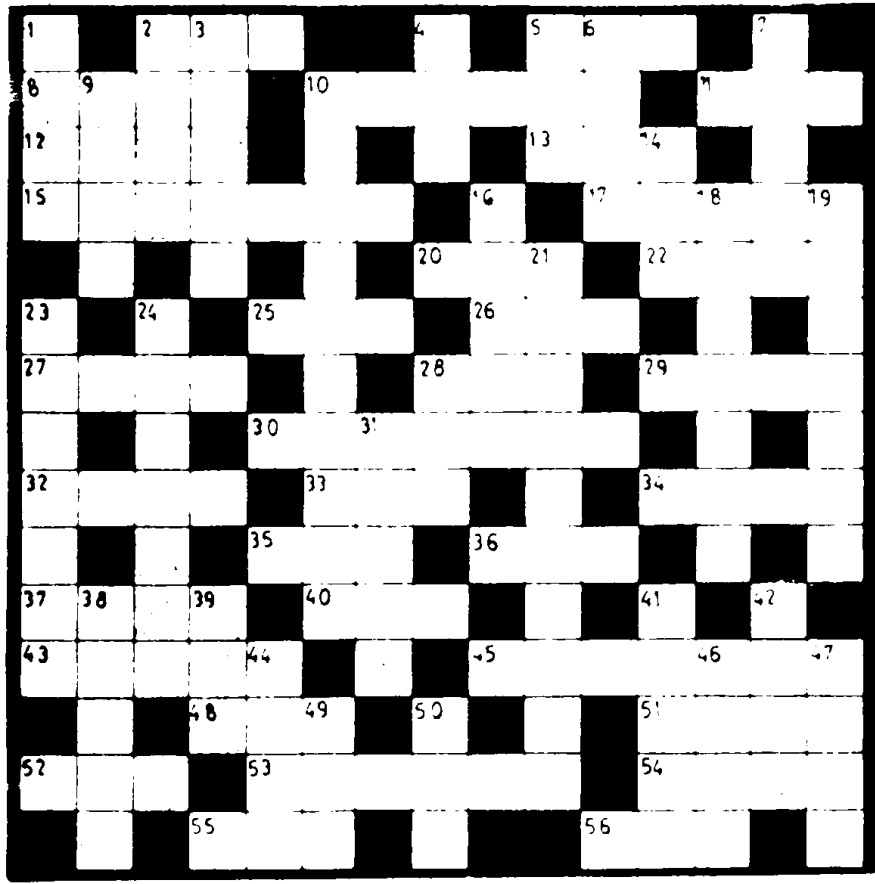
1366 — "Ik ben goed voor negers", zegt een dame uit een oud blank Curaçaos geslacht, "maar zorg wel voor de afstand".

1367 — Delia had last van een tamarindeboom, maar durfde die niet te laten omhakken. Ze legt een vuurtje aan bij de voet, dan zal die vallen".

1368 — "Op een dierenfeest danste alleen de kip niet. "Ik heb geen gelijke", zei ze. Zo gaat het; als er geen mensen zijn die je begrijpen, heb je geen gesprek".

1369 — "Als een hond blaft of jankt alsof hij een boze geest is, moet je twee schoenen kruislings over elkaar leggen".

PAUL BRENNEKER

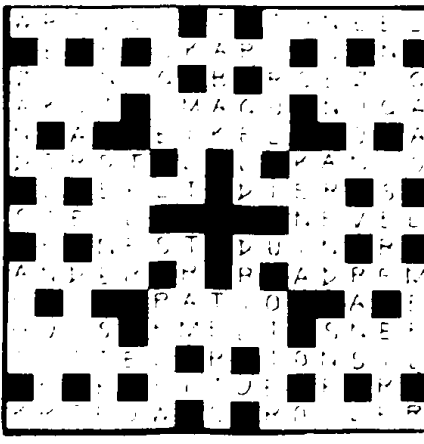

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 2. kostuum; 5. rustig, kalm; 8. Europ. hoofdstad; 10. kosteloos; 11. telwoord; 12. open plaats in een bos; 13. papegaai; 15. geestesverschijning, spook; 17. iemand die zeer rijk is; 20. vierhandig zoogdier; 22. schaapkameel; 25. bevel; 26. vernis; 27. wild zwijn; 28. schrijfgereid; 29. zitplaats; 30. zangstem; 32. vuurtong; 33. vallei; 34. maal; 35. scheepsvloer; 36. wanderversiering; 37. vereniging; 40. belemmering; 43. rechtsk. term; 45. grappig, plagerig; 48. strik; 51. smalle opening; 52. waterkering; 53. sportterm; 54. wrede heerser; 55. bevel; 56. slaappleats.

VERTICAAL: 1. roofdier; 2. schets, ontwerp; 3. slagader; 4. opening; 5. soort brood; 6. Noorse goden; 7. traag, langzaam; 9. eentonig; 10. fam. lid; 14. vis; 16. schildersgerei; 18. kleinigheid; 19. werkplaats; 21. tentoonstelling van wassen beelden; 23. beauning, dienstbetoon; 24. spierkramp (infectieziekte); 28. geneesmiddel; 31. vuurpijl; 38. klimplant; 39. schel; 41. rivier in Frankrijk; 42. eikeschiller; 44. stilte; 46. smart; 47. niet kunende spreken; 49. groente; 50. verheugd.

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

M.v.Kessel
Huize La Salle
Aruba

De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba tijdens kantooruren.

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór vrijdag 6 februari 1988 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Postzegels

ling vier luchtpostzegels in omloop te brengen, maar de bekende drukkerij "Waterloo" uit Engeland leverde in eerste instantie een oplage af, waarbij slechts op de zegel van 1 Sol het woord "Aereo" voorkwam. Inderhaast gingen zegels en bloes opnieuw onder de pers door, op de zegels van 2, van 5, van 10 Sol en ook op het soeveniersvelletje dient u nu ter linkerzijde, in rood, het woord "Aereo" te vinden.

Ontbreekt deze bijdrak, dan hebt u een regelrechte zeldzaamheid te pakken. Zegels en bloes zonder deze rode bijdrak zijn zo'n rareteit, dat de catalogi er geen prijs aan durven wagen. Overigens zal het wel altijd een raadsel blijven of dit ontbreken van het woord Aereo, in de tweede ronde, te wijten is aan het falen van de drukpers, of, wat meer voor de hand ligt, dat een aantal zegels en bloes op weg naar de pers in handen gevallen zijn van onbevoegden om er te gelegener tijd een sla-tje uit te slaan.

Op de landkaartzegel van 1 Sol wordt een vliegverbinding gesuggereerd tussen Lima en Londen. Op de zegel van 2 Sol vindt u een spelmoment uit een basketbalwedstrijd. De zegel van 5 Sol haalt de bekende discussie van Myron maar weer eens van stal en de zegel van 10 Sol is aan de beoefening van de schietsport toe. Het soeveniersvelletje is een herhaling van de zegelserie met dien verstande, dat u bij aankoop in 1948 nog 2 Sol extra mocht betalen ten bate van de Peruaanse kindertziekenhuizen.

Nog een kleinigheid: de serie is gestand 12½ en het velletje 13. Ik kan me niet voorstellen, dat men zich in Zuid-Amerika, in 1948, over zo'n verschilletje het hoofd brak. Zoals is ook nu nog uitsluitend voorbehouden aan filatelistische puriteinen, die over een flink hobby-budget beschikken. U mag overigens wel dit Peruaanse soeveniersvelletje in de peiling houden, want het komt bij de Olympiade van 1956 te Melbourne in Australië nogmaals ter sprake. Nu een punt achter de sport-evenementen van 1948 en op naar Oslo, de hoofdstad van Noorwegen, waar van 14 tot 25 februari 1952 de XIV Olympische Winterspelen plaatsvonden, terwijl in het zomerse gedeelte van 1952 de Finse hoofdstad Helsinki het toneel is voor de XV-de moderne Olympiade.

M. ARVIS

FRATER ANTON (wordt vervolgd)

Pakkerdjes

Vincio, Als de tulpen bloeien op je grasveld, op je hoofd, kom je dat dan laten zien?

je Amigoes.

P.S.: breng de krassen terug!

Hint: Roosjes vervelken Scheepjes vergaan maar een Valentijns pakkerdje blijft altijd bestaan.

Ben je ziek pluk een roos stop die in je gordeltje...

Joke en El, Lukt 't een beetje met jullie kleurenschema? Hanneke.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie-secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

PAKKERDJES

Echte belangstelling voor mensen

Serie Zjozjoli van Pater Brenneker getuigt van intense verzamelwoede

In de Amigoe Kerstkrant 1986, in Katern B, bldz. 14 en 15, vindt men de weergave van een gesprek met pater Paul Brenneker. Het is een openhartig gesprek, van iemand die het volk goed kent en van harte met mensen begaan is.

De belangstelling van pater Brenneker gaat sterk uit naar Volkskunde. Samen met Ellis Juliana heeft hij enorm veel materiaal verzameld. Hij zegt er zelf dit van:

"Het gaat er dus om de belangstelling voor het eigen volk te bevorderen. Volkskunde is het vermogen om de eigenaardigheden van je volk te onderkennen zijn essentiële bestanddelen van studie bij een samenleving op weg naar een onafhankelijke toekomst. Vooral als je een lerende taak hebt — neem een onderwijzer — dan vind ik dat je drommels goed op de hoogte moet zijn van de volkskunde van de mensen die je onderwijst. (...) Vandaar mijn boeken, waarop een vakman — ik ben helemaal geen vakman — voort kan borduren... Ik hoop dat zo iets nog eens door een Curaçaönaar gerealiseerd kan worden". (Kerstkrant Amigoe 1986 bldz. 15).

Enkele van die boeken verschenen in een serie die heet: Zjozjoli. Tot nu toe verschenen: Volkskunde, Brua en Theologie van de straat. De bedoeling is dat er nog enkele andere uitgaven volgen. Het zijn allemaal verzamelingen: een boek bestaat niet uit hoofdstukken, maar uit korte, genummerde stukjes van allerlei aard.

Wishi, of ook: Makamba. Ook: hoe visnamen in verband staan met Nederlandse visnamen en dat vele verbasterde naamwerkt termen (als: zom, knogst, wenkehak, stop) afkomstig blijven van Nederlandse zusters (van Roosendaal).

Zo staan er ook talrijke historische bijzonderheden in i.v.m. de vrijlating der slaven, maar evenzeer het belang van groeten en van andere beleefdheidsregels.

In no. 92 en 305 verklaart Brenneker, dat hij veel waarde hecht aan uitspraken van wijze oude mensen. Sommige van hen worden vaak getekend in korte typering, zoals de franciskaans aandoende Pa Galan (230), en de kundige Nepomuceño (drie maal) en vertellers als Teba en Jeffi di Husú.

SYSTEMATIEK, VETDRUK EN DE INHOUDSOPGAVE

In elk nummer of verhaaltje is het kernwoord vetgedrukt. In de alfabetische inhoud vindt men 10 bladzijden met trefwoorden, waarachter de betrokken nummers telkens zijn aangegeven. Maar lang niet alle vetgedrukte woorden vindt men opgenomen onder de trefwoorden. Dat is soms een beetje irriterend bij het terugzoeken. Wil je 'batrei' nog eens opzoeken, dan zoek je vergeefs in de inhoud. Niet 'kaswela' maar het Nederlandse synoniem 'bakplaat' is vetgedrukt (no. 1020)... maar geen van beide woorden treft men aan in de inhoud. Soms zal de lezer dit gebrek aan systematiek (om een groot woord te gebruiken) jammer vinden. Van sommige zaken wil je wel eens meer weten, maar als men niet kan uitgaan van de trefwoordenlijst, dan is het onbegonnen werk om de bijbehorende spelden te zoeken in deze hooiberg!

Natuurlijk kan men wel steeds op verkenning gaan aan de hand van de nummers die

van de sortering der nummers volgens trefwoord, in de inhoudsopgave.

Soms lijkt het erop, dat een langer verhaal is verknipt tot korte stukjes, zo de aanhalingen uit het boek van A. Jesurun over Papiamentu, van 1877. Dat zijn de nummers 175, 341, 379 en 407. Ben je twee van die interessante nummers tegengekomen, dan kun je op het idee komen om er eens meer van op te zoeken. Helaas kom je dan in de inhoud alleen maar terecht bij het trefwoord 'Papiamentu'... met verwijzing naar liefst 32 nummers. Daarin gaan zoeken is eigenlijk weer met iets te veel gevraagd van de lezer zoals Brenneker zich die blijkbaar denkt: iemand die liever wat grasduint dan dat hij zich echt erin verdiept. Het lukraak bladeren is overigens boeiend genoeg.

EEN INCONSEQUENTIE?

Zeer onderhoudend en soms verrassend zijn ook de exacte waarnemingen en uitgesproken meningen van Brenneker omtrent het karakter en de volksaard van de Antilliaan. Toch schijnt Brenneker daar in zekere zin zijn eigen boekje te buiten te gaan. Waar hij schrijft over onderwerpen als muziek, visserij, remedies, vergif enz., geeft hij feiten, beschrijvingen, verhalen en opsommingen. Inderdaad dus de stof voor een volkskunde, en niet een beschouwing over die stof. Maar over de eigen volksaard en psyche geeft pater Brenneker duidelijk ook interpretaties en gaat hij meer beschouwend te werk, zodat hij zich op een ander plan schijnt te begeven. Op zich is het overigens bijzonder treffend wat hij opmerkt over opvattingen van An-

RECEPT:

— di Bunchi Römer —

Mester di:

1 paki chiki di cream cheese

¼

ku-

p-di

lechi

1 telep di lamunchi

1 telep di Worcester'shure sauce

1 lechi di konofló primí

salu i peper na smak; komino mulá o na pipita i netumuskaat raspa

1 bleki di kangreu

pitiseli i aseituna yená, pa adorno

Moda di prepará

1. Traha un pasta fini di e keshi i e lechi.

2. Pone e lamunchi, Worcester, konofló, salu i e spesereinan aseká i meskla bon.

3. Anadi e kangreu, bruta-túr kos bon i laga e paté fria den frishidèr.

4. Ora ta bai sirbi'é ta dorn'é ku e pitiseli i e aseitunan. Sirbi e paté ku buskuchi i pal'u di séldu.

Optimisme is al die jaren niet aangetast Esperanto is honderd jaar: steeds volhardend in de hoop

LONDEN — Hitler sprak van "een wapen der joden" en Stalin van "de taal van bourgeois internationalisme". De dictators vervolgden het verderfelijke verschijnsel te vuur en te zwaard, maar niettemin heeft het overleefd. Dit jaar bestaat de wereldtaal esperanto 100 jaar en dit eeuwfeest is ingeluid met een ontvangst in Londen.

Sceptici beweren — niet ten onrechte — dat esperanto gefaald heeft in zijn opzet een wereld-omspannend middel van communicatie te worden, dat de bewoners van deze planeet de mogelijkheid geeft elkaar direct te verstaan. De verdedigers van de taal zeggen — eveneens niet ten onrechte — dat het esperanto kans gezien heeft te overleven en springlevend te blijven waar andere hulp talen (volapük, ido) gedoemd waren snel het veld te ruimen.

succes groot, maar door te stoten tot de volgende fase is steeds moeilijk gebleken". Hij wijst dat aan een natuurlijke traagheid van mensen, die er toe neigen af te wachten tot eerst een ander de beslissende stap onderneemt.

Aan de bruikbaarheid van de taal kan het volgens hem niet liggen. De grammatica is logisch en eenvoudig te leren. Het argument dat de oorsprong van het esperanto ligt in een tijd die al te eenzijdig de nadruk legde op het Europese taalbeeld wil hij niet al te zeer laten gelden. Weliswaar wortelt de woordenschat van het esperanto in Germaanse en Romaanse talen, maar de vorming van de woorden is zeer gelijk aan die in het Chinees. "Europees? Vooral in Japan en China is er een toenemend aantal mensen dat esperanto leert en die taal makkelijk te hanteren vindt".

OPTIMISME

Het esperanto is in de loop van de eerste 100 jaar vrijwel onveranderd gebleven en hetzelfde geldt voor het optimisme waarmee de aanhangers van de in een groene ster gesymboliseerde taal aantreden. De viering in Groot-Brittannië heeft de steun van meer dan 200 leden van het Lager- en het Hogerhuis en alle partijen. Ook van premier Margaret Thatcher is er een behoeftig gestelde brief van aanbeveling. Zelf is zij het esperanto niet machtig — maar dat geldt ongetwijfeld voor de overgrote meerderheid van sympathisanten in het Britse parlement.

Daar aan de oevers van de Theems is het misschien ook niet zo nodig. Geheel anders is het echter gesteld met het Europees parlement, waar de verbroedering van de twaalf door Babylonische problemen zeer wordt belemmerd. Prof. Elvin wist er met iets van grimmige triomf op dat 55% van de begroting van het Europees parlement aan vertaalwerk wordt uitgegeven. De kosten mogen gering zijn dan die van de boterberg of wijnplaspas — maar invoering van esperanto zou EG én belastingbetaler toch zeer te stade kunnen komen.

(Uit de Haagsche Courant)

DOORBRAAK

Hoe beperkt ook — het geniale werk van de Poolse ogarts Zamenhof, die in 1887 te Bialystok het esperanto (taal van de hoop) ten doop hield, bestaat voort. Acht miljoen mensen over de gehele aardbol maken van het es-

...de grondlegger van het esperanto, dokter Zamenhof (1859-1917).

peranto min of meer regelmatig gebruik. Prof. Lionel Elvin, voorzitter van het herdenkingscomité, Londens emeritus-hoogleraar in de opvoedkunde, erkent dat de grote doorbraak van het esperanto ook nu nog niet is bereikt. "Aanvankelijk was het

...Robert Dole en zijn vrouw...

Strijd Witte Huis al losgebarsten Robert Dole in slag met George Bush

WASHINGTON — Het was al lang een cliché om te beweren dat het moeilijk zou worden om Ronald Reagan op te volgen als president van de Verenigde Staten. De huidige Witte Huis-crisis brengt daarin zeker geen verandering. Zij zal eerder het verlangen oproepen naar een geslaagd presidentschap, nadat de afgelopen dertig jaar zoveel half of helemaal mislukten op die post.

Het is nog te vroeg om de gevolgen van de "Iran-gate" voor de verkiezingen van november 1988 te overzien. De Amerikaanse publieke opinie blijkt tot nu toe per regio ook sterk uiteenlopend op de recente gebeurtenissen te reageren. Het staat nu wel

vast dat Reagan nooit meer de populariteit zal scoren, die hij vanaf 1980 tot diep in '86 genoot.

BAGAGEDRAGER

Wie ook zwaar beschadigd uit de strijd zal komen, is vice-president George Bush. "De vice-president zit nu eenmaal bij de president achter op de bagagedrager. Als die in de sloot fietst, gaat hij mee het moeras in", zo zegt Peter Hart, een opinie-onderzoeker van de Democraten. Tot nu toe was Bush onbetwist aanvoerder van de kandidatenlijst van de Republikeinse partij. Maar nieuwe peilingen leren dat het vertrouwen in hem is ingestort.

Het begint er naar uit te zien dat president Reagan een weinig

aantrekkelijke erfenis achterlaat. Zijn opvolger moet het binnenlandse bezuinigingsprogramma doorvoeren waaraan deze president nooit toekwam. Op buitenlands politiek gebied laat Reagan mogelijk zelfs een puinhoop na. De wapen-beheersing zit al jaren in een impasse. Bestaande accoorden zoals — het niet door de VS geratificeerde — SALT-II zijn door Washington zelfs aan de kant geschoven. "Star Wars" (SDI) is onhandig gelanceerd, zodat de ontwikkeling van dit ruimteschild niet samengaat met de beheersing van de wapen-wedloop op andere gebieden.

Twee namen trekken als kandidaat voor de opvolging van Reagan in bovenstaand verband de aandacht. Pechvogel George Bush en Bob Dole, de woordvoerder van de Republikeinen in de Senaat. Dole slaagde erin indruk te maken met zijn dagelijkse advies aan Reagan om meer openheid te betrachten in de hele affaire. Tegelijkertijd vermeed hij handig kritiek op de president zelf.

Poolse leider hoopt op beïnvloeding VS door de paus

Jaruzelski tevreden na bezoek aan Italië

ROME — De eeuwige donkere bril, het handelsmerk van de generaal, verdwijnt zodra de persconferentie begint. Met een gewone bril op lijkt de heerser van Polen minder streng en wat vriendelijker. De schijn bezigt echter. "Uw vraag", zegt hij ijsig tegen een journalist, "heeft meer met folklore van doen dan met politiek. Wat U zegt is grotesk".

De inderdaad nog al provocerend gestelde vraag was, wanneer in Polen de laatste politieke gevangenen worden vrijgelaten en de dictatuur verdwijnt. Bij dat soort vragen demonstreert Jaruzelski, half mompelend antwoordend, de hardheid die hem in Polen in het eerste gelid heeft gebracht.

Ondanks onvriendelikheden is Jaruzelski inderdaad iets bereikt te hebben. Het Fiat-project voor de modernisering van de Poolse auto-industrie heeft een nieuwe impuls gekregen. Maar niet alleen met Fiat-baas Agnelli en andere industriëlen heeft de generaal over de economie gepraat. Ongetwijfeld is het onderwerp ook ter sprake geweest in het onderhoud met de paus.

Jaruzelski hoopt dat Johannes Paulus II heel zijn niet geringe gezag in de strijd werpt om de Amerikanen te bewegen hun economische boycot op te geven en Polen opnieuw te helpen. Een verzoek dat bij de Poolse paus ongetwijfeld een willig gehoor heeft gevonden. Johannes Paulus II heeft al vaker te kennen gegeven dat van economische sancties niet zozeer het regime als het Poolse volk de dupe is.

Voor weinig problemen zorgt ook het derde bezoek dat paus Johannes Paulus II in juni aan Polen zal brengen. In het Vaticaan heeft Jaruzelski de paus zelfs nog eens uitdrukkelijk officieel uitgenodigd. Dit keer gaat de paus ook naar de Noord-Poolse havenstad Gdansk, waar indertijd de onafhankelijke vakbond

Solidariteit van Lech Walesa geboren werd. Bij zijn vorige bezoek, in 1983, was de stad nog taboe voor de paus. Dat Johannes Paulus II deze keer Gdansk wel aan doet, is niet zozeer een tegemoetkoming van Jaruzelski, als van een demonstratie van de macht van de generaal. Jaruzelski is anno 1987 heer en meester in Polen en in tegenstelling tot vier jaar geleden hoeft hij niet meer te vrezen dat het pausbezoek het revolutionaire vuur weer zal doen laaien.

Mag het bezoek geen problemen opleveren, heel moeilijk ligt het met de verhouding tussen de Poolse staat en de Heilige Stoel. Jaruzelski zou graag officiële betrekkingen hebben. Een pauselijke nuntiatuur dus in Warschau. Daarmee zou zijn regime in feite gelegitimeerd zijn door de kerk. De katholieke kerk vormt in Polen immers het enige werkelijke machtscentrum naast de communistische partij.

Een pauselijke stempel van goedkeuring zou Jaruzelski een sterke troef in handen geven. Maar dat is precies ook de reden voor de huiver van de Heilige Stoel om officiële betrekkingen aan te gaan.

Ongetwijfeld heeft de paus zich in het gesprek met Jaruzelski tot tolk gemaakt van de Poolse kerk, die graag een officiële status wil hebben. De Poolse clerus streeft naar een soort "concordaat" met de staat, waarin de positie van de kerk in de Poolse maatschappij is vastgelegd. Nu heeft Jaruzelski weliswaar toegezegd dat de katholieke kerk in Polen "een realiteit is en dat ook zal blijven", maar dat is natuurlijk nog heel wat anders dan een officiële erkenning. Voor een communistische machthebber is het niet zo eenvoudig een godsdienstige groepering zo'n status te geven. Niet alleen omdat Marx godsdienst bestempelde als opium voor het volk, maar ook omdat een communistische partij per definitie geen andere autoriteit kan erkennen.

De impasse is dus compleet. Wil Jaruzelski in het Vaticaan iets gedaan krijgen, dan zal hij eerst de positie van de kerk in eigen land moeten regelen. Maar die hoge prijs wil of kan de generaal kennelijk niet betalen. Tijdens zijn persconferentie in Rome sprak hij over een "correcte ontwikkeling" in de betrekkingen tussen kerk en staat. De problemen die er zijn, moeten worden opgelost in het licht van het "nationale belang". Die uitdrukkingen er niet op te duiden dat er snel fundamentele veranderingen plaats zullen vinden.

(Uit de Gelderlander)

Als het onderzoek in de affaire-Iran de roekeloze politieke operaties inzake Iran en de contra's bevestigt, in de zin van wets-overtredingen, miljoenen dollars die zoek blijven en een president die het allemaal betwist, maar zijn volk maar wat voorloog, dan volgt een "Watergate-effect". Reagan wordt dan een overstreden leider, die wellicht zijn tijd mag uitzitten. Maar dan zullen de Verenigde Staten in 1988 een verkiezings-strijd kunnen krijgen als die van 1976. Een race waarbij iedere kandidaat vooral op zijn betrouwbaarheid en andere morele waarden zal worden getest.

DEMOCRATEN

En de Democraten? Kunnen zij de huidige crisis rond de president gebruiken als het startschot voor de aanloop naar het Witte Huis? Dat lijkt waarschijnlijk nu Reagan dwars tegen alle adviezen in blijft weigeren om de hele affaire uit de doeken te doen en een frisse start te maken met nieuwe medewerkers. Nu dat niet is gebeurd, verwachten velen dat het schandaal blijft voortwoekeren en de politieke activiteiten van de president in 1987 deels zullen verlammen.

Aan genomen dat het schandaal minder ernstig uitpakt, dan krijgt het Amerikaanse volk te maken (zie bovenstaande erfenis van Reagan) met een campagne over keiharde politieke twistpunten, zoals:

- Het financiële tekort dat Reagan achterlaat;
- De wapenwedloop die hij versnelde;
- De relatief zwakke concurrentiekracht van het bedrijfsleven in Amerika;
- De nieuwe armoede in dit land, met honderdduizenden op straat en een groeiend tekort aan woningen.

In het laatste geval zoekt Amerika in plaats van de conservatieve Reagan weer een man van het midden. Beide politieke partijen hebben daarvoor overigens kandidaten in huis. Republikeinen noch Democraten beschikken momenteel over één duidelijk favoriet. Het is zelfs te vroeg om de sterkste kanshebbers te tippen. Maar één ding staat vast: De afloop van de crisis in het Witte Huis zal hun onderlinge gevecht in 1987 sterk beïnvloeden.

(Uit de Haagsche Courant)

Scenario van Sikhs heeft gefaald

Rajiv Gandhi staat onder druk

HET HEEFT NIET veel gescheeld of de Indische Sikh-extremisten, die streven naar een onafhankelijke staat voor de Sikhs (Khalistan), waren in hun opzet geslaagd. Op een mooie zondagmiddag overvallen vier terroristen een bus. Ze scheiden de Hindoes en de Sikhs van elkaar en schieten de Hindoes vervolgens in koelen bloede dood. Uit pure verontwaardiging wreken Hindoes in heel India zich daarop op de drie miljoen Sikhs die buiten Punjab leven. Sikhs uit het hele land vluchten wanhopig naar Punjab. Uit angst voor die volkshuizing vertrekken de Hindoes op hun beurt uit Punjab en Khalistan is bijna realiteit.

heilige Gouden Tempel in Amritsar uit de in Punjab regerende Akali Dal-partij. De rivaliteit tussen Barnala en deze afgesplitste fractie onder leiding van de voormalige deelstaat-premier Prakash Sing Badal heeft de afgelopen maanden de politiek in Punjab bepaald. De strijd tegen het terrorisme dreigde daardoor op de achtergrond te geraken. Juist ook omdat Badals fractie openlijke sympathie koestert voor het extremisme.

Het was dan ook veelbetekend dat een vertegenwoordiger van de Badal-fractie in Amritsar tot voorzitter van het algemeen Tempel-bestuur, dat toeziet op alle Sikh-heiligdommen, werd gekozen. Het voorzitterschap viel in handen van Gurcharan Sing Tohra, die die functie in het verleden al lange tijd vervulde. Tohra en Badal worden gezien als de voornaamste tegenstrevers van deelstaat-premier Badala.

De verkiezing van Tohra is

Sant Jarnail Singh Bhindranale, de Gouden Tempel in Amritsar ombouwde tot schuilplaats van terroristen. Een schuilplaats die werd ontmanteld tijdens de bestorming van de Gouden Tempel door het Indische leger in 1984. De gebeurtenis, die de aanleiding vormde voor de moord op premier Indira Gandhi.

Door het oplaaiende terrorisme en door de toenemende invloed van de politieke stroming onder leiding van Badal in Punjab, wordt in New Delhi steeds luider geroepen om direct ingrijpen in Punjab.

WEIGERACHTIG

Premier Rajiv Gandhi staat onder grote druk de regering van deelstaat-premier Barnala van zijn taak te ontheffen en Punjab weer onder direct bestuur vanuit Delhi te plaatsen. Maar Gandhi staat weigerachtig tegenover die stap. Het is altijd zijn beleid geweest om het Sikh-extremisme

ontegenzeggelijk een opsteker voor de Badal-stroming en tegelijkertijd een nederlaag voor Barnala. Want hoewel het voorzitterschap van het Tempel-bestuur slechts een religieuze functie is, staat het aanzien en de invloed van die functie binnen de Sikh-gemeenschap buiten kijf.

In Delhi wordt alles met toenemende afkeer gevolgd. Men is niet vergeten dat het tijdens een vorige termijn van Tohra als voorzitter van het Tempel-bestuur was dat de vader van het Sikh-extremisme in Punjab,

in Punjab door de Sikhs zelf te laten oplossen. Die gedachte lag ook achter het Punjab-accorder dat hij vorig jaar sloot om een einde te maken aan de problemen in de deelstaat.

Punjab onder centraal gezag plaatsen, betekent dat de Sikhs geïsoleerd raken en dat op zich betekent weer een voedingsbodem voor extremisme. Gandhi is de gevangene van Hindoes en Sikh-sentimenten en dat wijst er weer eens op hoezeer India leeft in de ban van de religie.

(Uit de Haagsche Courant)

Fechi Regales
De professionele vakman met een enorme ervaring in alle technieken van goudsmidderij is altijd gevestigd te Shimarukweg 1 Dominguito. PRAKTIJK MERVAT

AMNESTY INTERNATIONAL
Wij willen met een SCHRIJFGROEP starten
Interesse?
Bel dan: 672910 of 675019

GENERAAL JARUZELSKI

Na publicatie conclusies geheim rapport in Israel

Politiek smooit verontwaardiging over het optreden van Shin Beit

JERUZALEM — Met de bekendmaking van de conclusies van het rapport over de affaire rond de Israëlische binnenlandse veiligheidsdienst, de Shin Beit, is de openbare discussie over de rol die de politieke leiders in deze zaak hebben gespeeld, weer aangewakkerd.

Maar aangezien zowel de Likood als de Arbeiderspartij er als coalitie-partners geen politiek belang bij hebben deze onwikkelijke zaak weer op de spits te drijven en het Israëlische publiek de zaak verder wil laten rusten, zal deze stinkende doofpot definitief worden gesloten.

In het rapport worden de politieke leiders van iedere blaam gezuiverd. Zij zouden verantwoordelijkheid hebben gedragen voor de moord op de twee gevangenen genomen buskapers en naderhand voor het verdorpen van het bewijsmateriaal. Het tot ontslag gedwongen Shin Beit-hoofd, Awraham Shalom, heeft in beide gevallen verklaard dat hij "op gezag en met toestemming" van Shamir heeft gehandeld. De commissie is tot de algemene conclusie gekomen dat de versie van premier Shamir meer voor de hand ligt dan die van Shalom.

De versie van Shamir, die de laatste als premier voor de Shin Beit verantwoordelijk was, wordt gesteund door meerdere getuigen-verklaringen van diens collega's en van Shin Beit-medewerkers. De versie van Shalom wordt daarentegen volgens de commissie gekenmerkt door tegenstrijdigheden.

gekregen om terroristen te doden. Volgens de commissie dient die opdracht, als die al gegeven is, in geen geval te worden uitgelegd als een vrijbrief voor het doden van gevangenen terroristen.

De commissie komt in het rapport tot de conclusie dat er geen reden is Shamir juridisch te vervolgen. Het heeft bovendien geen zin om één van de elf bijdeze maand- en doofpot-affaire betrokken Shin Beit-medewerkers voor de rechtbank te slepen, aangezien ze door een presidentiële gratieverlening worden gedekt.

VERHEUGEND

Shamir, die zich een half jaar geleden met hand en tand tegen een onderzoek heeft verzet, heeft nu verklaard er verhuud met het rapport te zijn en met het feit dat "de waarheid eindelijk aan het licht is gekomen".

Tal van politici van de Arbeiderspartij en van linkse oppositie-partijen zijn echter nog

steeds niet tevreden gesteld en eisen voortzetting van het onderzoek in de affaire. De conclusies van het rapport worden onvoldoende geacht om Shamir volledig vrij te pleiten.

De felate kritiek werd geuit door generaal-majoor b/d Meir Zorea, die voorzitter was van de eerste onderzoeks-commissie in de Shin Beit-affaire. Zorea noemde het een van de grootste schandalen in de geschiedenis van Israël, ook al was alles juridisch wellicht in orde. Hij vindt het ontoelaatbaar dat door de Shin Beit een succesvolle poging werd ondernomen om zijn commissie te misleiden en uiteindelijk niemand rekening en verantwoording hoeft af te leggen. Maar gezien de reële politieke belangen lijken de verontwaardigde reacties van hem en parlementariërs geen resultaat te zullen opleveren.

(Uit de Haagsche Courant)

OMWENTELING

Gedurende de afgelopen twee maanden heeft zich opnieuw een omwenteling afgetekend. Symbolisch betekende de aanslag van terroristen op de politiekechef van Punjab in oktober een wederopstanding van het terrorisme. Die ontwikkeling ging gepaard met een voortgaande aantasting van het gezag van de Punjab-deelstaat-regering onder leiding van premier Sirjut Singh Barnala.

Barnala verliest steeds meer terrein in de strijd tegen zijn tegenstanders. Deze stapten in april uit protest tegen Barnala's opdracht tot ontruiming van de

CURACAO IS ONGETWIJFELD een prima eiland om te vertoeven, maar er zijn van die momenten waarop je, tenminste als je geboren bent, erg graag even in Holland zou willen zijn. Zo kan ik me voorstellen dat menigeen onder u een moeilijk moment kende bij het vernemen van het doorgaan van de Elfstedentocht, en dat tweemaal. Zelf moest ik juni '85 even iets wegslikken, omdat in die maand Springsteen optrad in de Rotterdamse Kuip, een evenement dat ik graag had willen bijwonen.

Je weet zeker bij het bezoeken van zo'n concert dat je minimaal drie uur lang getuige kunt zijn van een indrukwekkend optreden. Plichtmatig invullen en affrassen zijn termen die niet in het roebok van de E-Street Band voorkomen. Gelukkig is er aan de wens van velen en ondergetekende tegemoet gekomen door het uitbrengen van Live 1975-1985, een koffertje met vijf elpees (of drie cassettes of compactdiscs), die tezamen een soort bloemlezing vormen van zijn toernees uit 1975, 1978, 1980-'81 en 1978-'85. De nummers zijn, op enkele uitzonderingen na, chronologisch gerangschikt waardoor je zowel tekstueel als op muzikaal niveau een zekere ontwikkeling kunt bespeuren.

Zijn vroegere teksten worden getypeerd door het uitgebreid verhalende, soms poëtische karakter (It's hard to be a saint in the city) en gaan in grote lijnen over het aanvankelijk ontsnappen aan en het latere accepteren

Muzikaal document bewijst kracht Bruce Springsteen

van het stadsleven. Zijn latere nummers zijn wat het taalgebruik betreft directer, bondiger, meer uitgekristalliseerd en geven blijk van een groeiende maatschappelijke betrokkenheid. Centraal in veel nummers staat het medeleven met de gewone man, het leed van de werkloze arbeider, het hoopvol blijven, ook al komen de ervaringen niet overeen met de Amerikaanse Droom.

Wat dit laatste betreft is zijn laatste studio-album Born in the USA aanleiding geweest tot tal van misverstanden. Zo zou de hoes (Springsteen is op zijn rug te zien met de Amerikaanse vlag als achtergrond) velen tot de uitspraak hebben gebracht dat hij een overdeden chauvinistische instelling zou hebben en zou inspelen op misplaatste gevoelens van nationale trots. Vanwege het Vietnam-thema werd hij zelfs vergeleken met Rambo (op bumperstickers was te lezen: Bruce — de Rambo van de Rock). Een nadere bestudering toont echter aan, dat terwijl Stallone in zijn eentje de Vietnam-oorlog overspeelt en goed laat eindigen, Springsteen een lans breekt voor de verwaarloosde Vietnam-veteranen en andere schaduwfiguren van The American Dream belicht. Naast dit groeiende sociale bewustzijn valt er tevens een muzikale ontwikkeling waar te nemen.

Al vanaf het begin van zijn carrière kiest Springsteen ervoor om het publiek te veroveren door avond aan avond in obscure clubs en kleine zaaltjes te spelen. Door de groeiende populariteit moeten de concerten steeds grootschaliger worden aangepakt, wat leidt tot een meer strakke, functionele speelwijze van de E-Street Band. Door deze aanpak en een enorme, zeer precies afgestelde geluidsinstallatie (van Springsteen is bekend dat hij van verschillende plaatsen, vooral die achteraan, onderzoekt of overal de geluidsweergave optimaal is) bezitten deze mammoet-concerten kwalitatief gezien een hoger niveau, al kun je je afvragen of dit opweegt tegen het gemis van een meer intieme ambiance.

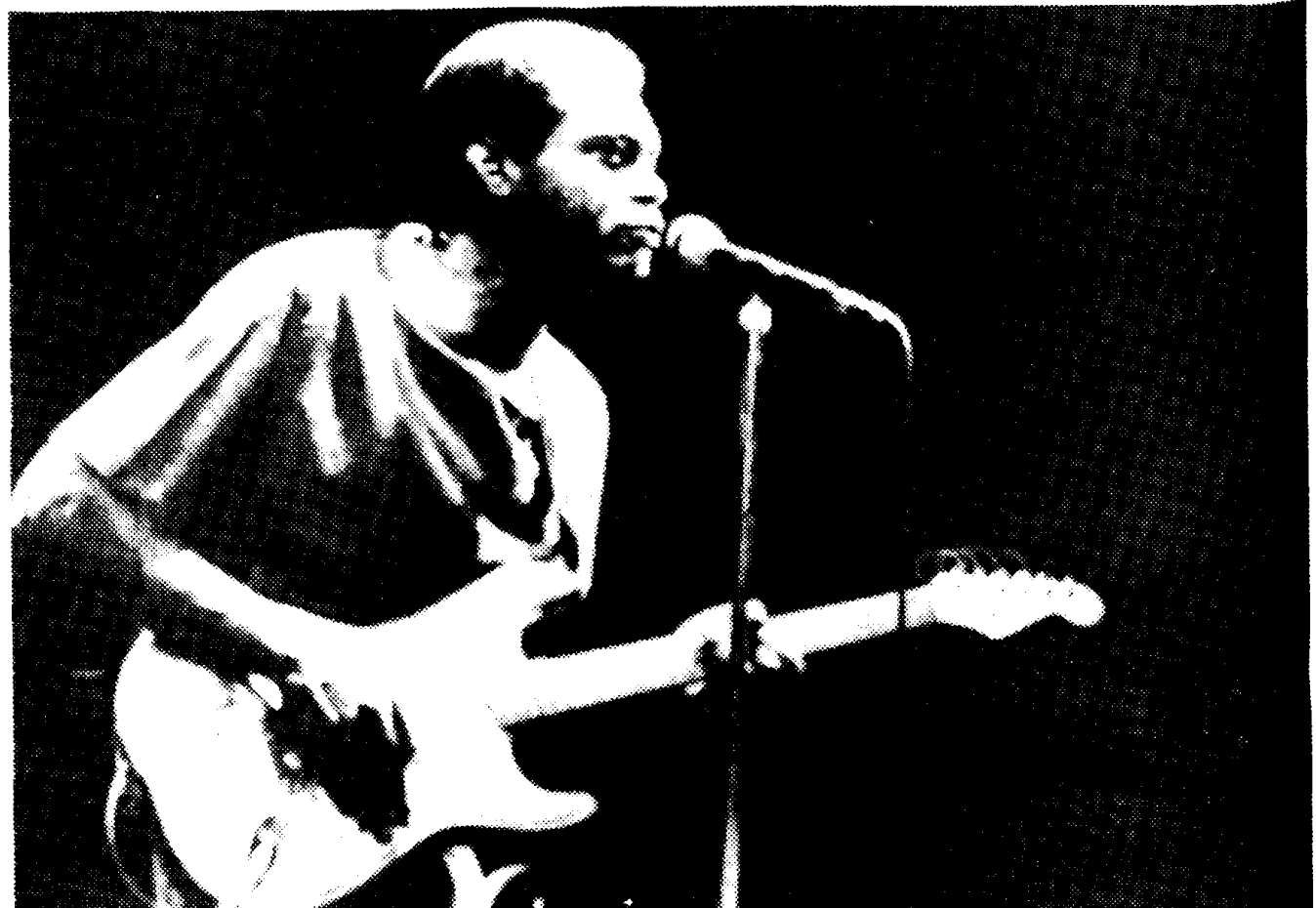
Ook heeft de band door de jaren heen enkele wijzigingen ondergaan. Nils Lofgren vervangt in '84 -little- Steven van Zandt en Patti Scialfa wordt als achtergrondzangeres aan de groep toegevoegd. De platen kennen naast de bekende swingende rocknummers en ballades ook een aantal sober geïnstrumenteerde stukken, waardoor een te grote eenzijdigheid vermeden wordt.

Hieronder vindt u de verschillende nummers in de volgorde van beluisteren en de plaats en datum waar ze zijn opgenomen: Thunder Road (Roxy '75), Adam

raised a Cain (Roxy '78), Spirit in the night (Roxy '78), 4th of July Asbury Park (Nassau '80), Paradise by the C (Roxy '78), Fire (Winterland '78), Growin' up (Roxy '78), Hard to be a saint in the city (Roxy '78), Backs reets (Roxy '78), Rosalita (Roxy '78), Raise your hand (Roxy '78), Hungry Heart (Nassau '80), Two hearts (Meadowlands Arena '81), Cadillac Ranch (Meadowlands Arena '81), You can look (Nassau '80), Independence day (Meadowlands '81), Badlands (Arizona '80), Because the night (Arizona '81), Candy's Room (Meadowlands '81), Darkness on the edge of town (Nassau '80), Racing in the street (Meadowlands '81), This land is your land (Meadowlands '80), Nebraska (Meadowlands '81), Johnny 99 (Giants '85), Reason to believe (Meadowlands '84), Born in the USA (Los Angeles '85), Seeds (Los Angeles '85), The River (Los Angeles '85), War (Los Angeles '85), Darlington County (Los Angeles '85), Workin' on the highway (Giants '85), The promised land (Los Angeles '85), Cover me (Los Angeles '85), I'm on fire (Giants '85), Bobby Jean (Giants '85), No surrender (Meadowlands '84), 10th Avenue freezout (Meadowlands '84) en Jersey Girl (Meadowlands '81).

Het is nu alweer meer dan twaalf jaar geleden dat John Landau de legendarische woorden sprak: "I've seen the future of Rock & Roll and his name is Bruce Springsteen". Dit muzikale document bewijst ondubbelzinnig dat deze woorden nog niets aan waarheid hebben ingeboet.

De liefde in al haar varianten Robert Cray vertolkt al tien jaar lang de blues

...ouderwets...

HET LIJKT EEN ongeschreven wet dat de echte blues alleen vertolkt kan worden door oude, tandeloze mannen, die met schorre stem verhalen over verdriet en overspelige echtgenoten zingen. Hoe ouder, hoe beter en als ze ook nog gebukt gaan onder een lichamelijke handicap kan hun muziek helemaal niet meer kapot.

Dat dit soort logica behoort te worden verwezen naar het rijk der fabelen, bewijst de 31-jarige Robert Cray, die na al zo'n tien jaar lang de blues vertolkt als Muddy Waters en Howling Wolf in hun beste dagen. Cray zingt steevast over hartstocht, jaloe-

zie, overspel, kortom de liefde in al haar varianten. Gelukkig bevatten veel nummers vaak een ondertoon van zelfkennis en ironie, waardoor de emoties niet echt de pan uit vliegen:

Standing in the doorway she was crying
Big as life she was waving me good bye
Fool that I am, saw it coming
And dit not have to guess the reason why
She said again and again: I'll be going
And one day you gonna be here alone
And right now, I'm starting to believe her

She just ain't leaving, she's gone
This ain't the first time that I'll been through this
I know the price I'm gonna pay, you see
I've got one ex-wife already
And it looks like I've got another on the way

Robert Cray brengt zijn jeugd door in straten als Alabama, Virginia, Indiana, Washington en zelfs in West-Duitsland daar zijn vader beroeps-militair is. Cray: "Terwijl we naar steeds verschillende delen van het land trokken, luisterden we doorlopend naar muziek. Het was met dat rondreizen verbonden en in de praktijk m'n enige houvast. Ik herinner me tijden en plaatsen alleen maar via de muziek die ik toen hoorde. Zoals in Virginia, halverwege de jaren zestig, toen voor het eerst al diesoul-stations uit de grond schoten: Sam & Dave, James & Bobby Purify... Beaalde periodes uit m'n leven koppel ik aan bepaalde platen. Gedurende die jaren in Duitsland waren we helemaal op onszelf aangewezen. We verston den de taal niet, konden dus zelfs geen tv kijken, dus het enige wat we konden doen, was konden dan draaien".

Terug in Amerika woont hij een optreden bij van de Texaanse gitarist Albert Collins, wat een enorme indruk op hem maakt. Hij haalt zelfs de schoolleiding over om Collins op het eindexamamen-feest te laten spelen. "Ik was zeventien toen ik voorgoed voor de blues koos. Het enige wat ik wilde zingen, waren levens-en liefdes-verhalen. In dat opzicht ben ik misschien wat ouderwets. Maar ik vond blues in de eerste plaats zo geweldig om de enorme overtuiging die eruit sprak. Om de wijze waarop die mensen die songs zongen. Zoals ik dat voelde..."

In '74 ontstaat de Robert Cray Band. Avond aan avond wordt in clubs, zaaltjes, clubhuizen enz. opgetreden. "Er viel nauwelijks van te leven, maar we overleefden. In het begin moesten we een beroep doen op de bijstand. We kregen voedsel-bonnen. Richard Cousins, de bassist, en ik woonden bij elkaar om geld uit te sparen. Gedesillusioneerde waren we nooit, want we wilden altijd dit soort muziek spelen. Ik was ervan overtuigd dat we er ooit van zouden kunnen leven".

In '77 ontmoet Cray Bruce Bromberg, een producer, die hem aan een contract helpt bij het Tomato-label. Zijn debuutalbum *Who's been talking* (dat lange tijd niet verkrijgbaar is geweest vanwege het faillissement van het Tomato-label) slaat niet echt aan. Toch begint langzaam, maar zeker zijn populariteit te stijgen. In Nederland kan hij in '84 terugzien op een overtuigend optreden tijdens het North Sea Jazz Festival. Ook in Engeland vallen zijn pittige gitaarspel en smeugige teksten in de smaak, wat onder meer blijkt uit zijn op nieuw uitgebrachte debuutalbum. Zijn volgende elpees *Strong persuader*, *Bad influence* en *False accusations* bezitten alle de typische Cray-thematiek en het aparte gitaar-geluid.

Ondertussen gaat Cray lustig verder en is continue op pad met z'n band: "Rondreizen, dat is in mijn geval het enige wat je kunt doen om je brood te verdienen. Ik ken veel mensen die daar moe van zijn of tijdens tournees geen faire behandeling krijgen. Toch is het de enige manier. (...) Ik ben optimistisch. We blijken wel degelijk platen te kunnen verkopen en eigenlijk heb ik nooit iets anders willen doen".

Bronnen: Popencyclopedie, Muziekkrant Oor, Trouw, Playboy, Rolling Stone, Hoes Graceland.

BRUCE SPRINGSTEEN & THE E-STREET BAND "LIVE 1975-'85"

Elpee Graceland Simon mengt ritmen en melodieën gebaseerd op Zuidafrikaanse muziek

HOMELESS, WE ARE homeless, the moonlight sleeping on a midnight lake... strong wind destroy our home, many dead, tonight it could be you... somebody sing hello, hello, hello, somebody cry why, why, why?

Het is zomer '84 wanneer Paul Simon (u weet wel, de helft van het ooit zo succesvolle duo Simon & Garfunkel) van een vriend een cassette krijgt van een elpee getiteld *Gumboots: Accordeon Jive Hits, Volume II*. De muziek spreekt hem erg aan, "it was very up, very happy music, familiair and foreign-sounding at the same time".

Na enige onderzoek blijkt het album afkomstig te zijn van The Boyoyo Boys. De muziek is afkomstig van de straten van Soweto en wordt mbaquanga genoemd. Via zijn platen-maatschappij komt Simon in het bezit van zo'n 20 albums met zwarte muziek uit Zuid-Afrika, variërend van traditionele nummers tot funk. In februari '85 vliegt hij naar Johannesburg, waar hij drie groepen benadert, die hij eerder beluisterde. Deze groepen zijn Tao Ea Matsekha, General MD Shirinda and The Gaza Sisters en The, al eerder genoemde, Boyoyo Boys.

Paul Simon: "Ik vertrok met enige schroom naar Johannesburg, onwetend van wat mij daar op politiek en muzikaal gebied te wachten stond. Ik had als solo-artiest en ook als de helft van Simon & Garfunkel aanbiedingen gehad om in Sun City op te treden, maar dat hebben wij steeds om evidente redenen afgewezen. We waren voorstanders van een culturele boycot en wilden zeker niet voor een uitsluitend blank publiek optreden. Deze reis had echter niets te maken met optredens en evenmin zou er geld uit het land weggetrokken worden. Ik zou met zwarte Zuidafrikanen opnamen maken en viel daarom in een totaal andere categorie. Voor mijn vertrek heb ik gebeld met mijn vriend Quincy Jones en hem van mijn plannen verteld. Hij zei me dat mijn instinct goed was en dat ik erop moest letten dat ik mijn bedoelingen duidelijk maakte en dat ieder naar behoren betaald werd. Ik heb toen gezegd dat ik het drievoudige van de in Amerika gebruikte

lijke gage zou betalen, hetgeen neerkwam op 190 dollar per uur en dat ik bij alle nummers, die onder invloed van of in samenwerking met Zuidafrikaanse musici waren ontstaan, de auteurs-rechten zou delen, wat voor mij de eerste keer zou zijn".

Het resultaat is het 12-nummers tellend album *Graceland* met verschillende structuren, ritmen en melodieën, gebaseerd op de Zuidafrikaanse etnische muziek. De nummers worden niet direct op de plaat gezet, maar eerst in een Amerikaanse studio bewerkt. Ondanks dit "Westerse" stempel lijkt het authentieke Zuidafrikaanse karakter onaangestast, tenminste voor zover ik kan beoordelen. Het gehele album maakt, ondanks de medewerking van vele muzikanten, een sterk homogene indruk. Naast de Zuidafrikaanse muziek bevat de elpee ook Amerikaanse muziek, die sterke verwantschap vertoont met de overige nummers. Rockin' Dopsie and The Twisters, een Cajunband uit Louisiana en Los Lobos, een band uit Los Angeles, delen het gebruik van de accordeon en de saxofoon met de mbaquanga-groepen.

Het citaat, waarmee dit stukje opent, is afkomstig van het nummer *Homeless*, zonder meer het meest emotionele nummer, geheel a capella vertolkt. Over het ontstaan van dit nummer merkt Simon op de achterkant van het hoes het volgende op:

"Joseph Shabala (componist en lead singer of Ladysmith Black Mambazo, a ten-member a capella church groep) and I wrote in English and in Zulu, starting the piece in the middle and working outwards to the beginning and the end. The process began when I sent him a demo of *Homeless* with the melody and words: We are homeless, homeless / moonlight sleeping in the midnight lake. In my note accompanying the cassette, I suggested that he make any changes in harmony or words that he wanted, and told him to feel free to continue the story in Zulu, adding whatever melodic changes he felt appropriate. A month later, we met for the first time in London's Abbey Road Studios. After hearing Joseph's additions to the song, both felt we were on to something and decided to expand the piece. Thinking of a track from one of my favorite Ladysmith albums, I tried writing

English lyrics that would slip into that pre-existing song. This is the 'somebody say...' section, and we used it as a bridge from the end of the 'homeless...' lyrics to the Zulu part that follows (...). On the second day, the group showed me an introduction they'd worked on late into the night. The melody came from a traditional Zulu wedding song, but the new lyrics now told of people living in caves on the side of a mountain, cold and hungry, their fists used as pillows. This new introduction fell into the body of the song and completed the collaboration".

Van de overige nummers zal de single *You can call me all u ziker* bekend in de oren klinken. Dit nummer is dagelijks op de radio te beluisteren en als u het mooi vindt, zou ik zeker de elpee aanschaffen. Tot slot nu enige uitspraken van Paul Simon over zijn werkbezoek aan Zuid-Afrika:

"Men heeft me gevraagd of ik niet bang ben op de zwarte lijst te komen, maar ik geloof niet dat ik nu op die lijst sta. Ik heb het besproken met Harry Belafonte, die nauwe betrekkingen onderhoudt met de Zuidafrikaanse gemeenschap. Hij had er gemengde gevoelens over, want dit was de eerste keer dat iemand er niet heenging om op te treden, maar op de muziek met zich mee terug te nemen. Ik sta aan de kant van de artiesten en de musici. Ik heb niet om de toestemming van het African National Congress, aartsbisschop Desmond Tutu of de regering van Pretoria gevraagd. Ik sta in het algemeen achterdochtig ten opzichte van regeringen. De man met het geweer maakt uit wat belangrijk is en de jongen met de gitaar heeft er meestal niets over te zeggen. Het blijft vreemd, dat een culturele boycot van Zuid-Afrika ook zwarte artiesten betreft. Ik vind het een misdaad dat zij niet over de hele wereld kunnen komen spelen. Het is niet normaal en het waarom ervan ontgaat mij ten enen male. Het is niet eerlijk dat zij gestraft worden voor de politiek van een regering waar zij niets over te zeggen hebben (...). Ik ben door Soweto rond gereden en de geschiedenis ervan is mij uitgelegd. Soweto was een stuk groter dan ik gedacht had, zeker vijftiengintviekante kilometer waar vijf miljoen mensen woonden. De meeste musici met wie ik werkte, woonden er. Ik was verrast door de mate van armoede en ook de rijkdom. Ik heb echter alleen te maken gehad met musici, die waarschijnlijk de meest vrije gemeenschap vormen. Ik heb geen gelugingen gehad voor een uitvoerige dialoog met de Afrikanen, wat ik graag had gewild.

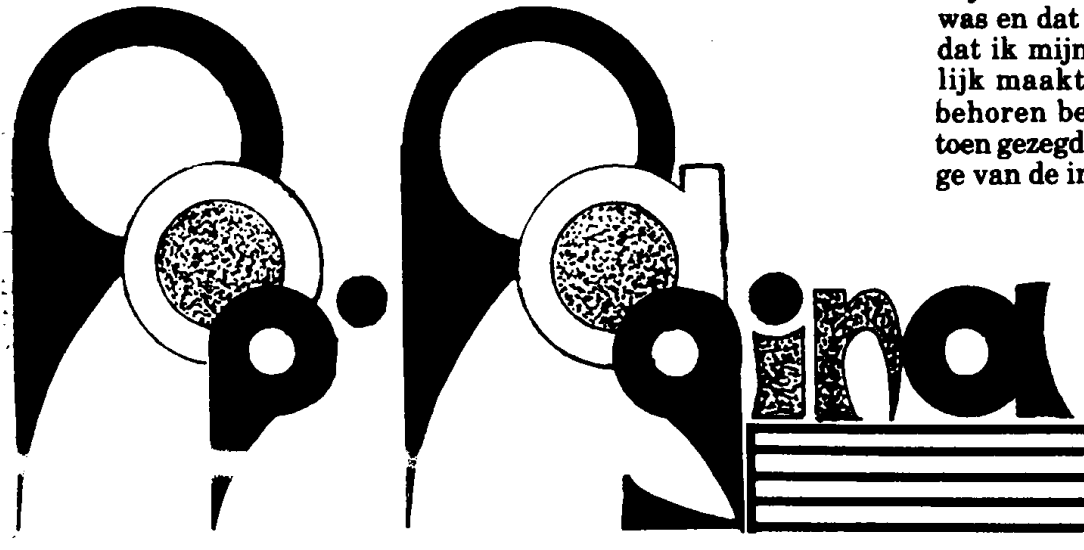
door Peter Paap

Uitslag Popkwis

DE WINNARES van de Fotokwis van de vorige Poppagina is: Yvonne Lopez. Bontemantelstraat 27, Oranjestad, Aruba. Zij kan contact opnemen met de Aruba-redactie.

Nassaustraaf 110, Oranjestad.

De juist uitslag was: Sting, Bruce Springsteen, Paul Young en Prince.

20

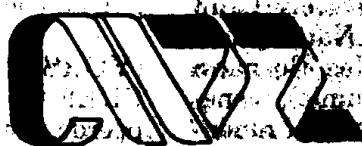

Otro proyecto exitoso
di nos Gordito di Oro
owe kumpliendo

20 AÑA na Televishon.
Direktiva i personal di
Golden Drive-In ta felisita
su fundador **ANGEL JOB**
i deseé hopi aña mas.

20

Nos ta felisita
Angel Job
"El Gordito de Oro"
ku su 20 añanan
na TeleCuracao
Hopi aña mas!

C. Winkel & Zonen N.V.
LA CASA ROSARIO EST. 1979
Paradisi 198

20

Nos ta sumamente
kontentu di por felisita
Gordito ku su di
LUSTRO
na televishon.

La Ganga

20

Nos ke ekspresa
nos admirashon pa
e trabou ekselente
ku **Angel Job**
a desplega
den 20 aña

NEB

20

Gordito di Oro
PABIEN
ku bo 4 lustro
na televishon

BN Bank

20 AÑA SHOW DI JOB MASHA PABIEN!

20 PABIEN

"Gordito di Oro"
ku selebrashon di 20 aña
Show di Job na televishon.
Hopi eksito i sigui dal bai!

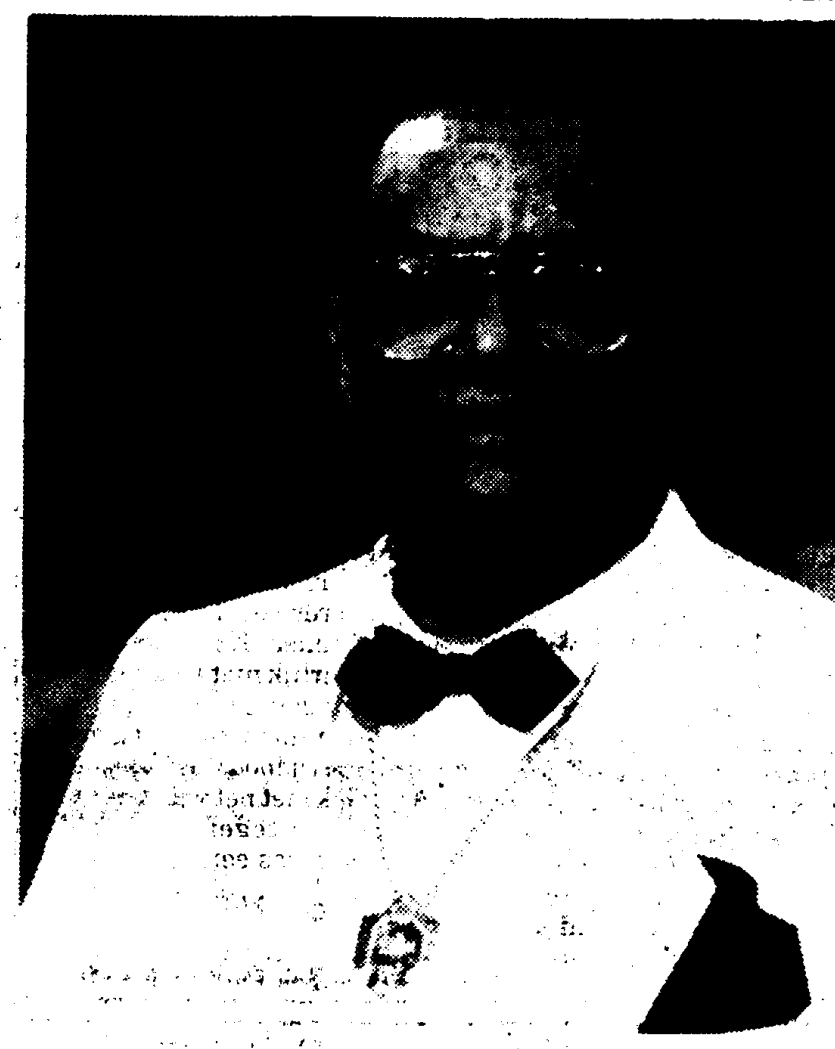
CUROIL

P'e hòmber ku
sempre ta parti
premio, e
biaha aki
unu di
nos p'e.

Masha pabien
ku 20 aña di
"Show di Job".

ALMA

...Angel Job, mi hòmber komo "Gordito di Oro", ta selebrá e hecho ku
e ta 20 aña aktivo den furandula. Prinsipalmente su programa tur
djabierne nochi na Tele-Curacao ta masha bonos. Pa 20 aña kaba
esey a bai den laira sin fuis un siman. Pesey ayera nochi Angel Job a
selebra su jubileo den un programa spesial.

Ta logika ku Angel Job ta wordu pone den spotlight, un persona
manera e nunca ta fuis pis keda sin observé, pero mirando su energia i
kontribushon pa un kambio diferente benemerkonnan manera aktividat
nan deportivo te ku Coney Island, a hasiele un persona masha stima
den komunidat...

20

TIK TAK
e diskobar **KAMPEON**
ta deseá
Angel Job
"El Gordito di Oro"
tur kos bon durante 1987
deseando e hopi aña mas ku
SHOW DI JOB

20

Hopi aña mas
di eksito pa
Angel Job
na nòmber di

Caribbean Beverage Bottling Co.

20

AÑA SHOW DI JOB

GORDITO 20 AÑA BO BANKO

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
20 aña di konfiansa i di amistad.
PABIEN, PABIEN
BANK!
I HOPI AÑA MASI!

ALLES VOOR UW HOND

halsbanden en kettingen

Vitamines:

BOGENA-BEAPHAR

Hondenvoer:

PURINA

Manden en borstels, etc. etc.

PET CARE

Zulkertuintje Tel.: 76849

A.s. zondag zijn wij open.

Onderwijzers ontevreden

CARACAS—Zo'n twintig-duizend leerkrachten zijn in de Venezolaanse hoofdstad de straat opgegaan. Voor deze gezamenlijke wandeling ko-

MIAMI — Cuba heeft een schade-claim ingediend van vijf miljoen dollar bij de regering van Grenada. De vordering heeft betrekking op materiaal en apparatuur welke bij de Amerikaanse invasie op Grenada in oktober 1983 verloren is gegaan of in beslag werd genomen.

Discussie-avond Soroptimist International:

Te weinig mogelijkheden opvang voor thuislozen

-door Ron Skomorowski-WILLEMSTAD — Gisteravond werd in de Sociedad Bolivariana een "mini-forum" over thuislozen en hun problemen gehouden. Dit goed bezochte forum was een initiatief van de Soroptimist International Club Curaçao.

De Soroptimisten vieren dit jaar hun 40-jarig jubileum en willen in dit jubileumjaar een project starten ten behoeve van de thuislozen in de Curaçaoese maatschappij. Men wil de thuislozen een "dak" bieden waar ze een beroep kunnen doen zodra ze in staat zijn om zichzelf te redden. Dat er nogal wat thuislozen zijn, mag blijken uit de uitspraken die een drietal inleiders gisteravond voorafgaand aan de discussie deden.

Inleider de heer M. Martina (hoofd bureau Reclassing) noemde een drietal oorzaken voor het thuislozen-probleem. De losser wordende familiebanden, norm- verving bij de jongeren alderde oorzaak noemde hij de toelgang van de huisvestings- mogelijkheden. De heer Martina vergeleek het straatbeeld op verschillende plaatsen in Curaçao met het straatbeeld zoals men dat in Beirut kan aantreffen. Als suggestie aan de overheid sprak hij over een wet tegen de leegstand, die er spoedig zou moeten komen. "De huidige regering voert een protectie- beleid voor de zwakken in de samenleving. Hier is een kans omhuisbehoeften te tonen", aldus de heer Martina. Ook partikuliere hulp blijft welkom zoals dit mini-forum, dat de aandacht op de problemen van de thuislozen vestigt.

Mevrouw Koeiers verzorgde de tweede inleiding. Zij is als maatschappelijk werkster verbonden aan het Huis van Bewaring. Ze gaf aan dat ex-gedetineerde vaak thuislozen worden. Er doen zich, aldus mevrouw Koeiers, grote problemen voor, vóór de gedetineerde, die

KARNAVALS-KALEIDOSCOOP

DE VERKIEZING VAN jeugdprins en -pancho belooft morgen grandioos te worden. Dit jaar heeft het comité, zoals reeds eerder gemeld, een record aantal inschrijvingen gehad. Niet minder dan 26 meisjes voor de jeugdprins en 14 duo's voor prins en pancho zullen morgen proberen in het Dr. Antoine Maduro-stadion de titel te behalen. De poor- ten worden om half twaalf precies geopend en men kan aldaar nog kaarten kopen à f.4,- per persoon. Men begint om één uur en de band ERA zal gedurende de hele show voor de muzikale begeleiding zorgen. Men hoopt dat de uitslag tegen zeven uur bekend zal worden gemaakt, zodat de kinderen vroeg naar huis kunnen terugkeren om de volgende dag op tijd op school te arriveren.

DE ZESENTWINTIG KANDIDATEN voor jeugdprins en -pancho zijn als volgt: Shurdely Wout (Tu y To), Angelina Zimmermann (Kokolishi), Adely Jansen (Club Union Bonaeriano), Nathely Isenia (Bunitesa di Nos Florian), Surlil Silberie (Triunfo), Lisnelia Sillie (Purba Kuna), Fronlady Martina (Rayonan di Solo), Shunaiska Mariano (Telefiesta), Dayanara Adelina (Un Familia), Dashyle Ferero (Pitufu), Zulayka Brandao (Fantastico), Maurella St. Jacobs (Sweet Sugar), Sullivan Schoop (SI), Shudelska Martina (Pretendido), Juliana Gomez (Pequeña Compañía), Tracy Koots (Rasponje), Nandy Willems (Nos Ambiente), Veruska Gijbertha (Alegria en General), Marisela Pieterella (Nos Futuro di Pariba), Shudelska Cecilia (Elegancia di nos Hubentut), Urshanine Rosinda (Tesoro), Janette Soares (Ositos Carinosos), Dyanira Elia (Sweet Peacocks), Janeska Cecilia (Ternomoto), Yasmin Florencia (Estrellitas Infantiles) en Nadeska Antonia (Popchian di Barbie).

DE VEERTIEN DUO'S voor jeugdprins en -pancho zijn: Prins Liker en Pancho Choncho (Ary), Prins Link en Pancho Rhythmus), Prins Carna en Pancho Val (Jurgen Faneyt en Curtly Bramble), Prins Kas en Pancho Sin Dak (Ingemar Mercece en Rigobert Jacobs), Prins Komits en Pancho Karnaval (Michael Maduro en Deryson Puriel), Prins Si en Pancho No (Sudny Alberto en Richardson Soliana), Prins Maf Pagadó en Pancho Awa (Gravier Cratz en Valdimyr Firma), Prins Links en Pancho Réchts (Ronaldris Languth en Giovanni Leocario), Prins DoDo en Rancho ReRo (Rafaela Martina en Giovanni Martina), Prins Union en Pancho Total (Josua Cristina en Rodney Martina), Prins Tesoro en Pancho Oro (Edward Soleana en Atherly La Bast), Prins Mira Nanten Pancho Mira Nos (Evert Emerencia) en Reginald Offerman, Prins Ráp en Pancho Zep (Irving Martina en Nahesson Libiana), Prins Kaidat en Pancho Kantidat (Shermelon Pieterella en Emilson Kirindongo) en Prinscho Chochoch en Pancho Chika Chika (Gregory Peters en Etienne Britmas).

HET DR. ANTOINE MADURO stadion of beter bekend als SUBT, zal wederom het centrum zijn van de voorname carnaval- activiteiten, zoals de zing van jeugdprins en -pancho-koningin. Tumbafestivals, ook het jeugd-tumbafestival, natuurlijk krijgt dit stadion het meest hoog bezoek van de aankomende carnaval. In het carnavalsprogramma van Radio 10 is een deel dringend beroep op de stad om het terrein buiten het stadion, richting Willemsoord, spoedig mogelijk te laten openen, want het aantal "krachtpijlers" is in verband met het koninklijk bezoek zal aan gedaan worden.

IVETTE HANST is gisteren in de Sabine's Club van Plaza tot de meest talentvolle Miss onder de kandidaten voor de carnaval-koningin gekozen.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

DE TOEGANGSPRIJS bedraagt slechts f.1,- per persoon en opbrengst is bestemd voor deelname van de jeugd van gun aan de kinderopvoeding.

UITNODIGING

In het kader van de De la Try Ellis-lezingencyclus van de UNA zal de heer

C. BOOSTER (register-accountant)

op woensdagavond 4 februari a.s.

EEN LEZING

houden over

ADMINISTRATEUR A.D. 1987

De functie van administrateur bij een middelgrote onderneming.

Plaats : AULA-UNA Datum : Woensdag 4 februari 1987 Tijd : 20.30 uur Toegang : Vrij.

De Rector-Magnificus Mr. drs. Alex Reinders.

EVERGREEN MARINE CORP. (N.Y.) LTD.

Round the World reliable and most frequent full container service

DEPARTURES ARRIVALS

Table with columns for destinations (SINGAPORE, HONGKONG, KAOHSIUNG, KEELUNG, PUSAN, OSAKA, TOKYO, KINGSTON, E. BRIDGE VOY, CURAÇAO) and rows for ship names and dates.

EUROPE/ U.S. EAST COAST

DEPARTURES ARRIVALS

Table with columns for destinations (HAMBURG, FELIXSTOWE, ROTTERDAM, ANTWERP, LE HAVRE, NEW YORK, NORFOLK, CHARLESTON, KINGSTON, E. BRIDGE VOY, CURAÇAO) and rows for ship names and dates.

U.S. GULF

DEPARTURES ARRIVALS

Table with columns for destinations (N. ORLEANS, HOUSTON, KINGSTON, PANAMA, DIRECT, CURAÇAO) and rows for ship names and dates.

AGENTS: DAMMERS & VAN DER HEIDE - Phone 70600 Dammers & van der Heide-Bldg. Roel Catooje. Schedule subject to change without previous notice.

Stroomonderbreking

Van werkzaamheden kunnen wij voor u uitvoeren... Maandag 2 februari 1987 vanaf 09.00 t/m 16.00 uur Blijwag, Seranostraat en Lopez de Morisstraat.

BIOMEDICA N.V.

established in Curaçao, Netherlands Antilles, are hereby called to attend a GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS

which will be held on Wednesday, FEBRUARY 18, 1987 at 11.00 o'clock A.M., at the registered office of the Company at Hendrikplein 5, Curaçao, for the following purposes:

- To ratify, affirm and execute the following appointments: 1. To the Board of Supervisory Directors of the Company: Frank P. Wilbourne, III, George Kreek, Jan A. Nicol 2. To the new Board of Managing Directors of the Company: Dr. William J. Taylor, President, Thomas P. Ryan, Secretary-Treasurer 3. Pearl Trust and Management Corporation (Bonaire) N.V. to act as the local Managing Director of the Company.

Shareholders of the limited liability company... BIOMEDICA N.V. established in Curaçao, Netherlands Antilles, are hereby called to attend a GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS...

Table with columns for titles (Doble R SSS, Karnaval total, Mi ta gustó, Sald, Net na ora, Te lema so ta kambia, Karnaval ta di bishita, Midie, Ta nos ta karnaval, Tjumbo-Tjumbo titule, Gura s'kaka, kraken a paga, Hera manda abou, Legami bai den compas, Lalaralele e ta rey tutararele aterey, Taaki Taaki, Dandje, Ban pasa den dje, Ban start e wega, Turba será, Bala bo hini, Of kiba sombré, Kl' bo ke, Pabien, Pusbé, Tokokotoko, Ajoo..., Asepté, E kuéri i e indjan, Lembelansa, Den tin, Pami Pabo, Un ton) and rows for names (Zanger, Compositie, Arrangeur).

Table with columns for names (Zanger, Compositie, Arrangeur) and rows for names (Eugene Morillo, Eugene Morillo, André Martina, Humbrey Dick, André Martina, Eugene Cornelia, Gilberto Martina, Ced Ride, Ced Ride, Nolda Boekhouder, Rignald Recordino, Sidney Ickera, Rignald Recordino, Gilbert, Gibi Doran, Rignald Recordino, Kenneth Doran, Rignald Recordino, Jersey Isenia, Rignald Recordino, Charisten Maria, Chariston Maria, Billy Mar, Roque Liket, Dennis Reigina, D. Petronella G. Mar, Silvio Beutismo, D. Petronella G. Mar, Ludwig Pieterella, Diether Curiel, Edsel Pieter, Eldrich Manuel, D. Curiel, B. Doran, Sherlock Hinkert, Diether Curiel, Iko Jesurun, Iko Jesurun, Marion Victoria, Diether Curiel, Alibautio Thodé, D. Curiel/G. Doran, Edsel Pieter, Edsel Pieter, Roland Louisa, Rignald Richardson, Marcelo Lopez, Rignald Richardson, Rignald Richardson, Mary Gebrus, Mary Gebrus, Nelson Ignatia, Nelson Ignatia, Wilson Maria, W. Maria/ J. Colina, Frank C. Cafia, Frank C. Cafia, Gregory v. Rosenberg, Jacobo Colina Jr., Arles Ollarbe, Arles Ollarbe, Erwin Kastaneer, Erwin Kastaneer, Edwin Thomas Jr., Edwin Thomas Jr., Carlos Coffie, Carlos Coffie, Jacinto Pantophlet, Jacinto Pantophlet, Earry Uffula, Earry Uffula, Axel Concecione, Axel Concecione, Sonny Concecione, Harry Zimmerman).

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
POLICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900
LINDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

Deed eerder Aruba aan Cocaine ontdekt op Nederlands schip in Panama

PANAMASTAD — De Panamese politie heeft op een Nederlands schip vier miljoen dollar aan cocaïne gevonden in de havenstad Colon op de Atlantische kust van Panama.

Ontvanger di Bonèru TA PARTISIPA ku e último dia pa PAGA BELASTING PA VEHIKULONAN DI MOTOR pa e promé mitar di aña 1987 ta dia 6 DI FEBRUARI 1987

VEILING Op 12 februari 1987, om elf uur in de morgen, zal ten kantore van ten overstaan van de ondergetekende notaris in het openbaar volgens plaatselijk gebruik en onder de veilingvoorwaarden als gedurende acht dagen tevoren te diens kantore voor een ieder ter inzage liggen, aan de meestbiedende worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

Aantal kiesgerechtigden rond 6300 Coalitiepartijen contra PDB met vakbondssteun

KRALENDIJK — Volgens het bureau Bevolkingsregister zullen er vermoedelijk 6293 stemgerechtigde kiezers deelnemen aan de komende verkiezingen voor de eilandsraad van Bonaire. Bij de laatst gehouden Staten-verkiezingen in november 1985 waren dat 6321 kiezers, dus het totaal aantal is enigszins achteruit gelopen.

De verkiezingen voor de eilandsraad vinden onveranderlijk om de vier jaar plaats; die voor de Staten staan niet vast, maar duren maximaal ook vier jaar. Op Bonaire worden negen personen in de eilandsraad gekozen en de huidige samenstelling is vier leden voor de Union Patriotico Bonairiano (UPB) en vijf voor de Partido Democratico Bonairiano (PDB), die daarmee de bestuurs-verantwoordelijkheid draagt.

Aan de raadsverkiezingen van 1983 namen verder deel de Partido di Akabon Nobo met 168 stemmen en de Partido Obrero Bonairiano (POB) met 246. Beide partijen speelden geen enkele rol in de verkiezingen, hoewel PAN in direct het mogelijke Waterlooschans-akkoord voor de verkiezingen van 1985 was.

lijkheid te creëren de uitgebrachte stemmen op de POB — die zeker geen eigen zetel zal behalen — samen te tellen met die van de UPB, waardoor er mogelijk vijf zetels behaald zullen worden, hetgeen de UPB weer in het bestuur van Bonaire brengt. Het samengaan van deze partijen, die in het verleden meermalen een coalitie hebben gevormd en daardoor ook de volle winst wisten te behalen, heeft ongewild bijgedragen tot een politieke verduidelijking.

Bij raadsverkiezingen Ellis of Abraham komt niet in eilandsraad

KRALENDIJK — Evenals de laatste twee verkiezingen, die van 1983 voor de eilandsraad en die van 1985 voor de Staten een duidelijk keurde waren, dat de beide grote partijen elkaar niet veel ontlopen en externe factoren een grote rol hebben gespeeld, is ook dit maal een prognose moeilijk te maken. Duidelijk is evenwel, dat volgens de reglementen van Abraham of Ellis in de raad vertegenwoordigd zal zijn.

De reglementen staan nu eenmaal niet toe, dat familieleden deel uitmaken van de eilandsraad en derhalve zullen Rudy Ellis (UPB) en fractieleider en zijn zwager Jopie Abraham (PDB) en fractieleider) nooit tegelijkertijd vertegenwoordigd zijn in de eilandsraad. Voordat Jopie Abraham zijn aansluit bij de PDB, lag dit probleem er trouwens ook al, aangezien de oudere broer L.A. (Toon) Abraham eveneens lid is van de partij PDB behorende en als zodanig Rudy Ellis met een minien verschil in stemmen in 1971 uit de raad kon houden (Ellis 870 stemmen en Toon Abraham 896 stemmen).

voor de PDB. Ongetwijfeld hebben de stemmen van de Bonaire-aanse leerkrachten ook in 1985 een rol gespeeld bij de overwinning in de clinch lag met de centrale regering — gesteund door de UPB — waardoor de salarissen voor de ambtenaren en het onderwijzend personeel maar voor de helft konden worden uitbetaald. Een feit, dat zich na de overwinning van de PDB in november 1985 zich niet meer heeft voorgedaan.

Beslissing valt vermoedelijk eind februari Overdracht hotel Bonaire aan nieuwe eigenaar hooguit eind mei

KRALENDIJK — Tijdens een vorige week op Curaçao gehouden vergadering tussen de belanghebbende instanties bij de verkoop van het Bonaire Beach-hotel (BBH) hebben aandeelhouders en directie van Bonantid nv gesproken over de condities, waaronder het hotel verhuurd zal worden. Gezaghebber mr. George Soliana, ing. Franklin Crestian, gedeputeerde Avelino Cecilia en mr. Goedgedrag als eilandssecretarissen woonden de bespreking bij. Momenteel is er een zevental gegadigden voor de aankoop van het hotel.

Zoals bekend is er een commissie ingesteld onder voorzitterschap van de heer Werkema van het departement van HIW die moet oordelen over de potentiële koper die aan een vijftiental condities zullen moeten voldoen. Ofschoon de directie van Bonantid, bestaande uit de heren Denis Schermer voor Bonaire en Wim Hendrikse voor Curaçao, enkele wijzigingen voordroegen in de gestelde voorwaarden, werd men het tenslotte toch eens. Er is een aantal gegadigden die momenteel aanzienlijk ster-

KRALENDIJK — Afgelopen week werd het hoogste punt bereikt van het gebouw waar de Fundashon Artesania Bonairiano in ondergebracht zal worden. Daar zullen dan de cursisten in het vervolg les krijgen in houtsnijwerk en het vervaardigen van sieraden. Het huidige gebouw waar de Fundashon is ondergebracht, zal gebruikt gaan worden door een Arubaans bedrijf dat T-shirts gaat bedrukken, de Aruba Sing Company. Bij de foto: de werknemers van DOW die het gebouw hebben neergezet, samen met de coördinator van de DOW Humphry Wout (geheel links) en gedeputeerde van Toerisme Jose Winklaar (derde van links).

Chili: luitenant niet schuldig dodelijke brandstichting bij protest-demonstratie

SANTIAGO — De Chileense luitenant Pedro Fernandez die verdacht werd van betrokkenheid bij het levend verbranden van de jongeman Rodrigo Rojas in 1986 gaat vrijuit en hoeft slechts een bedrag van 25 dollar te betalen om op borgtocht zijn vrijheid te herkrigen. Fernandez kan alleen worden verweten dat hij de gewonden bij dit incident niet naar een ziekenhuis heeft vervoerd.

Chileense meisje van Rojas levensgevaarlijk gewond als gevolg van brandstichting. Dit gebeurde in juli tijdens ongeregelde verbranden van de jongeman Rodrigo Rojas in 1986 gaat vrijuit en hoeft slechts een bedrag van 25 dollar te betalen om op borgtocht zijn vrijheid te herkrigen. Fernandez kan alleen worden verweten dat hij de gewonden bij dit incident niet naar een ziekenhuis heeft vervoerd.

Beslissing valt vermoedelijk eind februari Overdracht hotel Bonaire aan nieuwe eigenaar hooguit eind mei

KRALENDIJK — Tijdens een vorige week op Curaçao gehouden vergadering tussen de belanghebbende instanties bij de verkoop van het Bonaire Beach-hotel (BBH) hebben aandeelhouders en directie van Bonantid nv gesproken over de condities, waaronder het hotel verhuurd zal worden. Gezaghebber mr. George Soliana, ing. Franklin Crestian, gedeputeerde Avelino Cecilia en mr. Goedgedrag als eilandssecretarissen woonden de bespreking bij. Momenteel is er een zevental gegadigden voor de aankoop van het hotel.

Zoals bekend is er een commissie ingesteld onder voorzitterschap van de heer Werkema van het departement van HIW die moet oordelen over de potentiële koper die aan een vijftiental condities zullen moeten voldoen. Ofschoon de directie van Bonantid, bestaande uit de heren Denis Schermer voor Bonaire en Wim Hendrikse voor Curaçao, enkele wijzigingen voordroegen in de gestelde voorwaarden, werd men het tenslotte toch eens. Er is een aantal gegadigden die momenteel aanzienlijk ster-

De openbaar aanklager Erwin Blance heeft nu vastgesteld dat men de luitenant Fernandez niets ernstigs ten laste kan leggen. Het enige strafbare is dat de militair kan berecht worden omdat hij de beide slachtoffers niet naar een ziekenhuis heeft gebracht. Tegen betaling van 25 dollar kan hij zijn vrijheid herkrigen.

OAS-secretaris: Gebrek soepelheid oorzaak mislukken Contadora-reis

WASHINGTON — OAS-secretaris Joao Baena Soares verwijt de leiders uit Midden Amerika een niet-flexibele houding als gevolg waarvan het vredesproces van de Contadora-groep geen kansen heeft gekregen.

De secretaris generaal van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) noemde in dit verband geen namen. Tegenover de Politieke raad van de OAS heeft hij verslag uitgebracht over zijn recente reis naar Midden Amerika samen met de ministers van Buitenlandse zaken van de Contadora-landen en de ondersteunings-landen voor de Contadora. Deze ministers werden toen ook nog vergezeld van de secretaris generaal van de Verenigde Naties Javier Peres de Cuellar. Volgens de OAS-secretaris was duidelijk merkbaar dat bij de bevolking de wens leeft naar vrede evenals naar de rust welke sociale en economische vooruitgang mogelijk maakt. Deze duidelijke verlangens van de bevolking worden niet weerspiegeld in het regeringsbeleid. Het ontbreekt aan een soepele instelling en aan concrete daden hiertoe, waarmee een klimaat van wederzijds vertrouwen zou kunnen worden geschapen op basis waarvan de dialoog en het overleg heropend kan worden.

Mexico wil VN-steun aanwenden met warante-bronnen MEXICOSTAD — De Mexicaanse regering is van plan naar natuurlijke warante-bronnen te gaan sporen. Met gebruikmaking van deze bronnen wil men energie gaan verwerken voor de staat Jalisco. Aan de Verenigde Naties is gevraagd hierbij hulp te verlenen. Het gaat om een bijdrage van vijf miljoen dollar. Het zou voor het eerst zijn dat de VN een dergelijk alternatief energie-programma ondersteunt.

Carnavalscomité tevreden met verloop Twintig deelnemers bij Tumba-festival Bonaire

KRALENDIJK — Volgens de woordvoerder van de Carnavals-commissie Marianna is de belangstelling voor het Tumba-festival op Bonaire groot. Het festival zal op 7 februari gehouden worden en daarvoor hebben zich inmiddels twintig deelnemers aangemeld, die door een viertal bands worden begeleid. De carnavals-commissie heeft een aantal stringente regels vastgesteld voor deelname. De deelnemers dienen de leeftijd van zeventien jaar te hebben bereikt en moeten er zorg voor dragen dat hun zangnummer het ritme heeft van een tumba, waarvan het arrangement nieuw moet zijn en niet overgenomen mag zijn van een eerdere vertolking. Aangezien er twintig deelnemers zijn, moet de commissie zich beperken in de toegestane tijd en derhalve mag een optreden niet langer duren dan vijf minuten. Overtredingen worden bestraft met het intrekken van punten. Ook van de microfoon moeten de deelnemers

afblijven. Bewegen mag wel, maar uitsluitend op het daarvoor aangebrachte toneel. Tumba's kunnen nog wel eens van een enigszins gepeperde taal zijn, maar ook daar steekt de commissie een stokje voor en in ernstige gevallen loopt de deelnemer zelfs het risico om gediskwalificeerd te worden. Oproepen tot meezingen en "danki" zeggen na het optreden worden eveneens met punten-mindering "beloond". Tijdens een persconferentie

toonde woordvoerder Marianna zich uiterst tevreden over het verloop van de carnavals-activiteiten die — gecoördineerd met Rincon — optimaal genoemd mogen worden. Verschillende groepen onder auspiciën van de carnavals-commissie, hebben ook hun eigen activiteiten, zoals vanavond de verkiezing van de prins en pancho en de carnavals-koningin van de Papa Corneschool. De twintig potentiële Tumbazangers voor de roedmars tijdens de grote carnavals-optocht zijn:

afblijven. Bewegen mag wel, maar uitsluitend op het daarvoor aangebrachte toneel. Tumba's kunnen nog wel eens van een enigszins gepeperde taal zijn, maar ook daar steekt de commissie een stokje voor en in ernstige gevallen loopt de deelnemer zelfs het risico om gediskwalificeerd te worden. Oproepen tot meezingen en "danki" zeggen na het optreden worden eveneens met punten-mindering "beloond". Tijdens een persconferentie

Table with 5 columns: NUMBER PARTICIPANTE, COMPOSITOR, ANEGLISTA, COMPOSICION, and GRUPO MUSICAL. It lists 20 participants for the Tumba festival, including names like Nel PIAR, Johnny VILLY, Robert CICILIA, Rubinal BERNABELA, Erwin MERCERA, Anthony DE PALM, Calixto COFFIE, Michael BARNABELA, Glenn LUGO, Vivian ANTHONY, Julius URSULA, Reginald DORVALINA, Thomas N. MELAN, Eddy MELAN, Rignald TRINIDAD, Antonio TRINIDAD, Johnny MERCERA, Luciano ST. JAGO, Ethel FOURIER, and Rignald MERCERA.

SNEKKAR "LE TRATEUR"

bij Coca-Cola fabriek - Nieuwe Haven

SPECIAL van 30-1-'87 tot 5-2-'87

Rami Goreng + Coca Cola f.4.50

Seeking for General Manager

HOUSE

residential zone.

Three bedrooms, (two main bedrooms plus bedroom for visitors) dining room- and living room closets and American kitchen. Please call: 70499

Mr. Saban or Miss de la Noy

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag, 10 februari 1987, des voormiddags om 10.00 uur zal ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het Notaris-kantoor Palm & Senior, ten kantore aan de Polarisweg 33 in het openbaar aan de meestbiedende worden verkocht ex artikel 14 van de Eilandsverordening van 12 juni 1953 op de uitgifte in erfpacht van gronden toebehorende aan het Eilandgebied Curacao (Afkondigingsblad Curacao 1953 nummer 29):

- a. het tot 17 maart 2038 lopend recht van erfpacht op een perceel grond bekend als Blok E, kavel 4 van het verkavelingsplan "MAHOEMA WEST", groot 550m2, omschreven in meetbrief nummer 568 van 8 november 1977, met het daarop gebouwde;
- b. het tot 21 februari 2035 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als Blok Y, kavel 116 van het verkavelingsplan "SANTA ROSA HERZIENING EN UITBREIDING", groot 488m2, omschreven in meetbrief nummer 672 van 7 november 1974, met het daarop gebouwde;
- c. het tot 19 augustus 2034 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als Blok N, kavel 17 van het verkavelingsplan "SANTA ROSA HERZIENING EN UITBREIDING", groot 625m2, omschreven in meetbrief nummer 784 van 15 november 1973, met het daarop gebouwde.

De erfpachts- en veilingvoorwaarden liggen ter inzage op ondergetekend Notaris-kantoor vanaf acht dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedereieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid ten genoegen van het Eilandgebied Curacao te stellen tot nakoming van zijn bod.

Notaris-kantoor Palm & Senior
Polarisweg 33
Tel.: 613199

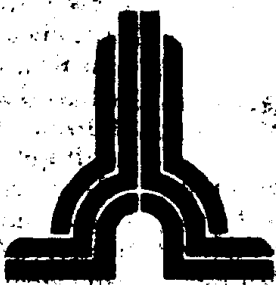
OPENBARE VERKOOP

Op donderdag 5 februari 1987, des voormiddags om 10.00 uur zal ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het Notaris-kantoor Palm & Senior, ten kantore aan de Polarisweg 33 in het openbaar aan de meestbiedende worden verkocht ex artikel 14 van de Eilandsverordening van 12 juni 1953 op de uitgifte in erfpacht van gronden toebehorende aan het Eilandgebied Curacao (Afkondigingsblad Curacao 1953 nummer 29):

- a. het tot 17 maart 2038 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als Blok H kavel 15 van het verkavelingsplan "MULZBERG TWEEDE FASE", groot 283m2, omschreven in meetbrief 170 van 9 juni 1975;
- b. het tot 29 juni 2037 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als Blok A kavel 192 van het verkavelingsplan "MULZBERG TWEEDE FASE", groot 740m2, omschreven in meetbrief 192 van 14 oktober 1971, met het daarop gebouwde;
- c. het tot 17 maart 2038 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als Blok H kavel 15 van het verkavelingsplan "MULZBERG TWEEDE FASE", groot 283m2, omschreven in meetbrief 170 van 9 juni 1975, met het daarop gebouwde.

De erfpachts- en veilingvoorwaarden liggen ter inzage op ondergetekend Notaris-kantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedereieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid ten genoegen van het Eilandgebied Curacao te stellen tot nakoming van zijn bod.

Notaris-kantoor Palm & Senior
Polarisweg 33
Tel. 613199

**REFINERIA
DI
KORSOU N.V.**

**FORSALE TO HIGHEST BIDDER
AS IS WHERE IS
STEEL DECK BARGE**

Dimensions : Length overall : 35,10 m
Beam : 7,52 m
Draft : 0,42 m

Cargo Capacity : Deckload : 277 tons
Operation : Inland water and Harbour areas
Location : Maliebaan, Curacao-Refinery.

Bids should be submitted together with a bank-guarantee in a sealed envelope at the offices of Notaris-kantoor Palm & Senior, Polarisweg 33, at the latest 11.30 a.m. Wednesday February 25th, 1987.

The barge will be sold to the highest bidder, but Refineria di Korsou N.V. reserves the right not to sell if the highest bid is lower than US\$ 72,000.

Bids without a bank-guarantee will not be accepted.

For information contact: Refineria di Korsou N.V.
Tel.: 611050

PET WORLD N.V.

Pet Specialist
Rooseveltweg 300

OPEN HOUSE

zondag 1 februari van 9-2 uur

De „special“ van deze week

30% KORTING

op alle vissen. En vergeet niet om even naar onze vogels te komen kijken, die wij uit Nederland ontvangen. Wij verwachten U!

K.O.P.A.K.

Bin selebrá

DIA DI AGRIKULTOR

ku un tremendo bazaar na Sede di K.O.P.A.K., Seru Loraweg.
Djadumingu 1 di febrüari 1987 di 8'or di mainta pa 5'or di atardi.

Lo tin benta di:

- berdura (berehein, komkómer salada, gulambo, ets.)
- mata + flor (varens, orkidia, croton, ets.)
- stropt di abeha i otro stropt lokal
- demostrashon di uso di dripirigacion
- pòchi di kologá mata di plástik di teak i cederhout, pòchi mata riba wil movibel
- Fertilizer spikes
- tambe grupo di Diseño Kuero Korsou lo bende artikulonan di kuero.

BIN SOSTENE PRODUKSHON LOKAL.

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag, 18 februari 1987 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 33, alhier ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

een perceel grond ter grootte van 1.045m2, gelegen in het tweede district van Curacao op "JAN ZOUTVAT", nader omschreven in meetbrief nummer 473 van 6 oktober 1971, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Jan Zoutvat 106.

De veilingvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld Notaris-kantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedereieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Notaris-kantoor
Palm & Senior
Polarisweg 33
Tel.: 613199

En relacion ku e medikanan ku Gobierno ta usa pa trata e mal de Pinta, notario ta invita pa un reunion di informacion i konsulta. E reunion ta na 8'or di mainta, dia 1 di febrüari 1987, na Notaris-kantoor Palm & Senior, Polarisweg 33, Curacao.

REUNION

di suma importancia kual lo tuma lugá dia: 4 di febrüari 4'or di atardi na edisio di S.S.K. (A.V.V.C.) Schouburgweg.

Kaminda lo tin oportunidad pa kombersa ampliamente ku Ministro di Komersio, Industria i Empleo, sr. dra. M.J. de Castro; Diputado di Agrikultura i Krio di bestia, sr. H.H.A. Gumpares, Representanten di L.V.V., CURACARNI, STIVECU, i di KOMERSIO, INDUSTRIA i EMPLEO.

**Boliviaans vakverbond:
Wil salarisverhoging
en stop ontslagen**

LA PAZ — Het Algemeen Boliviaans vakverbond COB heeft van de regering een algemene loon-ronde geëist. Sedert augustus zijn de salarissen bevroren. Het minimumloon is veertig Bolivianos oftewel twintig dollar per maand. Het COB wil dat de arbeiders een "waardig loon" krijgen en dat komt volgens de vakbonds-berekeningen uit op 370 Bolivianos. Het verzoek voor verhoging van het minimum-loon wordt gesteund door de leiding van de katholieke kerk, welke een buitengewoon grote invloed heeft op politiek en sociaal gebied. De voorzitter van de Boliviaanse bisschoppen-conferentie mgr Julio Terrazas, stelde vast dat de kerk niet onverschillig kan blijven ten opzichte van het bevroren van het salaris. Daarom stelt de kerk zich achter het verzoek voor een loons-verhoging voor de minst-betaalden. Het COB dat de laatste tijd erg stil was heeft ook aan de regering gevraagd een halt toe te roepen aan de massale ontslagen in de overheids-ondernemingen maar ook in het particuliere bedrijfsleven. Volgens de gegevens van het COB zijn sedert verleden jaar niet minder dan honderdduizend mensen in Bolivia op hun werk ontslagen.

Speciale Offerte

25%

Korting op alle

artikelen.

new amsterdam store

Gomezplein

Op ons architectenburo zijn er vakatures voor twee (2)

PROJEKTLEIDERS

Deze medewerkers zullen o.a. zelfstandig de directievoering van nieuwbouw- en renovatiewerken verzorgen, alsook leiding geven aan de opzichters.

Een HTS-bouwkunde opleiding is vereist, met daarnaast een sympathieke persoonlijkheid die gewend is eigen initiatief te ontplooiën, slagvaardig in zijn organisatievermogen is, vlotte contactuele eigenschappen bezit en een groot enthousiasme voor zijn vak heeft.

Salariëring en secundaire voorwaarden zullen uitvaardigd worden in overeenstemming met de capaciteiten van de medewerker.

Bij belangstelling Uw sollicitaties te richten aan:

AOB Architectenburo AOB
Polarisweg 46/P.O. Box 3874
Curacao, N.A.

GOBIERNU DI KORSOU

**KAMPANA PA ERADIKAR SANGURA
"AEDES AEGYPTI" I LIMPIESA DI KORSOU**

Kompartes di kampana ta partisipá na desmenu di diadana dia 2 di febrüari 1987, ku djumingu 8'or di mainta, na Notaris-kantoor Palm & Senior, Polarisweg 33, Curacao.

SERVISIO KUIDO-MEDIKO I DI-SANIDAT, ta pasa inspeksioná kada kas den siguiente bario i di kaya:

- Montagne - Montagne Abou - Weg naar Montagne - Kaya Biberian - Kaya Wando - Kaya Stóki - Kaya Dalpega - Kaya Rosmarin - Kaya Girasol - Kaya Selvia - Kaya Berden - Kaya Mahi - Kaya Eshamber - Kaya Yantou - Kaya Otahenti - Kaya Ruda - Kaya Choromi - Weto - Papi - Esperanza - Hérit - Beurs - Soiegu - Masposa - Lángula - Cholome - Jan Boos - St. Thomas - Schooneboots - Libis - Kwáje - Chinchó Grandi - West Chinchó Grandi.

- Juliana dorp kompletu - Zegu - Boka Yeta na Zegu - Wechi - Malpais - Masher - Jandoret - Sami Grandi - Sami Liber - Boka Sami - Bullenbaai

Kada un un inspeksioná solamente ku inspeksion di kas, kontakunamente no por pone dushi ofó aida.

KOMBATI SANGURA I EVITA AMARGURA.

Koordinadó di Kampana,
Ing. W.M. Fueno

MEET AT McDONALD'S®

SUNDAY	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
1. Hamburger	2. Chicken N° Nuggets	3. Hamburger	4. Big Mac	5. Hamburger	6. Filet-O-Fish	7. Quarter Pounder Cheese
8. Cheeseburger	9. Big Mac	10. Chicken N° Nuggets	11. Chicken N° Nuggets	12. Filet-O-Fish	13. Quarter Pounder Cheese	14. Quarter Pounder Cheese
15. Hamburger	16. Chicken N° Nuggets	17. Big Mac	18. Filet-O-Fish	19. Chicken N° Nuggets	20. Hamburger	21. Quarter Pounder Cheese
22. Cheeseburger	23. Big Mac	24. Chicken N° Nuggets	25. Chicken N° Nuggets	26. Hamburger	27. Filet-O-Fish	28. Quarter Pounder Cheese

Zonder U was het ons nooit gelukt! M° Donald's heeft inmiddels al 100 miljoen restaurants over de hele wereld. Daarom viert U mee in onze campagne: 2 Maan, 1 Detaan. U kan op elke zaterdag een gratis sandwich krijgen. Het is de enige dag waar iets anders op onze ontbijt-campagne gaat gewoon door. Elke dag een gratis Hastbrown en Scheermes bij elke sandwich.

Aruba - Punda - Saliña - Sta. Maria.